

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 740/2021*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 14^η Ιουλίου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Ιωάννης Στεφάτος (Εισηγητής)

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του Ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις εταιρείες με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και «ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΥΟ Π ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ».

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης τον λόγο έλαβε ο Εισηγητής της υπόθεσης, Ιωάννης Στεφάτος, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. 6000/12.7.2021 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση την έγκρισή της.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες, προχώρησε σε διάσκεψη επί τη υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή Ιωάννη Στεφάτου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθ. πρωτ. 6000/12.7.2021 Έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

1. Στις 13.05.2021, υπεβλήθη στην υπηρεσία η υπ' αριθ. πρωτ. 4183 γνωστοποίηση συγκέντρωσης

---

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για το ΦΕΚ, 2) Έκδοση για την Γνωστοποιούσα. Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013).

(εφεξής η «Γνωστοποίηση»), σύμφωνα με την οποία η εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και τον διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΗ ΑΝ»), η οποία ανήκει στον Όμιλο «ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.» (εφεξής και «ΔΕΗ») και η εταιρεία με την επωνυμία «ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Μ.Α.Ε.» (εφεξής και «ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ»), η οποία ελέγχεται αποκλειστικά από την εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΩΡ Ανώνυμη Εταιρεία Ενεργειακών και Περιβαλλοντικών Εφαρμογών» και τον διακριτικό τίτλο «ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.» (εφεξής και «ΗΛΕΚΤΩΡ»), του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ (εφεξής από κοινού τα «Μέρη» ή οι «Γνωστοποιούσες»), αποκτούν κοινό έλεγχο επί της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΥΟ ΙΙ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΥΟ ΙΙ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» (εφεξής και «ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ» ή «Εταιρεία – Στόχος»), η οποία προ της παρούσας συναλλαγής τελούσε υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της ΔΕΗ ΑΝ.

2. Συγκεκριμένα, η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ αποκτά το 51% των μετοχών της εταιρείας ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, και, σε συνδυασμό με τα δικαιώματα που προβλέπονται στο από 06.05.2021 Συμφωνητικό Μετόχων, αποκτά μαζί με την εταιρεία ΔΕΗ ΑΝ, η οποία θα διατηρήσει το 49%, κοινό έλεγχο επί της Εταιρείας - Στόχου.
3. Η ΔΕΗ ΑΝ δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (εφεξής και «ΑΠΕ»), τόσο στο διασυνδεδεμένο όσο και στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα¹, και η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ είναι ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού η οποία θα δραστηριοποιηθεί, μέσω της Εταιρείας – Στόχου, στη διαχείριση, ανάπτυξη, χρηματοδότηση, κατασκευή και λειτουργία γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής στα εξής τέσσερα γεωθερμικά πεδία της Ελλάδας: α) Μήλου – Κιμώλου – Πολύαιγου, β) Νισύρου, γ) Λέσβου και δ) Μεθάνων².
4. Η συνολική εκτιμώμενη εγκατεστημένη ισχύς, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια, σύμφωνα με τα Μέρη. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, θα λειτουργήσουν τέσσερις μονάδες συνολικής ισχύος 28 MW (5 MW στην Μήλο, 5 MW στα Μέθανα, 10 MW στη Νίσυρο και 8 MW στη Λέσβο) και από τις περαιτέρω ενέργειες θα προσδιοριστεί η περαιτέρω δυνατότητα αύξησης της ισχύος³.
5. Η υπό κρίση συναλλαγή περιγράφεται στο από 06.05.2021 Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετόχων μεταξύ της ΔΕΗ ΑΝ, της ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ και της ΗΛΕΚΤΩΡ και συνίσταται στη μεταβίβαση ποσοστού 51% του μετοχικού κεφαλαίου της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ από τη ΔΕΗ ΑΝ στη ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, [...] μετοχών ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, έναντι του οριζόμενου στο εν λόγω συμφωνητικό τιμήματος αγοράς.
6. Η μεταβολή και η απόκτηση του κοινού ελέγχου επί της Εταιρείας - Στόχου λαμβάνει χώρα με την πλήρη θέση σε ισχύ των προβλέψεων του από 06.05.2021 Συμφωνητικού Μετόχων, το οποίο διέπει τις σχέσεις μεταξύ των δύο μετόχων και περιέχει προβλέψεις αναφορικά με τη διοίκηση της Εταιρείας

¹ Για τον ορισμό διασυνδεδεμένου και μη διασυνδεδεμένου συστήματος βλ. κατωτέρω ενότ. IV. 2.

² Βλ. περισσότερες πληροφορίες στην Ενότητα ΙΙ κατωτέρω.

³ Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή σελ. 8-9.

- Στόχου⁴. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ των δύο μετόχων της Εταιρείας – Στόχου διέπεται και από την από 05.05.2021 Σύμβαση Συνεργασίας που έχει συναφθεί μεταξύ της ΔΕΗ ΑΝ και της Εταιρείας – Στόχου⁵.

7. Ως συνέπεια της ως άνω οριζόμενης συναλλαγής, οι εταιρείες ΔΕΗ ΑΝ και ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ θα αποκτήσουν κοινό έλεγχο επί της Εταιρείας - Στόχου, η δε ολοκλήρωσή της τελεί, υπό την αίρεση της έγκρισης της προκείμενης συγκέντρωσης από την ΕΑ⁶.
8. Όσον αφορά στους στρατηγικούς και οικονομικούς λόγους που δικαιολογούν τη συγκέντρωση, τα Μέρη αναφέρουν ότι δεδομένου ότι η ΔΕΗ ΑΝ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης των τεσσάρων γεωθερμικών πεδίων και δεδομένου ότι έχουν τεθεί σύντομες προθεσμίες για την εκμετάλλευσή τους, εκτιμήθηκε ότι είναι απαραίτητη η επιλογή ενός εταίρου με τον οποίο η ΔΕΗ ΑΝ θα μπορεί να προβεί σε αποτελεσματική συνεργασία στο πεδίο της γεωθερμίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η επιλογή της ΗΛΕΚΤΩΡ, μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, έγινε προκειμένου αφενός η ΔΕΗ ΑΝ να εκμεταλλευτεί την εξειδικευμένη τεχνογνωσία της ΗΛΕΚΤΩΡ στη λειτουργία των έργων ΑΠΕ και αφετέρου να καταναμηθεί ο κίνδυνος από την εκμετάλλευση μιας νέας μορφής ΑΠΕ - της γεωθερμίας⁷.

1.1 ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

9. Το εν λόγω Συμφωνητικό μεταξύ ΔΕΗ ΑΝ, ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ και ΗΛΕΚΤΩΡ, υπεγράφη στις 06.05.2021 – ήτοι ταυτόχρονα με το Συμφωνητικό Μετόχων που περιγράφεται κατωτέρω - και αφορά στη μεταβίβαση από τη ΔΕΗ ΑΝ στη ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ [...] μετοχών της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 51% του μετοχικού κεφαλαίου της, έναντι του Αρχικού Βασικού Τιμήματος⁸. Κατά την ημερομηνία σύναψης του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανερχόταν στο ποσό [...] διαιρούμενο [...]⁹. Το Αρχικό Βασικό Τιμήμα ανέρχεται [...]¹⁰. Το εν λόγω τίμημα θα αναπροσαρμοστεί αυτομάτως προς τα πάνω σε περίπτωση που λάβει χώρα οποιοδήποτε από τα τρία Γεγονότα Παράτασης που ορίζονται στο Συμφωνητικό, ήτοι σε περίπτωση που παραταθεί ή ανανεωθεί το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης της ΔΕΗ ΑΝ για οποιοδήποτε εκ των τεσσάρων γεωθερμικών πεδίων για είκοσι (20) έτη ή περισσότερο¹¹.
10. Το Βασικό Αρχικό Τιμήμα θα καταβληθεί κατά την Ημερομηνία Ολοκλήρωσης¹², ενώ σε περίπτωση που λάβει χώρα οποιοδήποτε Γεγονός Παράτασης, το αναπροσαρμοσμένο τίμημα θα καταβληθεί εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης του Γεγονότος Παράτασης¹³.

⁴ Οι προβλέψεις του οποίου περιγράφονται συνοπτικά στην Ενότητα Ι.4 του παρόντος Κεφαλαίου.

⁵ Οι προβλέψεις του οποίου περιγράφονται συνοπτικά στην Ενότητα Ι.4 του παρόντος Κεφαλαίου.

⁶ Βλ. Άρθρο 3.1.Γ του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

⁷ Βλ. Ενότητα 1.5 της Γνωστοποίησης.

⁸ Βλ. Άρθρο 1 του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών, συνημμένου ως Παράρτημα 8 στη Γνωστοποίηση.

⁹ Βλ. Προοίμιο Α του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

¹⁰ Βλ. άρθρο 2 του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

¹¹ Σύμφωνα με το άρθρο 2.2 του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών, ανάλογα το γεωθερμικό πεδίο σε σχέση με το οποίο το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης της ΔΕΗ ΑΝ θα παραταθεί/ανανεωθεί, θα επέλθει και η αντίστοιχη αύξηση του Βασικού Αρχικού Τιμήματος.

¹² Βλ. Άρθρο 2.1 και 6.1 του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

¹³ Βλ. Άρθρο 2.2 του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

11. Η ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας των μετοχών τελεί υπό την αίρεση της πλήρωσης των οριζόμενων στο Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών όρων και προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων α) η έγκριση της συναλλαγής από την Επιτροπή Ανταγωνισμού¹⁴ και β) η μη λήψη από τη ΔΕΗ ΑΝ επίσημης ειδοποίησης σχετικά με την εκπνοή αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης της ΔΕΗ ΑΝ¹⁵.

1.2 ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΜΕΤΟΧΩΝ

12. Μετά την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας των μετοχών, η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥY καθίσταται μέτοχος με ποσοστό 51% του μετοχικού κεφαλαίου της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ. Ο κοινός έλεγχος εγκαθιδρύεται με τις διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων που υπεγράφη μεταξύ της ΔΕΗ ΑΝ, ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥY και ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ στις 06.05.2021¹⁶, διέπει τις σχέσεις των Μετόχων και περιέχει τις συμφωνίες των Μερών για τη διοίκηση, τον έλεγχο και την οικονομική διαχείριση της Εταιρείας – Στόχου¹⁷.
13. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο (εφεξής και «ΔΣ») της [...]¹⁸. [...]¹⁹. [...]²⁰. [...]²¹.
14. [...]²². [...]²³. [...]²⁴. [...]²⁵. [...]²⁶.
15. [...]²⁷. [...]²⁸.
16. Τα Μέρη δεσμεύονται ότι η Εταιρεία - Στόχος θα συναλλάσσεται με τρίτους σύμφωνα με τους συνήθεις όρους της αγοράς²⁹. Επιπλέον, τα Μέρη καθώς και τα μέλη ΔΣ που ορίζονται από τα Μέρη δεσμεύονται με υποχρέωση εμπιστευτικότητας για τις εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση τους και συγκεκριμένα δεσμεύονται να προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών της μίας μητρικής εταιρείας που τυχόν έρχονται σε γνώση τους, λόγω της ιδιότητάς τους ως μέλη ΔΣ, και να μην τις κοινοποιούν στην άλλη μητρική εταιρεία³⁰.
17. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Συμφωνητικό Μετόχων, αυτό τίθεται σε ισχύ όταν ολοκληρωθεί η αγοραπωλησία των μετοχών, ήτοι όταν η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥY καταστεί μέτοχος του 51% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας – Στόχου³¹. Προβλέπεται περαιτέρω ότι οι διατάξεις του

¹⁴ Βλ. Άρθρο 3 παρ. γ) του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

¹⁵ Βλ. Άρθρο 3 παρ. δ) του Συμφωνητικού Αγοραπωλησίας Μετοχών.

¹⁶ Το Συμφωνητικό Μετόχων προσκομίσθηκε ως Παράρτημα 9 της Γνωστοποίησης.

¹⁷ Βλ. Άρθρο 2 του Συμφωνητικού Μετόχων

¹⁸ Βλ. Άρθρο 3.5 του Συμφωνητικού Μετόχων.

¹⁹ Ο.π.

²⁰ Βλ. Άρθρο 3.3 και 3.4. του Συμφωνητικού Μετόχων.

²¹ [...].

²² [...].

²³ [...].

²⁴ [...].

²⁵ [...].

²⁶ [...].

²⁷ [...].

²⁸ [...].

²⁹ Βλ. Άρθρο 2.10.2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

³⁰ Βλ. Άρθρο 13.1 και 13.2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

³¹ Βλ. Άρθρο 22.1 του Συμφωνητικού Μετόχων.

Συμφωνητικού Μετόχων υπερισχύουν των διατάξεων του καταστατικού της Εταιρείας - Στόχου³², ενώ τα Μέρη αναλαμβάνουν να τροποποιήσουν και το καταστατικό της Εταιρείας - Στόχου προκειμένου το τελευταίο να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων καθώς και της Συμφωνίας Συνεργασίας³³.

Ι.3 ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

18. Στις 05.05.2021 υπεγράφη Συμφωνία Συνεργασίας στην οποία παρατίθεται το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της ΔΕΗ ΑΝ που είναι κάτοχος των δικαιωμάτων αποκλειστικής εκμετάλλευσης και ιδιοκτήτης της υποδομής που θα αναπτυχθεί στις τέσσερις γεωθερμικές περιοχές (Μέθανα, Νίσυρος, Λέσβος και Μήλος – Κίμωλος – Πολύαιγος), και της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ³⁴. Η εν λόγω συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ με την επέλευση της Ημερομηνίας Ολοκλήρωσης (όπως αυτή ορίζεται στο Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών)³⁵ και θα έχει διάρκεια πενήντα (50) έτη από την ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ³⁶.
19. Βάσει της εν λόγω συμφωνίας, η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ έχει το δικαίωμα να συνάψει με τη ΔΕΗ ΑΝ Συμβάσεις Χρήσης Προϊόντων Γεωθερμίας οι οποίες θα αφορούν στην εκμετάλλευση του γεωθερμικού υλικού που θα εξορύσσεται από έκαστο γεωθερμικό πεδίο³⁷. Αν η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ δεν ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, η ΔΕΗ ΑΝ δύναται να εκμεταλλευτεί με ίδια μέσα το εξορυχθέν γεωθερμικό δυναμικό ή να προχωρήσει σε συνεργασίες με τρίτους για την εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού που θα εξορύσσεται από τα γεωθερμικά πεδία³⁸.
20. Κατόπιν της σύναψης Συμβάσεων Χρήσης Προϊόντων Γεωθερμίας, η ΔΕΗ ΑΝ οφείλει να εκκινήσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ανάπτυξη των γεωθερμικών πεδίων. Ενδεικτικά, για την ανάπτυξη των περιουσιακών στοιχείων στα γεωθερμικά πεδία, η ΔΕΗ ΑΝ οφείλει να προβεί σε εργασίες στην επιφάνεια της γης, όπως γεωλογικές μελέτες, σε εργασίες γεώτρησης, σε μίσθωση ή αγορά γης για την πραγματοποίηση των γεωτρήσεων³⁹. Προς τον σκοπό αυτό, η ΔΕΗ ΑΝ θα πρέπει να επιλέξει εργολάβο μέσω διαγωνισμού και να προϋπολογίσει και τις δαπάνες για τις ως άνω ενέργειες⁴⁰. Οι δαπάνες καλύπτονται από τη ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, κατά τα όσα ορίζονται στη Συμφωνία Συνεργασίας⁴¹. Η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, κατόπιν της σύναψης Συμβάσεων Χρήσης Προϊόντων Γεωθερμίας, οφείλει να αναπτύξει, ενδεικτικά, το δίκτυο αγωγών (Σημεία Εισόδου και Σημεία Εξόδου), το σύστημα συλλογής ατμού, το ηλεκτρικό σύστημα και το σύστημα ελέγχου του συστήματος συλλογής ατμού⁴².
21. Όταν η ΔΕΗ ΑΝ ολοκληρώσει την ανάπτυξη των περιουσιακών στοιχείων σε ένα γεωθερμικό πεδίο, θα ενημερώσει τη ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ ότι μπορεί να ξεκινήσει η εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων, παρέχοντας όλες τις τεχνικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία προκειμένου να μπορεί η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ να παράξει ηλεκτρική ενέργεια. Τέλος, η

³² Βλ. Άρθρο 17.1 του Συμφωνητικού Μετόχων.

³³ Βλ. Άρθρο 2.7 του Συμφωνητικού Μετόχων.

³⁴ Βλ. Προοίμιο ΣΤ. της Συμφωνίας Συνεργασίας που επισυνάπτεται ως Παράρτημα 7 στη Γνωστοποίηση.

³⁵ Βλ. Άρθρο 2.1 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

³⁶ Βλ. Άρθρο 3.5 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

³⁷ Βλ. Άρθρο 3.2 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

³⁸ Βλ. Άρθρο 5.1 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

³⁹ Για τις ενέργειες στις οποίες η ΔΕΗ ΑΝ οφείλει να προβεί σε κάθε γεωθερμικό πεδίο, βλ. Μέρος Δ του Παραρτήματος 3 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

⁴⁰ Βλ. Άρθρο 5.6 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

⁴¹ Ο.π.

⁴² Για τις ενέργειες στις οποίες η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ οφείλει να προβεί σε κάθε γεωθερμικό πεδίο, βλ. Μέρος Β του Παραρτήματος 3 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II οφείλει στη ΔΕΗ ΑΝ ένα ποσοστό των ακαθάριστων εσόδων από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τα γεωθερμικά πεδία, κατά τα όσα ορίζονται στη Συμφωνία Συνεργασίας⁴³.

II. ΤΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

II.1 ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

22. Η «Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» με διακριτικό τίτλο «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.» συστάθηκε το 1998, εδρεύει στον Δήμο Αγ. Παρασκευής⁴⁴ και σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού της⁴⁵, σκοπός της εταιρείας, μεταξύ άλλων, είναι:
- «i. η μελέτη, ο σχεδιασμός, η κατασκευή, επίβλεψη, εγκατάσταση, οργάνωση, λειτουργία, συντήρηση, επέκταση, διαχείριση και εκμετάλλευση έργων και σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας οποιασδήποτε πηγής χωρίς περιορισμό στο ύψος του προϋπολογισμού αυτών, μετά των συναφών τους εγκαταστάσεων καθώς και των μέσων και προϊόντων που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τις δραστηριότητες της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας οποιασδήποτε μορφής. ii. η έρευνα, ανάπτυξη και κατασκευή μέσων και προϊόντων, καθώς και των επιμέρους οργάνων, τμημάτων και συστατικών αυτών, που επιτρέπουν άμεσα ή έμμεσα τη μετατροπή της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ηλεκτρική. Η προμήθεια στην εγχώρια αγορά ή σε αγορές του εξωτερικού των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και κάθε άλλου συναφούς με το αντικείμενο της εταιρείας προϊόντος και η παροχή υπηρεσιών συντήρησης αυτών».*
23. Η ΔΕΗ ΑΝ είναι 100% θυγατρική της ΔΕΗ και δραστηριοποιείται στην παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, τόσο στο διασυνδεδεμένο όσο και στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα. Το 2020 βρίσκονταν σε λειτουργία τα παρακάτω έργα:

Πίνακας 1: Έργα ΑΠΕ της ΔΕΗ ΑΝ ανά είδος		
Είδος ΑΠΕ	Αριθμός έργων	Συνολική ισχύς σε MW
Αιολικά πάρκα	23	58,97
Φωτοβολταϊκοί σταθμοί (Φ/Β)	28	1,32
Μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί (ΜΥΗΣ)	13	57,42
Υβριδικό έργο	1	6,85
ΣΥΝΟΛΟ	65	124,56

Πηγή: Ετήσια οικονομική Έκθεση ΔΕΗ Ανανεώσιμες έτους 2020 (01.01.2020 – 31.12.2020) που εκδόθηκε τον Μάρτιο 2021

24. Οι συγγενείς εταιρείες της ΔΕΗ ΑΝ παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2: Συγγενείς εταιρείες της ΔΕΗ ΑΝ		
A/A	Όνομασία	Ιδιοκτησιακό καθεστώς
1	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΡΟΚΑΣ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ΡΟΚΑΣ Α.Ε.: 51%
2	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ: 51%

⁴³ Βλ. Άρθρο 5.9 και 5.10 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

⁴⁴ Οδός Καποδιστρίου 3, Τ.Κ. 153 - 43, Αθήνα.

⁴⁵ Βλ. Παράρτημα 2 του Εντύπου Γνωστοποίησης.

3	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΝΑΝΚΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑ – Μ.Υ.Η.Ε. ΓΙΤΑΝΗ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ΝΑΝΚΟ Ενέργεια ΑΒΕΤΕ: 50%, Στυλιανός Παρασκευάς: 1%
4	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.: 51%
5	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΜΕΚ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ΜΕΚ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.: 51%
6	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ EDF EN HELLAS Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, EDF EN HELLAS Α.Ε.: 51%
7	Ε.Ε.Ν. ΒΟΙΩΤΙΑ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ EDF EN HELLAS Α.Ε.: 95%, EDF EN HELLAS Α.Ε.: 5%
8	ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΟΥΚΟ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ANDROS WIND FARMS Α.Ε.: 50,98%, T.Hermjakob: 0,020%
9	ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΠΑΜΠΟ ΒΙΓΛΙΕΣ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ANDROS WIND FARMS Α.Ε.: 50,98%, T.Hermjakob: 0,020%
10	ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΚΙΛΙΖΑ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ANDROS WIND FARMS Α.Ε.: 50,98%, T.Hermjakob: 0,020%
11	ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΕΥΚΙΒΑΡΙ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ANDROS WIND FARMS Α.Ε.: 50,98%, T.Hermjakob: 0,020%
12	ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, ANDROS WIND FARMS Α.Ε.: 50,98%, T.Hermjakob: 0,020%
13	PPC FINANCE PLC	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 10%, ΔΕΗ Α.Ε.: 90%
14	ΟΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 49%, Χρήστος Καραγεώργος: 11%, Φοτεινή Παπαδάκη: 40%
15	GREENESCO ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΑΜΑΛΘΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.: 49%, ΑΤΤΙΚΑ GREENESCO Α.Ε.: 51%
16	VOLTERRA ΛΥΚΟΒΟΥΝΙ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 45%, VOLTERRA Α.Ε.: 55%
17	VOLTERRA Κ-Ρ Α.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.: 45%, VOLTERRA Α.Ε.: 55%
18	ΤΕΙΧΙΟ Ι.Κ.Ε	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ 49%, Γ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ 25,5%, Χ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ 25,5%
19	ΜΠΑΛΙΑΓΑ Ι.Κ.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ 49%, Γ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ 25,5%, Χ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ 25,5%
20	ΠΙΒΟΤ ΣΟΛΑΡ Ι.Κ.Ε.	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ 49%, CANTREVA Α.Ε. 51%

Πηγή: ΓΔΑ, στοιχεία από Έντυπο Γνωστοποίησης (Παράρτημα 18) και απαντητική επιστολή 4783/31.05.2021 (ερώτ. 15).

25. Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΝ⁴⁶ από 10.09.2019 έως 10.09.2022 εμφανίζεται στον Πίνακα 3:

Πίνακας 3:		
Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ ΑΝ		
Α/Α	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.
1	Γεώργιος Στάσης	Πρόεδρος
2	Κωνσταντίνος Μαύρος	Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
3	Αργύρης Οικονόμου	Μέλος
4	Ιωάννης Κοπανάκης	Μέλος
5	Σωτήρης Χατζημιχαήλ	Μέλος
6	Νικόλαος Κούκης	Μέλος
7	Γεώργιος Σαραντόπουλος	Μέλος
8	Δημήτριος Παπαγεωργίου	Μέλος
9	Αλέξανδρος Πατεράκης	Μέλος

Πηγή: www.dei.gr

26. Ο κύκλος εργασιών (εθνικός και παγκόσμιος) της ΔΕΗ ΑΝ κατά το έτος 2019 ανήλθε σε 26,6 εκ. ευρώ. Για το έτος 2020 ο κύκλος εργασιών ήταν 30,4 εκ. ευρώ⁴⁷.

II.1.1 Η ΔΕΗ Α.Ε. ΚΑΙ Ο ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΗ

⁴⁶ Βάσει <https://ppcr.gr/el/company/board-of-directors>.

⁴⁷ Βλ. www.ppcr.gr.

27. Η ΔΕΗ Α.Ε.^{48,49} αποτελεί τη μητρική εταιρεία του Ομίλου ΔΕΗ και ιδρύθηκε το 1950, άνευ συγκεκριμένου χρόνου λειτουργίας, ως μία κρατική επιχείρηση παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη την Ελλάδα. Το 2001 η ΔΕΗ μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία.
28. Σε εφαρμογή του Ν. 4533/2018, την 30.06.2018 η ΔΕΗ ολοκλήρωσε την απόσχιση των δύο κλάδων λιγνιτικού ηλεκτροπαραγωγικού δυναμικού Μελίτης και Μεγαλόπολης και την εισφορά τους σε δύο νέες 100% θυγατρικές εταιρείες με την επωνυμία «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ Α.Ε.» και «ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ Α.Ε.», αντίστοιχα⁵⁰.
29. Σήμερα η εταιρεία λειτουργεί σε ένα περιβάλλον απελευθερωμένης αγοράς, καλύπτοντας όλο το φάσμα δραστηριοτήτων στον χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας. Με κύκλο εργασιών € 4,65 δισ. το 2020, είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα και ο μεγαλύτερος πάροχος για περίπου 6,9 εκ. πελάτες. Κατέχει, επίσης, ηγετική θέση στην ευρύτερη αγορά της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
30. Η ΔΕΗ διαθέτει μεγάλη υποδομή σε εγκαταστάσεις ορυχείων λιγνίτη, παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Το ενεργειακό της μείγμα περιλαμβάνει λιγνιτικούς, υδροηλεκτρικούς και πετρελαϊκούς σταθμούς, καθώς και σταθμούς φυσικού αερίου, αλλά και εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παράλληλα έχει στην ιδιοκτησία της το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας το οποίο διαχειρίζεται η κατά 100% θυγατρική της εταιρεία, Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία (ΔΕΔΔΗΕ). Επίσης έχει αναπτύξει αστικό Δίκτυο Οπτικών Ινών⁵¹. Ο Όμιλος, παράγει ηλεκτρική ενέργεια από τους εξήντα (60) κύριους σταθμούς παραγωγής της μητρικής εταιρείας, τους τρεις κατά των 100% θυγατρικών εταιρειών Λιγνιτική Μεγαλόπολης Α.Ε. και Λιγνιτική Μελίτης Α.Ε., αλλά και από σταθμούς ΑΠΕ, ΜΥΗΣ, και Φ/Β που ανήκουν στην 100% θυγατρική της εταιρεία, ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. και διανέμει ηλεκτρική ενέργεια μέσω Δικτύου Διανομής Μέσης και Χαμηλής Τάσης, μήκους 239.119 χλμ. και του δικτύου Υψηλής Τάσης μήκους 989 χλμ.⁵².
31. Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της ΔΕΗ, δικαιώματα ψήφου με ποσοστό $\geq 5\%$ κατέχουν στην εταιρεία δύο νομικά πρόσωπα, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κατέχεται από το επενδυτικό κοινό ως εξής:

Πίνακας 4: Μετοχική Σύθεση της ΔΕΗ	
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (ΕΕΣΥΠ)	34,12%
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ)	17,00%
Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και ΤΑΥΤΕΚΩ/ΤΕΑΠΑΠ-ΔΕΗ	3,93%
Ευρύ επενδυτικό κοινό και θεσμικοί επενδυτές	44,95%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%

Πηγή: ΓΔΑ, στοιχεία από την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή (Παράρτημα 33) και <https://www.dei.gr/el/i-dei/enimerwsi-ependutwn/xrimatistiriaka-stoixeia/metoxiki-sunthesi>.

32. Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΔΕΗ παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

⁴⁸ Η εταιρεία εδρεύει στην Αθήνα, στην οδό Χαλκοκονδύλη 30, Τ.Κ. 104-32.

⁴⁹ Βλ. σχετικά επίσημη ιστοσελίδα της εταιρείας <https://www.dei.gr/el/i-dei/enimerwsi-ependutwn>.

⁵⁰ Ο.π.

⁵¹ Το μήκος του ανέρχεται σε 162 χλμ.

⁵² www.dei.gr.

Πίνακας 5: Θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΔΕΗ			
Εταιρείες	Ποσοστό συμμετοχής (30.06.2020)	Χώρα / Έτος Ίδρυσης	Αντικείμενο
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε	100%	Ελλάδα, 1999	ΕΔΔΗΕ
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 1998	ΑΠΕ
ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΕΝΑ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΔΥΟ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΗΛΙΑΚΟ ΒΕΛΟΣ ΕΝΑ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΑΜΑΛΘΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
SOLARLAB Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΔΥΤΙΚΗΣ	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΗΛΙΑΚΑ ΠΑΡΚΑ ΔΥΤΙΚΗΣ	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΦΟΙΒΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2007	ΑΠΕ
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Α.Ε.	100%	Ελλάδα, 2017	ΑΠΕ
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΥΟ	100%	Ελλάδα, 2020	ΑΠΕ
WINDARROW ΜΟΥΖΑΚΙ	100%	Ελλάδα, 2018	ΑΠΕ
PPC FINANCE PLC	100%	Ηνωμένο Βασίλειο, 2009	Χρηματοοικονομικές
PPC BULGARIA JSCO	85%	Βουλγαρία, 2014	Εμπορία Η/Ε
PPC ELETRIC TEDARIK VE	100%	Τουρκία, 2014	Εμπορία Η/Ε
PPC ALBANIA	100%	Αλβανία, 2017	Εμπορία Η/Ε
EDS AD Skopje	100%	ΔτΒΜ, 2012	Εμπορία Η/Ε
ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ ΑΕ	100%	Ελλάδα, 2018	Παραγωγή Η/Ε
ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	100%	Ελλάδα, 2018	Παραγωγή Η/Ε
EDS DOO Belgrade	100%	Σερβία, 2016	Εμπορία Η/Ε
EDS International SK SRO	100%	Σλοβακία, 2012	Εμπορία Η/Ε
EDS International KS LLC	100%	Κόσοβο, 2016	Εμπορία Η/Ε

Πηγή: ΓΔΑ, Έντυπο Γνωστοποίησης (Παράρτημα 15).

33. Επίσης, ο Όμιλος ΔΕΗ ασκεί κοινό έλεγχο στη Waste Syclo Waste Management Services S.A. και στην PPC Solar Solutions S.A. (με μετοχική συμμετοχή και δικαιώματα ψήφου 49% και στις δύο)⁵³.
34. Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ, βάσει της ιστοσελίδας της, εμφανίζεται παρακάτω:

Πίνακας 6: Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ			
Α/Α	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ	Ιδιότητα Μέλους
1	Στάσης Γεώργιος	Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος	Εκτελεστικό μέλος
2	Παπαδημητρίου Πύρρος	Αντιπρόεδρος	Μη Εκτελεστικό μέλος
3	Βενιέρης Γεώργιος	Μέλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
4	Καρακούσης Γεώργιος	Μέλος	Εκτελεστικό μέλος
5	Δοξάκη Δέσποινα	Μέλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
6	Θεοδωρίδης Στέφανος	Μέλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
7	Καραλευθέρης Παντελής	Μέλος	Μη Εκτελεστικό μέλος
8	Καρδαμάκης Στέφανος	Μέλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
9	Παναγιωτάκης Μιχαήλ	Μέλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
10	Πατεράκης Αλέξανδρος	Μέλος	Εκτελεστικό μέλος
11	Φωτόπουλος Νικόλαος	Μέλος	Μη Εκτελεστικό μέλος

Πηγή: <https://www.dei.gr/el/i-dei/enimerwsi-ependutwn/organwsi-etairias/dioikitiko-sumvouliao-dei>

⁵³ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Παράρτημα 17.

[aeApr15201544212200PM](https://www.businessregistry.gr/publicity/show/786301000) και ΓΕΜΗ <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/786301000>

35. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΔΕΗ για το έτος 2020 ανήλθε σε 4,395 δις. ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών του Ομίλου ΔΕΗ, παγκοσμίως, ανήλθε σε 4,649 δις. ευρώ⁵⁴. Στον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) της ΕΕ, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2020 ήταν 4,648 δις ευρώ και στην ελληνική αγορά 4,622 δις. ευρώ⁵⁵.

II.2 ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Μ.Α.Ε.

36. Η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ είναι εταιρεία ειδικού σκοπού, η οποία συστήθηκε στις 21.10.2020, έχει έδρα στην Κηφισιά και ελέγχεται 100% από την εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ θυγατρική του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ.
37. Σύμφωνα με το καταστατικό της⁵⁶, σκοπός της εταιρείας είναι η συμμετοχή σε εταιρεία ειδικού σκοπού που θα έχει ιδρυθεί από τη ΔΕΗ ΑΝ «με σκοπό τη χρηματοδότηση, μελέτη, εγκατάσταση, κατασκευή και λειτουργία γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής σε τέσσερις (4) γεωγραφικές περιοχές στην Ελλάδα και συγκεκριμένα:
- (α) Στο γεωθερμικό πεδίο της ομάδας των Νήσων Μήλου - Κιμώλου - Πολύαιγου,
  - (β) Στο γεωθερμικό πεδίο της Νήσου Νισύρου,
  - (γ) Στο γεωθερμικό πεδίο της Νήσου Λέσβου και
  - (δ) Στο γεωθερμικό πεδίο της χερσονήσου των Μεθάνων».
38. Ουσιαστικά, η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ λειτουργεί ως το εταιρικό όχημα για τη συμμετοχή του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, μέσω της θυγατρικής του, ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε., στην Εταιρεία-Στόχο.
39. Το ΔΣ της εταιρείας από τη σύστασή της μέχρι την πρώτη τακτική ΓΣ είναι το ακόλουθο:

Πίνακας 7: Σύνοψη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ			
A/A	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ	Ιδιότητα Μέλους
1	Χαράλαμπος Σοφινός	Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος	Εκτελεστικό μέλος
2	Ιωάννης Μπούκης	Μέλος	Μη Εκτελεστικό μέλος
3	Ουρανία Νιάτσου	Μέλος	Μη Εκτελεστικό μέλος

Πηγή: ΓΔΑ, στοιχεία από Έντυπο Γνωστοποίησης (Παράρτημα 21)

40. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας είναι μηδενικός⁵⁷.

II.2.1 Η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. ΚΑΙ Ο ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΑΚΤΩΡ

41. Η μητρική εταιρεία της ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ είναι η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε, μέλος του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Μητρική εταιρεία της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. κατά ποσοστό 94,44% είναι η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.⁵⁸. Βάσει του άρθ. 2 του καταστατικού της ΗΛΕΚΤΩΡ, σκοπός της εταιρείας είναι, μεταξύ άλλων, «...ii) Η ανάληψη και εκπόνηση μελετών κάθε είδους τεχνικών έργων και εργασιών. Ο

⁵⁴ Ο.π. Παράρτημα 11^Α, σελ. 144.

⁵⁵ Απαντητική επιστολή με αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021, ερώτ. 3.

⁵⁶ Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 17 και Παράρτημα 4.

⁵⁷ Ο.π. σελ. 38.

⁵⁸ Ο.π. Παράρτημα 16, σελ. 3.

σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή, η χρηματοδότηση, η λειτουργία και η εκμετάλλευση ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης υδάτινων πόρων, ύδρευσης, απορριμμάτων, αποβλήτων, αιολικού δυναμικού, περιβαλλοντικών και εν γένει ενεργειακών έργων, iii) Η μελέτη, ο σχεδιασμός, η κατασκευή, επίβλεψη, εγκατάσταση, οργάνωση, λειτουργία, συντήρηση, επέκταση, διαχείριση και εκμετάλλευση έργων και σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας οποιασδήποτε πηγής χωρίς περιορισμό στο ύψος του προϋπολογισμού αυτών, μετά των συναφών τους εγκαταστάσεων, καθώς και των μέσων και προϊόντων που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τις δραστηριότητες της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας οποιασδήποτε μορφής⁵⁹:

42. Το ΔΣ της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. με θητεία από 10.02.2021 και για έξι έτη έως την 10.02.2027 είναι το ακόλουθο:

Πίνακας 8: Σύνοψη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.		
A/A	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ
1	Μπουλούτας Ευθύμιος	Πρόεδρος
2	Παναγιωτόπουλος Χρήστος	Αντιπρόεδρος
3	Μπόμπολας Λεωνίδα	Διευθύνων Σύμβουλος
4	Σοφιανός Χαράλαμπος	Μέλος
5	Σκουτερόπουλος Γεώργιος	Μέλος
6	Τουμπούρος Κωνσταντίνος	Μέλος

Πηγή: ΓΔΑ, Έντυπο Γνωστοποίησης (Παράρτημα 21Α)

43. Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ ιδρύθηκε το 2002, με τη συγχώνευση τριών μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων (ΑΚΤΩΡ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ και ΤΕΒ). Στα επόμενα χρόνια, ο όμιλος ανέπτυξε και επέκτεινε τις δραστηριότητές του, τόσο σε νέα πεδία (έργα ΑΠΕ, διαχείριση απορριμμάτων, ανάπτυξη ακινήτων κ.λπ.), όσο και σε έργα εκτός Ελλάδας. Σήμερα ο όμιλος είναι από τους μεγαλύτερους κατασκευαστικούς ομίλους στη ΝΑ Ευρώπη, με 6.000 εργαζόμενους και παρουσία σε είκοσι εννέα (29) χώρες. Ανήκει δε στους 100 μεγαλύτερους κατασκευαστικούς ομίλους παγκοσμίως⁶⁰.
44. Η μετοχική σύνθεση της μητρικής εταιρείας του Ομίλου, ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., κατά το χρόνο υποβολής της γνωστοποίησης, είχε ως εξής:

Πίνακας 9: Μετοχική Σύνοψη της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. στις 13.05.2021	
GREENHILL INVESTMENTS LIMITED ⁶¹	21,61%
ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	11,40%
REGGEBORGH INVEST B.V.	9,86%
BARCLAYS PRIVATE BANK TRUST LIMITED FOR BPCI LTD	6,14%
KENDRA SECURITIES HOUSE S.E.	4,94%
PEMANOARO LIMITED	3,97%
ASTROBANK LIMITED	3,63%
SPESED ENTERPRICES LIMITED	1,17%
ORANOM HOLDINGS LTD	1,14%
ΙΔΙΩΤΕΣ ΕΠΙΕΝΔΥΤΕΣ	36,14%
ΣΥΝΟΛΟ	100%

⁵⁹ Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 13 και Παράρτημα 3Α.

⁶⁰ Βλ. <https://ellaktor.com/arxikh/omilos-ellaktor/>.

⁶¹ Η GREENHILL INVESTMENTS LIMITED, ελέγχεται από την ICEBERG CAPITAL LIMITED, η οποία ελέγχεται από την AKRON TRADE AND TRANSPORT SA, η οποία ελέγχεται από κοινού από τους κ.κ. Δημήτριο Μπάκο και Ιωάννη Καϊμενάκη, οι οποίοι δρουν συντονισμένα σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. α του Ν. 3556/2007.

Πηγή: ΓΔΑ, στοιχεία από απαντητική επιστολή με αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 (Παράρτημα 34)

45. Το ΔΣ της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., με θητεία από 27.05.2021 έως 27.01.2026, είναι το εξής:

Πίνακας 10: Σύθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ			
A/A	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ	Ιδιότητα Μέλους
1	Γεώργιος Μυλωνογιάννης	Πρόεδρος	Μη Εκτελεστικό μέλος
2	Αριστείδης Ξενοφός	Αντιπρόεδρος	Μη Εκτελεστικό μέλος
3	Ευθύμιος Μπουλούτας	Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικό μέλος
4	Κωνσταντίνος Τούμπουρος	Σύμβουλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος
5	Αθηνά Χατζηπέτρου	Σύμβουλος	Ανεξάρτητο – Μη Εκτελεστικό μέλος

Πηγή: ΓΔΑ <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/251501000>

46. Σύμφωνα με την Οικονομική Έκθεση έτους 2019 (30.06.2020), ο Όμιλος περιλαμβάνει συνολικά 105 εταιρείες, άμεσα ή έμμεσα ελεγχόμενες και μέσω διαφόρων εταιρικών σχημάτων (100% θυγατρικών, απλών συμμετοχών, κοινών εταιρειών και εταιρειών ειδικού σκοπού)⁶². Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ για το 2020 ήταν 892,3 εκ. ευρώ. Στον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2020 ήταν 803,6 εκ. ευρώ και στην ελληνική αγορά 690,6 εκ. ευρώ⁶³.

II.3 ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II (Εταιρεία-Στόχος)

47. Η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II είναι 100% θυγατρική εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) της ΔΕΗ ΑΝ, συστήθηκε στις 16.06.2020 με έδρα τον Δήμο Αγίας Παρασκευής, και έχει ως καταστατικό σκοπό, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση, μελέτη, εγκατάσταση, κατασκευή και λειτουργία γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (που θα τροφοδοτούνται με γεωθερμικά ρευστά, παραγόμενα από τις γεωθερμικές γεωτρήσεις που θα αναπτύξει και θα ελέγχει η ΔΕΗ ΑΝ) από την εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού των μισθωμένων περιοχών, ήτοι της νήσου Λέσβου, Νισύρου, Μήλου-Κιμώλου-Πολυαίγου και Μεθάνων.
48. Σημειώνεται πως η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II δεν θα έχει στην κατοχή τα γεωθερμικά δικαιώματα των περιοχών, καθώς αυτά έχουν μισθωθεί στη ΔΕΗ ΑΝ από το ελληνικό δημόσιο και παραμένουν στην αποκλειστική χρήση της πρώτης. Η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II θα αναπτύξει και θα έχει στην κατοχή της τον επί του εδάφους εξοπλισμό ηλεκτροπαραγωγής, όπως το δίκτυο των επιφανειακών αγωγών μεταφοράς, το σύστημα συλλογής ατμού, τους γεωθερμοηλεκτρικούς σταθμούς παραγωγής, τις (ενδεχόμενες) μονάδες αφαλάτωσης κ.λπ. Με την εν λόγω συνεργασία, η ΔΕΗ ΑΝ, σε εφαρμογή των συμβατικών κειμένων και της Σύμβασης Συνεργασίας, θα διαθέτει το γεωθερμικό προϊόν (το θερμοενεργειακό περιεχόμενο του παραγόμενου γεωθερμικού ρευστού) στη Γεωθερμικός Στόχος II για ηλεκτροπαραγωγή ή/και για άλλες θερμικές χρήσεις⁶⁴.
49. Το ΔΣ της εταιρείας, με θητεία από 23.03.2021 έως 22.03.2024 είναι το εξής:

Πίνακας 11: Σύθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II		
A/A	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ
1	Γεώργιος Στάσης	Πρόεδρος

⁶² Η πλήρης λίστα των συμμετοχών αναφέρεται στο Παράρτημα 16 του Εντύπου Γνωστοποίησης, σελ. 2-5.

⁶³ Απαντητική επιστολή με αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021, ερώτ. 3.

⁶⁴ Ο.π., ερώτ. 6.

Πίνακας 11: Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ Π		
A/A	Όνοματεπώνυμο	Θέση στο ΔΣ
2	Κωνσταντίνος Μαύρος	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
3	Ευάγγελος Σπυρίδωνος	Μέλος
4.	Ασημίνα Μπιστόλα	Μέλος
5.	Χρήστος Κεραμιδιώτης	Μέλος

Πηγή: Έντυπο Γνωστοποίησης, Παράρτημα 20Α

50. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας είναι μηδενικός⁶⁵.

III. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

III.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

51. Υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης μιας σχεδιαζόμενης συναλλαγής στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ιδρύεται όταν συντρέχει η βασική προϋπόθεση της υπαγωγής της πράξης στην έννοια της συγκέντρωσης και επιπλέον πληρούνται τα ποσοτικά κριτήρια και οι τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 6 του Ν. 3959/2011.
52. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Ειδικότερα, συγκέντρωση υφίσταται εφόσον με την εκάστοτε υπό εξέταση πράξη επέρχεται μόνιμη μεταβολή ως προς τα (φυσικά ή νομικά) πρόσωπα που ασκούν έλεγχο ή ως προς την ποιότητα του ελέγχου που ασκείται επί της Εταιρείας - Στόχου.
53. Έλεγχος συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, ενώ όσον αφορά τα μέσα απόκτησης ελέγχου ορίζεται ότι ο έλεγχος δύναται να απορρέει μεταξύ άλλων από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών⁶⁶. Σημειώνεται πως υπάρχουν και περιπτώσεις όπου ο κάτοχος ελέγχουσας συμμετοχής δεν συμπίπτει με το πρόσωπο ή την επιχείρηση που έχει πράγματι ουσιαστική εξουσία να ασκεί τα δικαιώματα που απορρέουν από τη συμμετοχή αυτή. Αυτό μπορεί να συμβαίνει π.χ. όταν μια επιχείρηση χρησιμοποιεί άλλο πρόσωπο ή επιχείρηση για την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής, και έχει η ίδια την εξουσία άσκησης των δικαιωμάτων από τα οποία απορρέει ο έλεγχος, μέσω του εν λόγω προσώπου ή επιχείρησης που χρησιμοποιείται τελικά ως «όχημα»⁶⁷.
54. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρ. 5 παρ. 5 του Ν. 3959/2011: «*Η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας αποτελεί συγκέντρωση*

⁶⁵ Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 38.

⁶⁶ Βλ. άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 3959/2011.

⁶⁷ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (εφεξής και «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας») ή «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση», παρ. 13.

κατά την έννοια του παρόντος άρθρου»⁶⁸. Συνεπώς, οι εξής προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται προκειμένου η δημιουργία κοινής επιχείρησης να συνιστά συγκέντρωση: α) άσκηση κοινού ελέγχου από τις μητρικές εταιρείες⁶⁹ και β) η κοινή επιχείρηση να εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μίας αυτόνομης οικονομικής ενότητας, ήτοι να είναι λειτουργικά, και επομένως οικονομικά, αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη⁷⁰.

55. Η μετάβαση από τον αποκλειστικό στον κοινό έλεγχο θεωρείται ότι αποτελεί συγκέντρωση, δεδομένου ότι μεταβάλλεται η ποιότητα του ελέγχου της επιχείρησης, αφενός μεν για τη νεοεισερχόμενη επιχείρηση για την οποία υπάρχει απόκτηση ελέγχου και αφετέρου γιατί μεταβάλλει την ελεγχόμενη επιχείρηση σε κοινή επιχείρηση τροποποιώντας συνεπώς την κατάσταση και για την προηγουμένως αποκλειστική και νυν από κοινού ελέγχουσα επιχείρηση⁷¹.
56. Εν προκειμένω, η γνωστοποιούμενη πράξη αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις εταιρείες ΔΕΗ ΑΝ άμεσα από την ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ και έμμεσα από την ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. επί της Εταιρείας – Στόχου, η οποία προ της συναλλαγής τελούσε υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της ΔΕΗ ΑΝ⁷². Συνεπώς, πρόκειται για μεταβολή της ποιότητας του ελέγχου για τη ΔΕΗ ΑΝ, ήτοι τη μετάβαση από αποκλειστικό σε κοινό έλεγχο και για απόκτηση κοινού ελέγχου άμεσα για τη ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ και έμμεσα για την ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. επί της Εταιρείας – Στόχου, το οποίο συνεπάγεται τη δημιουργία κοινής επιχείρησης, της Εταιρείας – Στόχου, μεταβολή και απόκτηση που λαμβάνει χώρα δυνάμει των ανωτέρω συμφωνιών. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν υφίσταται συγκέντρωση, δέον να εξετασθεί αφενός μεν η ύπαρξη του κοινού ελέγχου επί της Εταιρείας - Στόχου και αφετέρου η ύπαρξη λειτουργικής και οικονομικής αυτονομίας της Εταιρείας – Στόχου έναντι των μητρικών τους.

III.1.1 ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

57. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται de jure ή/και de facto εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση, είτε όταν η αποκλειστικά ελέγχουσα επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της αποκτώμενης επιχείρησης, είτε όταν ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να προβάλλει αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις μιας επιχείρησης, αλλά δεν έχει, από μόνος του, την εξουσία να επιβάλλει τις εν λόγω αποφάσεις (αρνητικός αποκλειστικός έλεγχος)⁷³. Ο αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται de jure, ήτοι σε νομική βάση, όταν η επιχείρηση αποκτά την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας, μέσω συμβατικών διατάξεων, περιεχόμενων π.χ. στο καταστατικό της ή σε συμφωνητικό μετόχων.
58. Κοινός έλεγχος υφίσταται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να

⁶⁸ Για τις κοινές επιχειρήσεις που συνιστούν συγκεντρώσεις, βλ. Goyder, EC Competition Law, 4th edition, Oxford University Press, 2003, σελ. 406 επ. Βλ. επίσης σχετικά Σουφλερό, Η κοινή θυγατρική επιχείρηση στο εταιρικό δίκαιο και στο δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, ΧρΙΔ Δ/2004, σελ. 865 επ.

⁶⁹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, υποσημείωση 84.

⁷⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παράγραφοι 92 και 93.

⁷¹ Βλ. σχετικά Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 86, στην οποία αναφέρεται ότι η υφιστάμενη μέτοχος στο μέλλον θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα ενός ή περισσοτέρων άλλων ελεγχόντων μετόχων, και είναι υποχρεωμένη να συνεργάζεται σε μόνιμη βάση με τον νέο μέτοχο, ενώ προηγουμένως, σε περίπτωση αποκλειστικού ελέγχου, μπορούσε να καθορίζει μόνη της τη στρατηγική συμπεριφορά της ελεγχόμενης επιχείρησης.

⁷² Βλ. Ενότητα Ι. Η Γνωστοποιηθείσα Πράξη ανωτέρω.

⁷³ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 54.

ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση. Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας ενός ή περισσότερων μητρικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις⁷⁴. Ως εκ τούτου, οι μέτοχοι αυτοί πρέπει να καταλήξουν σε μια από κοινού συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης και πρέπει να συνεργασθούν⁷⁵. Κοινός έλεγχος υφίσταται και όταν οι μειοψηφούντες μέτοχοι έχουν πρόσθετα δικαιώματα, τα οποία τους επιτρέπουν την άσκηση αρνησικυρίας επί αποφάσεων, που έχουν ουσιώδη σημασία για την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης. Τα δικαιώματα αρνησικυρίας μπορεί να προβλέπονται στο καταστατικό της κοινής επιχείρησης ή σε συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων ή προσώπων που ασκούν τον κοινό έλεγχο (συμφωνίες μετόχων). Μπορεί, δε, να προκύπτουν από την ειδική πλειοψηφία που απαιτείται για τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, στον βαθμό που οι ιδρυτικές επιχειρήσεις εκπροσωπούνται στο εν λόγω συμβούλιο⁷⁶. Τα ως άνω δικαιώματα αρνησικυρίας τα οποία συνήθως συνεπάγονται κοινό έλεγχο, αφορούν σε αποφάσεις και θέματα, όπως ο προϋπολογισμός, το επιχειρηματικό σχέδιο, σημαντικές επενδύσεις ή ο διορισμός των ανώτερων διοικητικών στελεχών. Διευκρινίζεται ότι για την άσκηση του κοινού ελέγχου δεν απαιτείται να έχουν οι επιχειρήσεις εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης⁷⁷.

59. Κρίσιμο στοιχείο συνεπώς είναι τα δικαιώματα αρνησικυρίας να παρέχουν επαρκείς δυνατότητες στις αφορώσες επιχειρήσεις, ώστε να ασκούν την εν λόγω επιρροή όσον αφορά τη στρατηγική επιχειρησιακή συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης⁷⁸. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι για την απόκτηση κοινού ελέγχου ο μειοψηφών μέτοχος δεν απαιτείται να έχει όλα τα προαναφερθέντα δικαιώματα αρνησικυρίας. Αρκεί και η ύπαρξη ορισμένων μόνο ή ακόμα και ενός από τα δικαιώματα αυτά. Κατά πόσον αυτό ισχύει ή όχι εξαρτάται από το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ίδιου του δικαιώματος αρνησικυρίας, καθώς και από τη σημασία που έχει στα πλαίσια της συγκεκριμένης

⁷⁴ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, ό.π., παρ. 65 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. απόφαση ΠΕΚ Τ-2/93, Air France κατά Επιτροπής, σκ. 64-65 (κοινός έλεγχος υπήρχε διότι οι μείζονος σημασίας αποφάσεις έπρεπε να εγκριθούν στο ΔΣ τουλάχιστον από δύο μέλη, διορισμένα από έκαστο εκ των συμβαλλομένων μελών) και απόφαση Ε.Επ. Μ.010 - Conagra/ Idea, σκ. 6 (κοινός έλεγχος υπήρχε διότι απαιτούνταν πλειοψηφία 75% στη Γενική Συνέλευση προκειμένου να εγκριθούν ζητήματα στρατηγικής σημασίας όπως η έγκριση του προϋπολογισμού και των στρατηγικών σχεδίων, σημαντικές επενδύσεις της εταιρείας κ.λπ.). Βλ. και ΕΑ 626/2016, σκ. 110 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. Μ.409- ABB/RENAULT AUTOMATION, σκ. 6 (η ύπαρξη κοινού ελέγχου θεμελιώθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ομοφωνίας στο ΔΣ σε θέματα βασικά όπως ο διορισμός Διευθύνοντος Συμβούλου, η αποδοχή του προϋπολογισμού, η έγκριση δανείων και επενδύσεων) και υπόθεση COMP/M.4191-THALES/DCN, παρ. 9, όπου ο έλεγχος θεωρήθηκε κοινός λόγω απαιτούμενης ομοφωνίας επί του προϋπολογισμού και του τριετούς πλάνου. Επιπλέον, βλ. και ΕΑ 427/V/2009, με παραπομπές σε σχετική νομολογία, καθώς και την απόφαση ΔιοικΕφΑθ 1966/2012, με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή κατά της συγκεκριμένης απόφασης.

⁷⁵ Βλ. και ΠΕΚ, Τ-282/02, Cementbouw Handel, σκ. 42, 52 και 67. Σημειώνεται ότι μόνο η δυνατότητα άσκησης της επιρροής αυτής και η απλή ύπαρξη των δικαιωμάτων αρνησικυρίας είναι αρκετή, χωρίς να είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι αυτός που αποκτά κοινό έλεγχο στην κοινή εταιρεία θα ασκήσει πραγματικά την αποφασιστική του επιρροή.

⁷⁶ Βλ. και P. Fotis and N. Zevgolis, The Competitive Effects of Minority Shareholdings, Legal and Economic issues, Hart Publishing, 2016, σελ. 148 και νομολογία στην οποία παραπέμπουν, ιδίως Απόφαση της Ε.Επ. IV/M.970 - TKS/ITW Signode/ Titan (06.05.1998), σκ. 9.

⁷⁷ Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 67.

⁷⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, ό.π., παρ. 67.

επιχειρηματικής δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης⁷⁹.

60. Εν προκειμένω, το ποσοστό του 51% κατά το οποίο άμεσα εισέρχεται η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (και έμμεσα η ΗΛΕΚΤΩΡ) στην Εταιρεία – Στόχο δεν δύναται άνευ ετέρου να της προσδώσει αποκλειστικό έλεγχο. Πράγματι για τη ρύθμιση των ζητημάτων διοίκησης, ελέγχου και οικονομικής διαχείρισης, έχει συναφθεί από τα Μέρη το Συμφωνητικό Μετόχων⁸⁰.
61. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Συμφωνητικού Μετόχων, για την όποια περίοδο κατά την οποία η ΔΕΗ ΑΝ συνεχίζει να κατέχει τουλάχιστον το 33% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας – Στόχου, [...] ⁸¹. [...] ⁸². [...] ⁸³. Επιπλέον, οι μέτοχοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να ψηφίσουν στη ΓΣ με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί η ως άνω εκάστοτε σύνθεση του ΔΣ⁸⁴, ενώ οι μέτοχοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση τα μέλη ΔΣ που θα υποδεικνύονται από κάθε μέτοχο να μην συμμετέχουν σε ΔΣ που δεν έχει συγκροτηθεί έγκυρα βάσει των όσων ορίζονται στο Συμφωνητικό Μετόχων⁸⁵.
62. Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας και τη λήψη αποφάσεων του ΔΣ, για την περίοδο κατά την οποία η ΔΕΗ ΑΝ συνεχίζει να κατέχει τουλάχιστον το 28% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας – Στόχου, το ΔΣ συγκροτείται νόμιμα με την παρουσία τουλάχιστον 4/7 των μελών του⁸⁶. Εντούτοις, προβλέπεται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία [...] ⁸⁷. [...] ⁸⁸. Η αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται σε κάθε συνεδρίαση [...] ⁸⁹ [...] ⁹⁰. [...] ⁹¹. [...] ⁹². Τα ως άνω ζητήματα αφορούν στην εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της Εταιρείας - Στόχου και εμπίπτουν και στις ενδεικτικά απαριθμούμενες περιπτώσεις, η ύπαρξη αρνησικυρίας επί των οποίων είναι ικανή να προσδώσει κοινό έλεγχο (προϋπολογισμό, επιχειρηματικό σχέδιο, σημαντικές επενδύσεις, σημαντικός δανεισμός ή εκλογή ανώτατων στελεχών)⁹³. Συνεπώς, η απαιτούμενη αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία για τη λήψη αποφάσεων επί των ως άνω κρίσιμων ζητημάτων προσδίδει κοινό έλεγχο επί της Εταιρείας - Στόχου.
63. Σε περίπτωση που το ΔΣ δεν μπορεί να λάβει απόφαση για κάποιο εκ των ως άνω ζητημάτων σε δύο διαδοχικές συνεδριάσεις, οπότε επέρχεται αδυναμία λήψης απόφασης από το ΔΣ, θα συνέρχεται η ΓΣ. Στην περίπτωση αυτή, η ΓΣ ομοίως αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία [...] ⁹⁴. Η ως άνω

⁷⁹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, ό.π., παρ. 67.

⁸⁰ Βλ. και την περιγραφή των βασικών όρων του Συμφωνητικού Μετόχων στην Ενότητα Ι, Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ.

⁸¹ Βλ. Άρθρο 3.5 του Συμφωνητικού Μετόχων

⁸² Βλ. Άρθρο 3.3 και 3.4 του Συμφωνητικού Μετόχων.

⁸³ Βλ. Άρθρο 3.5 του Συμφωνητικού Μετόχων.

⁸⁴ Ο.π.

⁸⁵ Βλ. Άρθρο 4.9 του Συμφωνητικού Μετόχων.

⁸⁶ Βλ. Άρθρο 4.8 του Συμφωνητικού Μετόχων.

⁸⁷ [...].

⁸⁸ [...].

⁸⁹ [...].

⁹⁰ [...].

⁹¹ Βλ. Μέρος Β του Παραρτήματος Α στη Συμφωνία Μετόχων για την αναλυτική παράθεση των Ειδικών Ζητημάτων.

⁹² Βλ. Μέρος Γ του Παραρτήματος Α στη Συμφωνία Μετόχων για την αναλυτική παράθεση των Καθορισμένων Ζητημάτων.

⁹³ Βλ. την ενδεικτική απαρίθμηση στην παρ. 67 της Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης Δικαιοδοσίας, αλλά και στην παρ. 58 ανωτέρω.

⁹⁴ Βλ. Άρθρο 4.4 του Συμφωνητικού Μετόχων.

αυξημένη πλειοψηφία απαιτείται σε κάθε συνεδρίαση (αρχική ή επαναληπτική) της ΓΣ⁹⁵. Οι ως άνω αυξημένες πλειοψηφίες διασφαλίζουν τη συμμετοχή της μετόχου μειοψηφίας ΔΕΗ ΑΝ στη λήψη απόφασης ακόμη και στην επαναληπτική ΓΣ.

64. Σε περίπτωση αδυναμίας λήψης απόφασης και από τη ΓΣ σε δύο διαδοχικές συνεδριάσεις της (“deadlock”), [...] ⁹⁶.
65. Επιπρόσθετα, πέραν των αποφάσεων ΔΣ με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, προβλέπεται και αυξημένη απαρτία [...] ⁹⁷, [...] ⁹⁸.
66. Ενόψει της κατά τα άνω επίλυσης των περιπτώσεων αδυναμίας λήψης αποφάσεων (deadlock), σε συνδυασμό με τις λοιπές προαναφερόμενες προβλέψεις για τη λήψη των αποφάσεων από το ΔΣ, αλλά και τη ΓΣ, προκύπτει ότι η πρόθεση των Μερών είναι η από κοινού διοίκηση της Εταιρείας - Στόχου, η οποία αποτυπώνεται και υλοποιείται με τις ανωτέρω διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων⁹⁹ και συνεπώς συντρέχουν εν προκειμένω οι προϋποθέσεις του de jure κοινού ελέγχου από τα Μέρη επί της Εταιρείας - Στόχου.

III.1.2 ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

67. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του Ν. 3959/2011, απαραίτητη προϋπόθεση για να χαρακτηρισθεί η δημιουργία μιας κοινής επιχείρησης ως συγκέντρωση είναι να εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας. Η κοινή επιχείρηση εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης επιχείρησης όταν αυτή δραστηριοποιείται στην αγορά εκτελώντας τις συνήθειες λειτουργίες των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες στην ίδια αγορά, έχει αυτοτελή διαχείριση και διαθέτει επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους, προσωπικό και πάγια στοιχεία ενεργητικού, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα σε μόνιμη βάση¹⁰⁰. Επιπλέον, εφόσον η κοινή επιχείρηση πρόκειται να πραγματοποιεί σε μόνιμη βάση πωλήσεις προς τις ιδρυτικές της εταιρείες, προκειμένου να θεωρηθεί οικονομικά αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη, θα πρέπει η κοινή επιχείρηση να πραγματοποιεί πάνω από το 50% του κύκλου εργασιών της με τρίτους¹⁰¹. Τέλος, το γεγονός ότι μια κοινή επιχείρηση μπορεί να είναι λειτουργικά, και επομένως οικονομικά, αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη δεν σημαίνει ότι διαθέτει αυτονομία όσον αφορά τη λήψη των στρατηγικών της αποφάσεων. Αρκεί, για το κριτήριο της λειτουργικής αυτονομίας, η επιχείρηση να είναι αυτόνομη από επιχειρησιακή άποψη¹⁰².
68. Αντίθετα, όταν η κοινή επιχείρηση περιορίζεται στην άσκηση επικουρικών δραστηριοτήτων σε σχέση με τις δραστηριότητες των ιδρυτικών της επιχειρήσεων, ή έχει ευκαιριακό χαρακτήρα, τότε δεν

⁹⁵ Βλ. Άρθρο 5.7 του Συμφωνητικού Μετόχων.

⁹⁶ [...].

⁹⁷ [...].

⁹⁸ [...].

⁹⁹ Διευκρινίζεται ότι κατά ρητή πρόβλεψη του Συμφωνητικού Μετόχων, το Καταστατικό της Εταιρείας θα τροποποιηθεί προκειμένου να αποτυπώνει τις διατάξεις του Συμφωνητικού Μετόχων για τη σύνθεση του ΔΣ, τα θέματα αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας ΔΣ και ΓΣ, βλ. άρθρο 2.7, 17.1 και 17.2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

¹⁰⁰ Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 94. Βλέπε επίσης αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.3003 – Electrabel/Energia Italiana/Interpower, IV/JV.22 – Fujitsu/Siemens, COMP/M.1926-Telefonica/Tyco/JV και COMP/M.1913-Lufthansa Menzies/ LGS/ JV.

¹⁰¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 98.

¹⁰² Ο.π, παρ. 93.

πρόκειται για λειτουργικά αυτόνομη επιχειρηματική μονάδα. Το ίδιο συμβαίνει όταν η λειτουργία της κοινής επιχείρησης βασίζεται σε σημαντικό βαθμό σε αγορές ή πωλήσεις που πραγματοποιεί με τις ιδρυτικές επιχειρήσεις, όχι μόνο κατά τη διάρκεια εκκίνησης της επιχείρησης, οπότε και η συνδρομή αυτή θα ηδύνατο να θεωρηθεί δικαιολογημένη προκειμένου η κοινή επιχείρηση να κατορθώσει να διεισδύσει στη σχετική αγορά, αλλά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα¹⁰³. Σημειώνεται ότι, κατά κανόνα, η ανεκτή χρονική διάρκεια της περιόδου εκκίνησης για μια κοινή επιχείρηση δεν δύναται να υπερβεί την τριετία, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στην εν λόγω αγορά¹⁰⁴. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι εφόσον η κοινή επιχείρηση εξακολουθεί και μετά την πάροδο τριών ετών από την ίδρυσή της να ασκεί επικουρικές δραστηριότητες, τότε δεν θεωρείται ότι επιτελεί τις λειτουργίες αυτόνομης οικονομικής μονάδας με την έννοια των άρθρων 5 επ. του Ν. 3959/2011.

69. Εν προκειμένω, η Εταιρεία – Στόχος θα δραστηριοποιηθεί στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που θα παράγεται από την εκμετάλλευση των γεωθερμικών ρευστών στα τέσσερα γεωθερμικά πεδία στα οποία αφορά η συγκέντρωση¹⁰⁵. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία – Στόχος, κατόπιν της σύναψης Συμβάσεων Χρήσης Προϊόντων Γεωθερμίας με τη ΔΕΗ ΑΝ, και ολοκλήρωσης των προγραμματισμένων έργων, θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια και θα την πωλεί, στην περίπτωση των γεωθερμικών πεδίων Λέσβου, Μήλου – Κιμώλου – Πολύαιγου και Νισύρου, στον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., και στην περίπτωση του γεωθερμικού πεδίου Μεθάνων, στην ΕΧΕ Α.Ε. και στον Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.)¹⁰⁶. Προς αυτό τον σκοπό, η Εταιρεία – Στόχος θα υπογράψει συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης σταθερής τιμής (Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας («Σ.Ε.Σ.Τ.»)) με τον ΔΑΠΕΕΠ (διάρκειας 20 ετών), κατά τα όσα προβλέπει το νομοθετικό πλαίσιο¹⁰⁷.
70. Η Εταιρεία - Στόχος διαθέτει περιουσιακή αυτοτέλεια, υπό την έννοια ότι, τόσο οι άδειες που σχετίζονται με την ηλεκτροπαραγωγή¹⁰⁸ όσο και, ενδεικτικά, το σύστημα συλλογής ατμού, το σύστημα ελέγχου του, το δίκτυο των επιφανειακών αγωγών μεταφοράς του γεωθερμικού ρευστού προς τον σταθμό παραγωγής και αντίστροφα, το εφαρμοστέο σύστημα μέτρησης για τη μέτρηση του προϊόντος γεωθερμίας, το ηλεκτρικό σύστημα μέτρησης του ατμού καθώς και ο γεωθερμοηλεκτρικός σταθμός σε κάθε γεωθερμικό πεδίο θα ανήκουν στην ίδια την Εταιρεία - Στόχο¹⁰⁹. Περαιτέρω, ενόψει και των ως άνω αναφερόμενων συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης, στα έσοδα της Εταιρείας – Στόχου, θα περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις της από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΧΕ Α.Ε., στον ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε., καθώς και στον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.
71. Συνεπώς, σε συνέχεια της ως άνω περιουσιακής αυτοτέλειας, αλλά και του αντικειμένου της Εταιρείας - Στόχου, η λειτουργία του γεωθερμοηλεκτρικού σταθμού στα γεωθερμικά πεδία στα οποία

¹⁰³ *Ibid.*

¹⁰⁴ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 94, 97 και 105.

¹⁰⁵ Βλ. παρ. 42 της Γνωστοποίησης και Σύμβαση Συνεργασίας.

¹⁰⁶ Βλ. παρ. 40 της Γνωστοποίησης και υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

¹⁰⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5183/14.06.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερώτηση 2) και ενότητα IV κατωτέρω.

¹⁰⁸ Ήτοι, Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων, Βεβαιώσεις Παραγωγού, όροι Σύνδεσης, Άδεια Διανομής Θερμικής Ενέργειας (βλ. σχετικά την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών).

¹⁰⁹ Βλ. παρ. 43 της Γνωστοποίησης, Μέρος Β του Παραρτήματος 3 της Συμφωνίας Συνεργασίας και υπ' αριθμ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερώτηση 6).

αφορά η συγκέντρωση και η πώληση του παραγόμενου προϊόντος, θα πραγματοποιείται κατά τρόπο αυτόνομο από την Εταιρεία – Στόχο σε σχέση με τις μητρικές αυτής εταιρείες¹¹⁰. Όπως τονίζεται από τα Μέρη: «[...] η Γεωθερμικός Στόχος II είναι μία λειτουργικά αυτόνομη κοινή επιχείρηση, με δική της παρουσία στη σχετική αγορά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, χωρίς να εξαρτάται από τις μητρικές της επιχειρήσεις ή να αναλαμβάνει αποκλειστικά μία ειδική λειτουργία στο πλαίσιο της εμπορικής δραστηριότητας των τελευταίων [...]»¹¹¹.

72. Τούτο επιρρωνύεται από το γεγονός ότι η Εταιρεία – Στόχος δεν θα συναλλάσσεται με καμία εκ των μητρικών εταιρειών - ΔΕΗ ΑΝ και ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ - για την ηλεκτρική ενέργεια που θα παράγει από τα γεωθερμικά πεδία¹¹². Σημειώνεται εξάλλου ότι ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹¹³ επιβεβαιώνει ότι δεν υφίσταται εν τοις πράγμασι σχέση πελάτη – προμηθευτή μεταξύ της Εταιρείας - Στόχου και των μητρικών τους αναφορικά με την κύρια δραστηριοποίησή τους, καθώς η Εταιρεία - Στόχος, που είναι παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμία, πωλεί απευθείας στην ΕΧΕ Α.Ε., στη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. και στη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., κατά περίπτωση¹¹⁴, χωρίς δηλαδή τη μεσολάβηση της ΔΕΗ ΑΝ και της ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ. Επιπλέον, σημειώνεται ότι η Εταιρεία – Στόχος δεν συναλλάσσεται γενικά επί του παρόντος με τις μητρικές εταιρείες, ούτε υφίσταται μεταξύ τους σχέση πελάτη – προμηθευτή¹¹⁵. Όπως προβλέπεται και στο Συμφωνητικό Μετόχων, τυχόν συμβάσεις μεταξύ της Εταιρείας – Στόχου και των μητρικών εταιρειών, θα συνάπτονται ούτως ή άλλως υπό συνήθεις όρους αγοράς (arm's length basis)¹¹⁶.
73. Ως προς το κόστος επένδυσης για τους γεωθερμοηλεκτρικούς σταθμούς στα γεωθερμικά πεδία, όπως αναφέρεται και στο Σύμφωνο Μετόχων, η χρηματοδότησή τους θα γίνει κατ' αρχάς μέσω τραπεζικού δανεισμού, και μόνο κατά το μέτρο που η εξωτερική χρηματοδότηση δεν καταστεί δυνατή, η Εταιρεία – Στόχος θα προχωρήσει σε δανεισμό από τους μετόχους¹¹⁷.
74. Ως προς το προσωπικό της Εταιρείας - Στόχου, σημειώνεται ότι η εταιρεία θα διαθέτει δικό της ανθρώπινο δυναμικό. Εντούτοις, όπως σημειώνουν τα Μέρη, «δεδομένου ότι η λειτουργία του Έργου της Συγκέντρωσης βασίζεται σε αυτοματισμούς και αυτοματοποιημένες διαδικασίες, ο αριθμός του προσωπικού θα είναι περιορισμένος»¹¹⁸.
75. Τέλος, ως προς τον μόνιμο χαρακτήρα της Εταιρείας - Στόχου, δυνάμει των καταστατικών διατάξεων, η Εταιρεία – Στόχος έχει διάρκεια 50 ετών¹¹⁹, η Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ της Εταιρείας – Στόχου και της ΔΕΗ ΑΝ έχει διάρκεια 50 ετών από την ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε εφαρμογή¹²⁰ και οι συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης που θα συναφθούν με τον ΔΑΠΕΕΠ έχουν

¹¹⁰ Βλ. παρ. 42-43 της Γνωστοποίησης, την υπ' αριθμ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερωτήσεις 6 και 7), καθώς και την υπ' αριθμ. πρωτ. 5183/14.06.2021 απαντητική επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών (υπό ερώτηση 2).

¹¹¹ Βλ. παρ. 42 της Γνωστοποίησης.

¹¹² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερώτηση 4).

¹¹³ Βλ. ενότητα IV. κατωτέρω.

¹¹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερώτηση 4).

¹¹⁵ Ο.π., υπό ερώτηση 4.

¹¹⁶ Βλ. Άρθρο 2.10 του Συμφωνητικού Μετόχων, παρ. 43 της Γνωστοποίησης και υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή των Μερών (υπό ερώτηση 7).

¹¹⁷ Βλ. Άρθρο 2.12 του Συμφωνητικού Μετόχων και παρ. 74-75 της Γνωστοποίησης.

¹¹⁸ Βλ. παρ. 43 της Γνωστοποίησης.

¹¹⁹ Βλ. Άρθρο άρθρο 3 του Καταστατικού της Εταιρείας – Στόχου που προσκομίσθηκε ως Παράρτημα 6 της Γνωστοποίησης.

¹²⁰ Βλ. άρθρο 3.5 της Συμφωνίας Συνεργασίας.

διάρκεια 20 ετών¹²¹, στοιχεία που συνηγορούν υπέρ του μόνιμου χαρακτήρα της Εταιρείας - Στόχου.

76. Ενόψει των ανωτέρω στοιχείων, ήτοι της περιουσιακής αυτοτέλειας της Εταιρείας - Στόχου, της απασχόλησης δικού της ανθρώπινου δυναμικού, της ύπαρξης δικής της διοίκησης, των εμπορικών όρων υπό τους οποίους θα συνάπτονται τυχόν συμβάσεις μεταξύ της Εταιρείας – Στόχου και των μητρικών εταιρειών, και της διάρκειάς της, εκτιμάται ότι η Εταιρεία – Στόχος θα εκπληρώνει μόνιμα τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας και συνεπώς διαθέτει λειτουργική αυτονομία.
77. Συνεπώς, δεδομένης της ύπαρξης κοινού ελέγχου επί της Εταιρείας - Στόχου¹²² και της λειτουργικής αυτονομίας της, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων.

III.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΑ

78. Για τον καθορισμό της αρμοδιότητας, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις που μετέχουν σε μια συγκέντρωση, και ειδικότερα σύμφωνα με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας «[...] όταν οι επιχειρήσεις αποκτούν για πρώτη φορά από κοινού έλεγχο επί προϋπάρχουσας επιχείρησης ή δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή, ως συμμετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται, αφενός, καθεμιά από τις επιχειρήσεις που αποκτούν κοινό έλεγχο και, αφετέρου, η προϋπάρχουσα αποκτώμενη επιχείρηση ή δραστηριότητα».¹²³ Επιπλέον, στο ίδιο πλαίσιο, σημειώνεται ότι, όταν μία εταιρεία-στόχος αποκτάται από έναν όμιλο μέσω μιας εκ των θυγατρικών του, συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι η εταιρεία-στόχος και η αποκτώσα θυγατρική, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή δεν έχει συσταθεί με αποκλειστικό σκοπό την εξαγορά¹²⁴.
79. Στην υπό κρίση πράξη, η ΓΕΩΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ και η ΔΕΗ ΑΝ θα αποκτήσουν για πρώτη φορά από κοινού έλεγχο στην προϋπάρχουσα Εταιρεία - Στόχο ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II. Δεδομένου, όμως, ότι η ΓΕΩΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ αποτελεί όχημα ειδικού σκοπού που συστάθηκε με σκοπό τη συμμετοχή μαζί με τη ΔΕΗ ΑΝ στην Εταιρεία - Στόχο¹²⁵, ως συμμετέχουσες για τον καθορισμό της αρμοδιότητας, στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, θεωρούνται κάθε μία από τις αποκτώσες τον κοινό έλεγχο εταιρείες ήτοι η ΔΕΗ ΑΝ και η ΗΛΕΚΤΩΡ, ως μητρική εταιρεία του οχήματος ειδικού σκοπού ΓΕΩΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ που έχει συσταθεί με αποκλειστικό σκοπό τη συμμετοχή στην κοινή επιχείρηση¹²⁶, και αφετέρου η προϋπάρχουσα αποκτώμενη επιχείρηση, ήτοι η ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II.
80. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, «1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας

¹²¹ Βλ. άρθρο 3 § 6 του Ν. 4414/2016 και ενότητα IV κατωτέρω.

¹²² Όπως αναλύεται στις παρ. 57 επ. ανωτέρω.

¹²³ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 140.

¹²⁴ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, παρ. 135. «...Εντούτοις, μολονότι κατά κανόνα ως συμμετέχουσα επιχείρηση θεωρείται η θυγατρική προκειμένου να υπολογισθεί ο κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση έχει κάποιον από τους δεσμούς που ορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 4 (άρθ. 10 παρ. 4 του Ν. 3959/2011) Υπό την έννοια αυτή ο εκάστοτε όμιλος αντιμετωπίζεται ως ενιαία οικονομική μονάδα και οι διάφορες εταιρείες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο δεν είναι δυνατό να εκληφθούν ως αυτοτελείς συμμετέχουσες επιχειρήσεις κατά την εξέταση της αρμοδιότητας βάσει του κανονισμού συγκεντρώσεων. Στην πράξη η κοινοποίηση μπορεί να γίνει από τη συμμετέχουσα θυγατρική ή από τη μητρική της εταιρεία» .

¹²⁵ Βλ. παρ. 2 της Γνωστοποίησης και άρθρο 3 του Καταστατικού της εταιρείας ΓΕΩΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ.

¹²⁶ Και συναφώς βάσει των αναφερόμενων στην Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, ο Όμιλος ΔΕΗ και ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ.

ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατό πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

81. Σύμφωνα, δε, με την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση Δικαιοδοσίας, προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσον καλύπτονται τα κατώτερα όρια γνωστοποίησης που καθορίζονται στη νομοθεσία, όταν μια επιχείρηση που συμμετέχει σε μια συγκέντρωση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, τότε δεν λαμβάνεται υπόψη μόνο ο κύκλος εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, αλλά ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εκείνων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση διατηρεί δεσμούς, οι οποίοι συνίστανται στα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο άρθρο 5, παράγραφος 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 [και οι οποίοι ταυτίζονται με αυτά που απαριθμούνται στο άρθρο 10, παράγραφος 4 του Ν. 3959/2011]¹²⁷. Επιπλέον, όσον αφορά στο μέγεθος του κύκλου εργασιών, κατά τον υπολογισμό του πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατ' αρχήν τα αριθμητικά στοιχεία του τελευταίου οικονομικού έτους πριν από τη συγκέντρωση.
82. Κατά δήλωση των εταιρειών και σύμφωνα με τα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία και καταστάσεις, οι κύκλοι εργασιών των Ομίλων ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά το τελευταίο οικονομικό έτος (2020), σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3959/2011, έχουν ως εξής:

Πίνακας 12: Κύκλοι εργασιών έτους 2020 (σε ευρώ)			
Όμιλος	Παγκόσμια αγορά	Ευρωπαϊκή Αγορά	Ελληνική Αγορά
ΔΕΗ (I)	4.649.440.000	4.648.130.000	4.622.350.000
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (II)	892.293.000	803.599.000	690.633.000
ΣΥΝΟΛΟ (I+II)	5.541.733.000	5.451.729.000	5.312.983.000

Πηγή: Τα Μέρη (Παραρτήματα 11^Α και 13^Α της Γνωστοποίησης και υπ' αριθ. 4783/31.05.2021 απαντητική επιστολή (υπό ερώτηση 3))

83. Βάσει των προαναφερόμενων στον ως άνω Πίνακα, κύκλων εργασιών πληρούνται τα ποσοτικά όρια που τίθενται με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, δεδομένου ότι ο εθνικός κύκλος εργασιών των Ομίλων ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ υπερβαίνει έκαστος τα 15.000.000 ευρώ και ανέρχεται σε 4.622.350.000 και 690.633.000 ευρώ αντιστοίχως, ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των Ομίλων ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ υπερβαίνει τα 150.000.000 ευρώ και ανέρχεται συνολικά σε 5.541.733.000 ευρώ (4.649.440.000 ευρώ για τον Όμιλο ΔΕΗ και 892.293.000 ευρώ για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ).
84. Περαιτέρω, η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν έχει κοινοτική διάσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ. 2 του Κανονισμού 139/2004¹²⁸, διότι παρά το γεγονός ότι ο συνολικός (παγκόσμιος)

¹²⁷ Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 175.

¹²⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 24/1 της 29.01.2004). Άρθ. 1 παρ. 2 και 3 το οποίο ορίζει ότι «Μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ,

κύκλος εργασιών των Μερών υπερβαίνει τα 5 δισ. ευρώ και, επιπλέον, και τα δύο Μέρη πραγματοποιούν κύκλο εργασιών άνω των 250 εκ. ευρώ εντός της Κοινότητας, εντούτοις και τα δύο Μέρη πραγματοποιούν άνω των 2/3 του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών τους σε ένα και το αυτό κράτος¹²⁹, ήτοι εν προκειμένω στην Ελλάδα, άρα δεν πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. (β) του Κανονισμού. Ομοίως, και για τον ίδιο λόγο δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 3 εδ. (δ) του Κανονισμού.

85. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση έχει εθνική διάσταση και υπόκειται σε γνωστοποίηση ενώπιον της ΕΑ.

III.3 ΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΚΑΙ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

86. Το Συμφωνητικό Αγοραπωλησίας Μετοχών και το Σύμφωνο Μετόχων, όπως αυτά περιγράφονται ανωτέρω¹³⁰, υπεγράφησαν στις 06.05.2021 και η Σύμβαση Συνεργασίας υπεγράφη στις 05.05.2021, ενώ η γνωστοποίηση υπεβλήθη στις 13.05.2021¹³¹, ήτοι εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 τριακονθήμερης προθεσμίας¹³². Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα πράξη υπεβλήθη εμπρόθεσμα, βάσει του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011.
87. Επιπλέον, η Γνωστοποίηση είναι παραδεκτή, καθώς, όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στοιχεία, προσκομίσθηκε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 παράβολο των 1.100 ευρώ¹³³ και το φύλλο της εφημερίδας «Καθημερινή» της 18.05.2021, στο οποίο δημοσιεύθηκε η υπό κρίση πράξη¹³⁴, ενώ σχετική ανάρτηση έγινε και στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του Ν. 3959/2011 και στην Απόφαση ΕΑ 558/2013¹³⁵.

εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος. 3. Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ· β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ· γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος».

¹²⁹ Για το Όμιλο ΔΕΗ το εν λόγω ποσοστό υπερβαίνει το 99% ενώ για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ανέρχεται περίπου στο 86% του κοινοτικού κύκλου εργασιών του.

¹³⁰ Βλ. Ενότητα Ι ανωτέρω.

¹³¹ Και έλαβε αριθ. πρωτ. 4183/13.05.2021.

¹³² Η προθεσμία των τριάντα ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην ανωτέρω διάταξη.

¹³³ Ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 37599953695107120006.

¹³⁴ Το εν λόγω φύλλο προσκομίσθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 4343/18.05.2021 επιστολή των Μερών.

¹³⁵ Ως προς τον προσήκοντα χαρακτήρα της γνωστοποίησης, αναφέρεται ότι κατά την εξέταση του φακέλου η ΓΔΑ απέστειλε, βάσει του άρθρου 8 παρ. 11 του Ν. 3959/2011, επιστολή στα Μέρη (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4485/24.05.2021 επιστολή της ΓΔΑ) ζητώντας στοιχεία απαραίτητα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης. Σε κάποια από τα ερωτήματα της ΓΔΑ, τα Μέρη απάντησαν μερικώς την 31.05.2021 (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 επιστολή των Μερών) και στα υπόλοιπα μερικώς στις 07.06.2021 (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Μερών), κατόπιν αίτησης χορήγησης παράτασης, η οποία και δόθηκε (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4840/01.06.2021 επιστολή της ΓΔΑ). Η ΓΔΑ επανήλθε στις 09.06.2021 (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5060/09.06.2021 επιστολή της ΓΔΑ), ζητώντας περαιτέρω διευκρινίσεις και τα Μέρη απάντησαν πλήρως με την από 14.06.2021 επιστολή τους (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5183/14.06.2021 επιστολή των Μερών), ημερομηνία κατά την οποία η Γνωστοποίηση κατέστη προσήκουσα. Ως εκ τούτου, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέρχεται στις 15.07.2021.

IV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

IV.1 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

88. Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας θέτει ο Ν. 4001/2011¹³⁶, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, ο οποίος ρυθμίζει τις δραστηριότητες της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εντός της ελληνικής επικράτειας, έχοντας ως απώτερο στόχο την ενίσχυση της απελευθέρωσης της αγοράς. Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε προς τον σκοπό της εναρμόνισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Στόχο (EU Target Model) με το οποίο συγκροτείται κοινή οργάνωση των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.
89. Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί σχηματικά να διαρθρωθεί σε τέσσερις διακεκριμένους πυλώνες: α) την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, από μονάδες παραγωγής, β) τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, από τους παραγωγούς, μέσω του συστήματος μεταφοράς υψηλής τάσης, γ) τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς χρήστες, μέσω του δικτύου διανομής μέσης και χαμηλής τάσης¹³⁷, δ) την προμήθεια (ήτοι την πώληση προς καταναλωτές) και την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.
90. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επιτυγχάνεται με την εκμετάλλευση διαφόρων πρωτογενών πηγών ενέργειας και παρουσιάζει μεγάλες διαφοροποιήσεις ανάλογα με τους διαθέσιμους ενεργειακούς πόρους και τις διαφορετικές τεχνολογίες παραγωγής. Οι πηγές παραγωγής ενέργειας διακρίνονται στις συμβατικές που βασίζονται σε ορυκτά στερεά, υγρά ή αέρια καύσιμα, όπως το πετρέλαιο, ο άνθρακας (λιθάνθρακας και λιγνίτης), το φυσικό αέριο, και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) που χρησιμοποιούν ανεξάντλητες πηγές (άνεμος, ήλιος, νερό κ.λπ.) και δεν καταναλώνουν τα περιορισμένα ενεργειακά ορυκτά αποθέματα¹³⁸. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα

¹³⁶ Νόμος 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α/22.08.2011) «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις». Ο εν λόγω νόμος ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη επιμέρους διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ» (νομοθετικό πλαίσιο της Τρίτης Ενεργειακής Δέσμης).

¹³⁷ Η μεταφορά και η διανομή αφορούν στα δίκτυα, μέσω των οποίων εκτελείται η διοχέτευση ηλεκτρικής ενέργειας, συνιστούν δηλαδή αναγκαίο παράγοντα μεταξύ της Παραγωγής, της Προμήθειας και (αναφορικά με το δίκτυο διανομής) του καταναλωτή - τελικού χρήστη. Ειδικότερα, η ηλεκτρική ενέργεια, αφού παραχθεί, διοχετεύεται στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας («ΕΣΜΗΕ») και από εκεί στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, για να φθάσει στον τελικό καταναλωτή της ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα με το Ν. 4001/2011 άρθρ. 3 στ. (ιε), το ΕΣΜΗΕ είναι οι γραμμές υψηλής τάσης, οι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια διασυνδέσεις, χερσαίες ή θαλάσσιες και όλες οι εγκαταστάσεις, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις ελέγχου που απαιτούνται για την ομαλή, ασφαλή και αδιάλειπτη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας από έναν σταθμό παραγωγής σε έναν υποσταθμό, από έναν υποσταθμό σε έναν άλλο ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση. Τα έργα διασύνδεσης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με το ΕΣΜΗΕ εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ. Στο Σύστημα Μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Διανομής, καθώς και τα δίκτυα των μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

¹³⁸ Η διαφοροποίηση στο «μείγμα» καυσίμων και την τεχνολογία παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας συνεπάγεται και διαφορετική δομή κόστους για τις μονάδες (σταθμούς) παραγωγής, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά το σχηματισμό της τιμής στις βραχυχρόνιες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. Για παράδειγμα, οι τεχνολογίες παραγωγής που χρησιμοποιούν χαμηλού κόστους καύσιμο (λιγνίτης) κατά κανόνα απαιτούν μεγάλες σχετικά κεφαλαιακές

προέρχεται κυρίως από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, με πρωτογενή πηγή το λιγνίτη και το φυσικό αέριο, και από ΑΠΕ. Η ΔΕΗ διαθέτει μονάδες φυσικού αερίου, λιγνιτικές, υδροηλεκτρικές και πετρελαϊκές μονάδες, καθώς και μονάδες ΑΠΕ. Οι ανεξάρτητοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από μονάδες φυσικού αερίου και από ΑΠΕ.

91. Το ανωτέρω καθεστώς τροποποιήθηκε με το Ν. 4001/2011. Σε εφαρμογή της νομοθεσίας για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και με σκοπό εναρμόνισης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Στόχο (Target Model), ο Ν. 4001/2011, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, όρισε το θεσμικό πλαίσιο με το οποίο συγκροτείται κοινή οργάνωση των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, σε κάθε χρονικό επίπεδο, από τη λειτουργία προθεσμιακών και προ-ημερήσιων αγορών μέχρι και τη λειτουργία ενδο-ημερήσιων αγορών και αγορών υπηρεσιών εξισορρόπησης¹³⁹.
92. Ειδικότερα, προβλέφθηκε κυρίως η κατάργηση του συστήματος συναλλαγών ΗΕΠ και του μοντέλου της υποχρεωτικής κοινοπραξίας για την επίλυση και την εκκαθάριση του ΗΕΠ και η δημιουργία διακριτών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, ως εξής: (α) Αγορά Επόμενης Ημέρας (day ahead market), (β) Ενδοημερήσια Αγορά (intra-day market), (γ) Αγορά Προθεσμιακών Προϊόντων Ηλεκτρικής Ενέργειας (forward contracts) και (δ) Αγορά Εξισορρόπησης (balancing market). Οι τέσσερις αυτές αγορές λειτουργούν ως αγορές ενεργειακών προϊόντων χονδρικής, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011¹⁴⁰. Η εφαρμογή του Target Model και η λειτουργία των ως άνω τεσσάρων διακριτών αγορών Ηλεκτρικής Ενέργειας ξεκίνησε τελικά την 01.11.2020. Η λειτουργία των αγορών προθεσμιακών προϊόντων, επόμενης ημέρας και της ενδοημερήσιας αγοράς ανατίθενται στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (ΕΧΕ), ενώ η αγορά εξισορρόπησης στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)¹⁴¹.
93. Περαιτέρω, πριν την έναρξη λειτουργίας της νέας χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (βλ. αναλυτικότερα κατωτέρω) που είχαν υπογράψει συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης υποχρεούνταν να συμμετέχουν στον ΗΕΠ, όμως είτε χωρίς να υποβάλλουν προσφορές τιμής για την ενέργεια που εγχέουν είτε υποβάλλοντας προσφορές μηδενικής τιμής. Με την έναρξη λειτουργίας των νέων αγορών την 01.11.2020, καθιερώθηκε για πρώτη φορά η υποχρέωση συμμετοχής των παραγωγών ΑΠΕ που λαμβάνουν διαφορική προσαύξηση στους μηχανισμούς της

επενδύσεις. Σε αντίθεση, τεχνολογίες παραγωγής που απαιτούν τη χρήση περισσότερο δαπανηρών καυσίμων (αεριοστρόβιλοι, φυσικό αέριο κ.λπ.) έχουν κατά κανόνα χαμηλά σταθερά κόστη.

¹³⁹ Βλ. ιδίως Ν. 4425/2016 (ΦΕΚ Α 85/30.09.2016), Ν. 4512/2018 (ΦΕΚ Α 5/17.01.2018) και Ν. 4546/2018 (ΦΕΚ Α 102/12.06.2018).

¹⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας, OJ L 326, 08.12.2011.

¹⁴¹ Η λειτουργία των αγορών επόμενης ημέρας και ενδοημερήσιας αγοράς καθώς και η προθεσμιακή αγορά ανατίθεται στο ΕΧΕ σε συνεργασία με τον ΑΔΜΗΕ και τους αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Ενέργειας για την Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά, ενώ η αγορά εξισορρόπησης στον ΑΔΜΗΕ ως υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του ΕΣΜΗΕ και διενεργείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης. Το ΕΧΕ αποτελεί, ως διάδοχο σχήμα του ΛΑΓΗΕ, τον Ορισθέντα Διαχειριστή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Nominated Electricity Market Operator - NEMO), για τη σύζευξη της αγοράς επόμενης ημέρας και τη σύζευξη της ενιαίας ενδοημερήσιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Στο πλαίσιο αυτό, σε αντίθεση με το προιχόν σύστημα του mandatory pool, στο οποίο αποκλείονταν τα διμερή συμβόλαια φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών ή καταναλωτών, στο πλαίσιο των νέων αγορών του Target Model, είναι πλέον δυνατές οι διμερείς συμβάσεις με φυσική παράδοση ενέργειας (green Power Purchase Agreements [PPAs], corporate PPAs).

αγοράς είτε αυτόνομα είτε μέσω Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦΟΣΕ) (aggregators). Με τον Ν. 4643/2019¹⁴² συμπληρώθηκε το πλαίσιο λειτουργίας των σταθμών ΑΠΕ που θεσπίστηκε με τον Ν. 4414/2016, δίνοντας τη δυνατότητα στους σταθμούς ΑΠΕ να συμμετέχουν απευθείας στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού και να αμείβονται από τους εν ισχύ μηχανισμούς της χωρίς να λάβουν λειτουργική ενίσχυση.

IV.2 ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

94. Η υπό εξέταση συγκέντρωση αφορά στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα.
95. Το ελληνικό σύστημα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας αποτελείται από το διασυνδεδεμένο σύστημα της ηπειρωτικής χώρας και των διασυνδεδεμένων με αυτό νησιών στα επίπεδα υψηλής (150 kV και 66 kV) και υπερυψηλής τάσης (400 kV), εφεξής καλούμενου και το «Σύστημα». Το συνολικό μήκος του δικτύου μεταφοράς ανέρχεται σε 11.500 χλμ., με 63 υποσταθμούς συνολικής ισχύος περί τα 16.800 MVA. Το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδας αποτελείται από γραμμές μέσης τάσης 111.560 χλμ. και χαμηλής τάσης 125.800 χλμ., 163.000 υποσταθμούς και γραμμές υψηλής τάσης Αθηνών και Θεσσαλονίκης 950 χλμ.¹⁴³.
96. Πέραν του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας, όπως τίθεται από τον Ν. 4001/2011 (βλ. ανωτέρω), οι συνθήκες ανταγωνισμού στο Σύστημα περιγράφονται και ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των ισχυόντων Κωδίκων και Κανονισμών μέσα από τη λειτουργία των κατά τα ανωτέρω τεσσάρων επιμέρους διακριτών αγορών βάσει του Target Model. Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, στο πλαίσιο του Target Model έχει διαμορφωθεί και λειτουργεί χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Ν. 4425/2016, λειτουργοί/διαχειριστές της οποίας είναι η εταιρεία ΕΧΕ, ο ΑΔΜΗΕ και ο ΔΑΠΕΕΠ.
97. Οι εμπλεκόμενοι στο Σύστημα διακρίνονται σε αυτούς που εγγέουν ενέργεια στο Σύστημα και σε αυτούς που απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα¹⁴⁴. Πιο συγκεκριμένα:
98. (α) Εμπλεκόμενοι που εγγέουν ενέργεια στο Σύστημα είναι : (i) εγχώριοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς (ΔΕΗ & Άλλοι), (ii) εισαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας (από τις γειτονικές χώρες μέσω των διασυνοριακών συστημάτων διασύνδεσης), (iii) μεγάλα υδροηλεκτρικά εργοστάσια (Υ/Η) της ΔΕΗ, (iv) παραγωγοί ενέργειας από ΑΠΕ,
99. (β) Εμπλεκόμενοι που απορροφούν ενέργεια από το Σύστημα είναι : (i) προμηθευτές (ΔΕΗ & τρίτοι), (ii) εξαγωγείς ηλεκτρικής ενέργειας (προς τις γειτονικές χώρες μέσω των ηλεκτρικών διασυνδέσεων).
100. Η Ελληνική Χονδρεμπορική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΧΑΗΕ) -υπό ευρεία έννοια- αφορά στον χώρο διεξαγωγής συναλλαγών, δηλαδή της πώλησης ηλεκτρισμού από τους παραγωγούς-

¹⁴² Ν. 4643/2019, «Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των Α.Π.Ε. και λοιπές διατάξεις», ΦΕΚ Α' 193/03.12.2019.

¹⁴³ Πηγή: «Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας», Ετήσια Έκθεση 2019, Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE), σελ. 79 επ.

¹⁴⁴ Βλ. σελ. 45-46 του Εντύπου Γνωστοποίησης.

εισαγωγείς στους προμηθευτές (λιανέμπορους) και εξαγωγείς του Διασυνδεδεμένου Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) της ηπειρωτικής χώρας και των διασυνδεδεμένων με αυτήν νησιών. Η Ελλάδα πέραν του ΔΣΜ, που αποτελεί το κύριο εθνικό της σύστημα πάνω στο οποίο λειτουργεί πλήρως η ΕΧΑΗΕ, διαθέτει και πληθώρα μη διασυνδεδεμένων με το ηπειρωτικό σύστημα νησιών της (εφεξής «ΜΔΝ» ή «ΜΔΣ»), οι θερμικές μονάδες των οποίων χρησιμοποιούν ως καύσιμο το πετρέλαιο.

101. Επειδή η δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν υφίσταται επί του παρόντος, η χονδρεμπορική αγορά έχει σε πραγματικό χρόνο κάθε στιγμή χαρακτήρα σημείου τομής και ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης όχι μόνο σε οικονομικό αλλά και σε τεχνικό επίπεδο. Η επίλυση δηλαδή της χονδρεμπορικής αγοράς, εντός κοινού τύπου μεταξύ των προσφορών που κατατέθηκαν εκατέρωθεν της, αποτελεί συν-βελτιστοποίηση της οικονομικής και συνάμα της τεχνικής πτυχής της. Σε περιπτώσεις μη ύπαρξης κοινού τύπου προς ικανοποίηση της ζήτησης, η λειτουργία της διέπεται και από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, δηλαδή έκδοση εντολών περικοπής της ζήτησης (φορτίου) από τον αρμόδιο διαχειριστή. Σε κάθε περίπτωση κάθε σχετική δημοπρασία εποπτεύεται από τη ΡΑΕ και εφόσον παρατηρηθεί (έστω) μειωμένος ανταγωνισμός (λ.χ. συμμετοχή ενός ολόκληρου ομίλου, που κατέχει έργα, που αθροίζουν σημαντικό μερίδιο επί της δημοπρατούμενης ισχύος), η ΡΑΕ δύναται να παρέμβει.
102. Στην Ελλάδα, τα περισσότερα νησιά σήμερα (κυρίως στο Αιγαίο) ηλεκτροδοτούνται κατά κύριο λόγο από τοπικούς θερμικούς σταθμούς παραγωγής, οι οποίοι λειτουργούν με καύσιμο πετρέλαιο, βαρύ (μαζούτ) ή και ελαφρύ (ντίζελ), και τους σταθμούς ΑΠΕ (αιολικούς και φωτοβολταϊκούς). Τα νησιά αυτά δεν έχουν διασυνδεθεί μέχρι σήμερα με το ηπειρωτικό ηλεκτρικό σύστημα, λόγω κυρίως τεχνικών και τεχνολογικών δυσκολιών, που υφίσταντο μέχρι πρότινος, αλλά και λόγω οικονομικών δυσκολιών καθώς οι διασυνδέσεις είναι έργα μεγάλης έντασης κεφαλαίου¹⁴⁵.
103. Ως Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά χαρακτηρίζονται τα νησιά της ελληνικής επικράτειας των οποίων το Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής της ηπειρωτικής χώρας¹⁴⁶. Ο ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των Ηλεκτρικών Συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, που περιλαμβάνει τη διαχείριση της παραγωγής, τη λειτουργία της αγοράς και των συστημάτων των νησιών αυτών, και πραγματοποιείται σύμφωνα με τον «Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών» που προβλέπεται στο άρθρο 130 του Ν. 4001/2011.
104. Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των ΜΔΝ αποτελείται από είκοσι εννέα (29) αυτόνομα συστήματα. Ορισμένα εξ αυτών αποτελούνται από περισσότερα νησιά (συμπλέγματα νησιών). Το μέγεθος των είκοσι εννέα (29) αυτόνομων νησιωτικών ηλεκτρικών συστημάτων της χώρας ποικίλει:
  - Δεκαεννέα μικρά αυτόνομα συστήματα έχουν αιχμή ζήτησης έως 10 MW.

¹⁴⁵ Πηγή: «Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας», Ετήσια Έκθεση 2019, Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE), σελ. 81 επ.

¹⁴⁶ Με την ολοκλήρωση της Α΄ Φάσης διασύνδεσης των Κυκλάδων (Σύρος, Μύκονος, Πάρος και Νάξος) με το Ηπειρωτικό Σύστημα τον Μάρτιο 2018, μεταβάλλεται ουσιωδώς, σε σχέση με εκείνη στις αρχές της δεκαετίας, ο τρόπος ηλεκτροδότησης των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (ΜΔΝ) της χώρας μας. Με την ολοκλήρωση της Β΄ και Γ΄ Φάσης διασύνδεσης των Κυκλάδων θεωράκιζεται περαιτέρω η αξιοπιστία και η σταθερότητα ηλεκτροδότησής τους. Ωστόσο, σημαντικός αριθμός των ΜΔΝ συνεχίζουν να ηλεκτροδοτούνται από τους τοπικούς σταθμούς παραγωγής της ΔΕΗ Α.Ε., οι οποίοι λειτουργούν με καύσιμο πετρέλαιο, βαρύ (μαζούτ) ή και ελαφρύ (ντίζελ). Σημαντική είναι και η συμβολή των ΑΠΕ, και ιδίως των αιολικών και φωτοβολταϊκών σταθμών, οι οποίοι λειτουργούν στα εν λόγω νησιά. Βλ. <https://www.rae.gr>.

- Οκτώ μεσαίου μεγέθους αυτόνομα συστήματα έχουν αιχμή ζήτησης από 10 MW έως 100 MW.
- Δύο μεγάλα αυτόνομα συστήματα έχουν αιχμή ζήτησης άνω των 100 MW (η Κρήτη και η Ρόδος).

Η ετήσια ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στα ΜΔΝ ποικίλει σε μέγεθος, από ορισμένες εκατοντάδες MWh στα μικρότερα νησιά (π.χ. Αντικύθηρα, Αγαθονήσι, κ.λπ.), έως και ορισμένες TWh στο μεγαλύτερο ΜΔΝ (Κρήτη)¹⁴⁷.

105. Η δραστηριοποίηση των συμμετεχόντων στις εν λόγω αγορές γίνεται μέσω των διακριτών Κωδικών που τις διέπουν και συγκεκριμένα, αναφορικά με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα, τον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας¹⁴⁸ και αναφορικά με την αγορά των ΜΔΝ, τον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών¹⁴⁹ (εφεξής: «Κώδικας Διαχείρισης ΜΔΝ»). Οι Κώδικες αυτοί περιγράφουν την διαδικασία δραστηριοποίησης και εκκαθάρισης των συναλλαγών στις αντίστοιχες αγορές, ενώ προβλέπουν ότι η τιμή που οφείλουν να καταβάλλουν οι προμηθευτές για την ενέργεια που αγοράζουν προκύπτει με διαφορετικό τρόπο, δεδομένου ότι η ελληνική χονδρεμπορική αγορά στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα λειτουργεί στη βάση του Target Model σε αντίθεση με το Μη Διασυνδεδεμένο, όπου η ηλεκτροδότηση των νησιών σήμερα γίνεται από τους συμβατικούς σταθμούς παραγωγής της ΔΕΗ και τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, οι οποίοι λειτουργούν σύμφωνα με τις επιταγές του Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ και του Διαχειριστή ΜΔΝ.

IV.3 ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΑΠΕ /ΣΗΘΥΑ ΚΑΙ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ

106. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η διαφοροποίηση του καθεστώτος χρήσης ενέργειας που προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) σε σχέση με την ενέργεια που προέρχεται από συμβατικές πηγές, έγκειται στο γεγονός ότι για την ενέργεια από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, ισχύει εγγυημένη κατά προτεραιότητα απορρόφησή της από το σύστημα. Επιπλέον, η ενέργεια από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ πληρώνεται με εγγυημένες ρυθμιστικά καθοριζόμενες (μη ανταγωνιστικές¹⁵⁰) τιμές¹⁵¹, λόγω του ότι προβλέπεται ειδικό καθεστώς οικονομικής στήριξης των εν λόγω σταθμών παραγωγής για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν και εγγέουν στο δίκτυο. Προκειμένου να ενταχθούν στο ως άνω καθεστώς οικονομικής στήριξης, οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ συνάπτουν συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης με τον ΔΑΠΕΕΠ η χρονική διάρκεια των οποίων καθορίζεται σε 20 έτη για τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, πλην των ηλιοθερμικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για τους οποίους καθορίζεται σε 25 έτη¹⁵². Οι παραγωγοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που έχουν υπογράψει συμβάσεις

¹⁴⁷ Ο.π.

¹⁴⁸ ΦΕΚ Β' 104/31.12.2019.

¹⁴⁹ ΦΕΚ Β' 304/11.02.2014.

¹⁵⁰ Ήτοι δεν ανταγωνίζονται τις θερμοηλεκτρικές μονάδες κατά την υποβολή προσφορών έγχυσης για τη διαμόρφωση του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού. Βλ. Αποφάσεις ΕΑ 621/2015 και 666/2018.

¹⁵¹ Βλ. Αποφάσεις ΕΑ 621/2015 και 666/2018.

¹⁵² Ενώ το προϊσχύσαν καθεστώς προέβλεπε την στήριξη της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΥΘΥΑ με εγγυημένες σταθερές τιμές (καθεστώς στήριξης «feed in tariff»), ο Ν. 4414/2016 εισήγαγε νέο καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης υπό τη μορφή διαφορικής προσαύξεσης επί της χονδρεμπορικής τιμής της αγοράς ηλεκτρισμού (καθεστώς στήριξης τύπου «feed in premium» [FiP]) για τους νέους σταθμούς, που βρίσκονται σε λειτουργία (δοκιμαστική ή κανονική) από την 01.01.2016 και εξής. (Ο νέος μηχανισμός στήριξης των ΑΠΕ (sliding

λειτουργικής ενίσχυσης υποχρεούνται να συμμετέχουν στον ΗΕΠ όμως είτε χωρίς να υποβάλλουν προσφορές τιμής για την ενέργεια που εγγέουν είτε υποβάλλοντας προσφορές μηδενικής τιμής, αφού ουσιαστικά λειτουργούν υπό το καθεστώς της ως άνω ενίσχυσης και δεν αποζημιώνονται όπως οι παραγωγοί συμβατικής ενέργειας βάσει της προσφοράς τους και της ΟΤΣ.

IV.4 ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ

107. Αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με το γεωθερμικό δυναμικό, ο πρώτος νόμος που ψηφίστηκε ήταν ο Ν. 1475/1984¹⁵³. Ως γεωθερμικό δυναμικό ορίστηκε το σύνολο των γηγενών φυσικών ατμών, θερμών νερών και θερμότητας γεωλογικών σχηματισμών, θερμοκρασίας άνω των 25° C. Με τον νόμο αυτό το γεωθερμικό δυναμικό χαρακτηρίστηκε «μεταλλευτικό ορυκτό» και τροποποιήθηκε αντίστοιχα το Νομοθετικό Διάταγμα 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κωδικός»¹⁵⁴. Σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθεσία¹⁵⁵, το δημόσιο διατηρεί την κυριότητα του γεωθερμικού δυναμικού, ενώ τα δικαιώματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης μπορούν να μισθωθούν σε νομικά πρόσωπα μέσω δημόσιων διαγωνισμών. Ο Ν. 1475/1984 αντικαταστάθηκε από τον Ν. 3175/2003¹⁵⁶, ο οποίος εισήγαγε (α) την έννοια του γεωθερμικού πεδίου, ως τον ενιαίο μεταλλευτικό χώρο μέσα στον οποίο έχει εντοπιστεί γεωθερμικό δυναμικό, και (β) τον χαρακτηρισμό των γεωθερμικών πεδίων ως χαμηλής θερμοκρασίας (μεταξύ 25 και 90° C) και υψηλής θερμοκρασίας (άνω των 90° C), καθώς και τον χαρακτηρισμό των γεωθερμικών πεδίων σε βεβαιωμένα και πιθανά¹⁵⁷.
108. Το ρυθμιστικό πλαίσιο για την εκμετάλλευση της γεωθερμίας σήμερα καθορίζεται από τον Ν. 4602/2019 «Έρευνα, εκμετάλλευση και διαχείριση του γεωθερμικού δυναμικού της Χώρας, σύσταση

Feed In Premium) εγκρίθηκε και δημοσιεύτηκε στις 25/02/2017 στην ΕΕ [C(2016)7272 final - SA44666] – http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseef/case_details.cfm?proc_code=3 SA 4466

Επιπλέον, από 01.01.2017, τέθηκε σε εφαρμογή καθεστώς στήριξης με λειτουργική ενίσχυση των ως άνω σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για την τιμή αναφοράς. Οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που επιλέγονται μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας που προκηρύσσεται από τη ΡΑΕ, εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης μέσω διαφορετικής τιμής αποζημίωσης. Η αποζημίωση για τους παραγωγούς που επιλέγονται τελικά μέσω της ανταγωνιστικής διαδικασίας ισούται με τη διαφορά της μεσοσταθμικής αξίας της εγγεόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από την τιμή αναφοράς που υπέβαλε ο παραγωγός σαν προσφορά κατά την ανταγωνιστική διαδικασία. Οι τεχνολογίες ή και οι κατηγορίες σταθμών παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που εντάσσονται στην εκάστοτε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ.

¹⁵³ Ν. 1475 της 10/11.09.1984, «Αξιοποίηση του γεωθερμικού Δυναμικού», ΦΕΚ Α` 131.

¹⁵⁴ ΦΕΚ Α' 277/05.10.1973.

¹⁵⁵ Βλ. άρθρα 2,3 και 143 ΝΔ 210/1973.

¹⁵⁶ Ν. 3175/2003, «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ Α' 207/29.08.2003.

¹⁵⁷ Με την υπ' αριθ. αριθ. Δ9Β/Φ166/0ικ1508/ΓΔΦΠ374/1027.01.2004 (ΦΕΚ Β'208/5.2.2004) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης καθορίστηκαν τα κριτήρια χαρακτηρισμού των γεωθερμικών πεδίων, σύμφωνα με το Ν. 3175/2003.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 3175/2003, τα γεωθερμικά πεδία στην Ελλάδα έχουν χαρακτηριστεί με τις ακόλουθες ΥΑ:

- (i) Υ. Α. Υπ. Αν. με αρ. Δ9Β/Φ166/12647/ΓΔΦΠ3557/193/8-7-2005, ΦΕΚ Β 1012, 19-7-2005, «Χαρακτηρισμός και υπαγωγή σε κατηγορίες των γεωθερμικών πεδίων της χώρας».
- (ii) Υ. Α. Υπ. Αν. με αρ. Δ9Β,Δ/φ166/7859/1392/22-5-2009, ΦΕΚ Β 1058, 2-6-2009, «Χαρακτηρισμός και υπαγωγή σε κατηγορία Γεωθερμικών Πεδίων».
- (iii) Υ. Α. Υπ. Αν. με αρ. Δ9Β,Δ/Φ166/10365/2085/3-9-2009, ΦΕΚ Β 1946, 8-9-2009, «Χαρακτηρισμός και υπαγωγή σε κατηγορία Γεωθερμικών Πεδίων»
- (iv) Υ. Α. Υπ. Εν. με αρ. ΓΔΟΠΥ/ΔΠΕ/φΓ166/180815/2681/19-10-2015, ΦΕΚ Β 2373, 5-11-2015, «Χαρακτηρισμός και υπαγωγή σε κατηγορία Γεωθερμικών Πεδίων»

Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, ιδιοκτησιακός διαχωρισμός δικτύων διανομής φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις»¹⁵⁸. Με τον νόμο αυτό καταργήθηκαν οι χαρακτηρισμοί των γεωθερμικών πεδίων του Ν. 3175/2003 και εισήχθησαν νέες έννοιες: (α) Η ελάχιστη θερμοκρασία στον ορισμό του γεωθερμικού δυναμικού ορίζεται πλέον σε 30° C από 25° C. (β) Τα γεωθερμικά πεδία διακρίνονται σε τοπικού και εθνικού ενδιαφέροντος. Στα τοπικού ενδιαφέροντος η θερμοκρασία του προϊόντος κυμαίνεται από 30° C έως και 90° C. Στα εθνικού ενδιαφέροντος η θερμοκρασία του προϊόντος υπερβαίνει τους 90° C. (γ) Εισάγεται η έννοια της Περιοχής Γεωθερμικού Ενδιαφέροντος (εφεξής: «ΠΓΘΕ») ως ο ευρύτερος χώρος μέσα στον οποίο υπάρχουν ενδείξεις παρουσίας γεωθερμικού δυναμικού θερμοκρασίας έως 90° C. Οι λοιπές περιοχές ορίζονται ως μη χαρακτηρισμένες.

109. Το δικαίωμα έρευνας στις μη χαρακτηρισμένες περιοχές και στα πεδία εθνικού ενδιαφέροντος μισθώνεται για περίοδο 5 ετών με δυνατότητα ανανέωσης 2 ετών, ενώ στα πεδία τοπικού ενδιαφέροντος και τις ΠΓΘΕ μισθώνεται για περίοδο 3 ετών με δυνατότητα ανανέωσης ενός έτους. Το δικαίωμα εκμετάλλευσης και διαχείρισης μισθώνεται σε όλες τις περιπτώσεις για περίοδο 30 ετών με δυνατότητα ανανέωσης 20 ετών. Ο μισθωτής υποχρεούται να καταβάλλει ετήσιο αναλογικό μίσθωμα από την έναρξη της εκμετάλλευσης, ενώ μίσθωμα δεν καταβάλλεται κατά την περίοδο της έρευνας. Οι σχετικές άδειες που πρέπει να χορηγηθούν εξαρτώνται από το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά της υπό έρευνα περιοχής. Για την ηλεκτροπαραγωγή ή/και την παραγωγή θερμικής ενέργειας απαιτείται συνήθως η χορήγηση αδειών παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας και η σύναψη συμφωνιών πώλησης ενέργειας, πρόσβασης στο σύστημα ή τον αγωγό, καθώς και η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων) της δραστηριότητας. Οι εργασίες έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης γεωθερμικού δυναμικού υπόκεινται επίσης στις προβλέψεις του «Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών» (ΚΜΛΕ)¹⁵⁹, και του «Κανονισμού Γεωθερμικών Εργασιών»¹⁶⁰. Για την κατασκευή των γεωθερμικών γεωτρήσεων απαιτείται ξεχωριστή περιβαλλοντική αδειοδότηση¹⁶¹. Επιπλέον, ως ΑΠΕ η

¹⁵⁸ ΦΕΚ Α' 45/09.03.2019. Δεν έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα νέες υπουργικές αποφάσεις για τα κριτήρια και τις διαδικασίες χαρακτηρισμού γεωθερμικών πεδίων σύμφωνα με το Ν. 4602/2019.

¹⁵⁹ Απόφαση του Υφυπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθ. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/23.05.2011, ΦΕΚ Β' 1227/2011.

¹⁶⁰ Απόφαση του Υφυπ. Ανάπτυξης υπ' αριθ. Δ9Β/Φ166/οικ20076/ΓΔφΠ5258/329/24.10.2005, ΦΕΚ Β 1530/2005.

¹⁶¹ Βλ. σελ. 8-9 του Εντύπου Γνωστοποίησης, όπου επίσης αναφέρεται ότι έχουν συναφθεί οι εξής συμφωνίες εκχώρησης κατ' εφαρμογή των Ν. 1475/1984 και Ν. 3175/2003: 1) Σύμπλεγμα Μήλου-Κιμώλου-Πολυαίγου, το αποκλειστικό δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού υψηλής θερμοκρασίας έχει εκχωρηθεί στη ΔΕΗ από το 1985 και μεταβιβάστηκε στη ΔΕΗ ΑΝ το 2011. 2) Μήλος, η διαχείριση μέρους του επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας γεωθερμικού πεδίου έχει εκμισθωθεί στο Δήμο της Μήλου από το 2003. Το 2013 ο Δήμος Μήλου κηρύχθηκε έκπτωτος, καθώς δεν τήρησε τις συμβατικές του υποχρεώσεις. 3) Νίσυρος, το αποκλειστικό δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού υψηλής θερμοκρασίας έχει εκχωρηθεί στη ΔΕΗ από το 1986 και μεταβιβάστηκε στη ΔΕΗ ΑΝ το 2011. 4) Λέσβος, τα δικαιώματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού υψηλής θερμοκρασίας (περιοχές Αργένου, Στύψης και Πολυχνίτου) έχουν εκχωρηθεί στη ΔΕΗ από το 1987 και μεταβιβάστηκαν στη ΔΕΗ ΑΝ το 2011. 5) Λέσβος, το δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού χαμηλής θερμοκρασίας περιοχής Πολυχνίτου είχε εκχωρηθεί στο Δήμο Πολυχνίτου και μεταβιβάστηκε στον Καλλικρατικό Δήμο Λέσβου. Ο Δήμος Λέσβου κηρύχθηκε έκπτωτος, καθώς δεν τήρησε τις συμβατικές του υποχρεώσεις. 6) Χερσονήσος Μεθάνων, τα δικαιώματα αναζήτησης έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού υψηλής θερμοκρασίας έχουν εκχωρηθεί στη ΔΕΗ από το 2000 και μεταβιβάστηκαν στη ΔΕΗ ΑΝ το 2011. 7) Αρίστηνο, τα δικαιώματα διαχείρισης του χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχουν μισθωθεί στο Δήμο Αλεξανδρούπολης από το 2013. 8) Νέο Εράσμο, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης και διαχείρισης του επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχουν μισθωθεί στην εταιρεία «Πλαστικά Θράκης Α.Ε.» από το 2014. 9) Ερατεινό, η διαχείριση του χαμηλής

εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού διέπεται και από τις διατάξεις του Ν. 4414/2016.

110. Σημειώνεται ότι οι μη ακόμα ανταγωνιστικές τεχνολογίες ΑΠΕ (μικροί ΥΗΣ, γεωθερμία και βιομάζα) δεν υπάγονται ακόμα σε καθεστώς χορήγησης Τιμής Αναφοράς (ΤΑ) μέσω δημοπρασίας, όπως τα λοιπά έργα ΑΠΕ, αλλά λαμβάνουν διοικητικά οριζόμενη ΤΑ. Η τεχνολογία της γεωθερμίας εξαιρείται από τις διαγωνιστικές διαδικασίες και η λειτουργική ενίσχυση αποδίδεται με την ισχύουσα ΤΑ¹⁶².

V. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ¹⁶³ –ΜΕΡΙΔΙΑ

V.1 ΓΕΝΙΚΑ

111. Σύμφωνα με προηγούμενες αποφάσεις της Ε.Επ.¹⁶⁴ και της ΕΑ¹⁶⁵, ο κλάδος της ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει τις εξής, διαδοχικές, σχετικές προϊόντικές αγορές:
- α) την κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,
  - β) την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών¹⁶⁶,
  - γ) τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας,

θερμοκρασίας πεδίου έχει μισθωθεί στο Δήμο Νέστου από το 2007. 10) Ακροπόταμος, το δικαίωμα διαχείρισης του χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχει μισθωθεί στην δημοτική εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου Παγγαίου το 2018. 11) Νέα Κεσσάνη, το νότιο τμήμα του γεωθερμικού πεδίου εκμισθώθηκε στην εταιρεία AGRITEX Energy S.A. το 2016. 12) Μυρωδάτο, πρόκειται για μη διαπιστωμένο γεωθερμικό πεδίο το οποίο από το 2002 έχει εκχωρηθεί σε κάποια ιδιωτική εταιρεία που το εκμεταλλεύεται για την παραγωγή γεωθερμικών προϊόντων για εδαφική θέρμανση. 13) Λιθότοπος - Ηράκλεια, τα δικαιώματα έρευνας του χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχουν εκμισθωθεί στο Δήμο Ηράκλειας. 14) Σιδηρόκαστρο, υπάρχουν δύο συμφωνίες εκχώρησης για το χαμηλής θερμοκρασίας πεδίο, ένα μέρος του πεδίου έχει εκμισθωθεί στο Δήμο Σιντικής και το άλλο στην εταιρεία «Γεωθερμία Σιδηροκάστρου Α.Ε.», και οι δύο εκχωρήσεις αφορούν στη χρήση γεωθερμικών πηγών για την θέρμανση θερμοκηπίων. 15) Νιγρίτα, στο επιβεβαιωμένο χαμηλής θερμοκρασίας πεδίο υπάρχουν πέντε (5) συμφωνίες εκχώρησης που αφορούν στη θέρμανση θερμοκηπίων και υδατοκαλλιεργειών. 16) Άγκιστρο, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχουν εκχωρηθεί σε εταιρεία που διαχειρίζεται μονάδες λουτροθεραπείας. 17) Νέα Απολλωνία, στο επιβεβαιωμένο χαμηλής θερμοκρασίας πεδίο υπάρχουν τρεις (3) συμφωνίες εκχώρησης που αφορούν στη θέρμανση θερμοκηπίων. 18) Νυφόπετρα, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης του μη επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου σε κάποια εταιρεία από το 2016. 19) Αφυτος, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης του επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου και τα δικαιώματα έρευνας του μη επιβεβαιωμένου χαμηλής θερμοκρασίας πεδίου έχουν εκχωρηθεί σε εταιρεία που πρόκειται να επενδύσει σε αγροτικές δραστηριότητες.

¹⁶²Βλ. σχετικά αιτιολογική έκθεση του Ν. 4414/2016, αρθ. 4.

¹⁶³ Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές.

¹⁶⁴ Ενδεικτικά βλ. αποφάσεις της Ε. Επ. Μ.4180 Gaz de France/Suez, παρ. 674, Μ.5591 – CEZB/JAVYS/JESS JV, παρ. 10-11, Μ.5467 – RWE/Essent, παρ. 23 επ., Μ. 3696 – E.ON/MOL, παρ. 210, Μ.3268 – SYDKRAFT GRANINGE, παρ. 14, Μ.3729 – EDF/AEM/EDISON, παρ. 17 επ., Μ.5249 – EDISON/HELLENIC PETROLEUM JV, παρ. 10-14, Μ.5366 – IBERDROLA RENOVABLES/GAMESA, παρ. 9, Μ.5445 - MYTILINEOS/MOTOR OIL/CORINTHOS POWER, παρ. 12, Μ.5711 – RWE/Ensys, παρ. 15-17.

¹⁶⁵ Βλ. αποφάσεις ΕΑ 339/Υ/2007, 389/Υ/2008, 446/Υ/2009, 577/ΥΠ/2013, 621/2015, 666/2018 και 649/2019.

¹⁶⁶ Βλ. απόφαση ΕΑ 577/ΥΠ/2013.

- δ) τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, και
- ε) την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής.

Εν προκειμένω βάσει των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών εταιριών και ανά αγορά αναφέρονται τα κάτωθι.

V.2 Η ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Η/Ε ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

Προϊοντική και γεωγραφική αγορά

112. Σύμφωνα με την ενωσιακή πρακτική, η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής αποτελεί διακριτή αγορά¹⁶⁷. Η εν λόγω αγορά περιλαμβάνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής, τις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διεθνών διασυνδέσεων, καθώς και την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά στους εμπόρους, τους διανομείς και τους βιομηχανικούς τελικούς χρήστες¹⁶⁸. Στην αγορά αυτή δραστηριοποιούνται όλα τα συμμετέχοντα, στη συγκέντρωση, μέρη, όπως αυτά αναφέρονται ανωτέρω υπό ενοτ. III.2, ήτοι η Εταιρεία – Στόχος, η ΔΕΗ ΑΝ και η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.
113. Η ανωτέρω οριοθέτηση της αγοράς αποτελεί πάγια πρακτική της Ε.Επ., η οποία δεν προβαίνει σε περαιτέρω διαχωρισμό ανάλογα με τον τρόπο/μέσο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας¹⁶⁹.
114. Η ίδια πρακτική ακολουθείται και στις αποφάσεις της ΕΑ¹⁷⁰ με την οποία συμφωνούν και τα Μέρη, αναφέροντας ωστόσο τα Μέρη, ότι η εν λόγω αγορά θα μπορούσε να διακριθεί περαιτέρω με βασικό γνώμονα τον τρόπο (μέσα) παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας και επομένως να οριστεί ως αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής από ΑΠΕ. Τα μέρη καταλήγουν στο ότι η τελική οριοθέτηση θα μπορούσε να μείνει ανοικτή, διότι δεν αναμένεται να ασκήσει επιρροή στην ουσιαστική αξιολόγηση της εν λόγω συγκέντρωσης υπό οποιαδήποτε θεώρηση¹⁷¹.
115. Επιπλέον, σύμφωνα με την ενωσιακή¹⁷² και ελληνική¹⁷³ πρακτική η αγορά για την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται γεωγραφικά ως εθνική αγορά και ενίοτε στενότερα. Κατά την άποψη της Υπηρεσίας και σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΑ¹⁷⁴ και της Ε.Επ.¹⁷⁵, η σχετική γεωγραφική αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε

¹⁶⁷ Βλ. αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.5979 KGHM/TAURON WYTWARZANIE/JV (23.07.2012, παρ. 15), COMP/M.7131 COMPAL ELECTRONICS/TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE (22.01.2014, παρ. 29), COMP/M.7137 EDF/DALKIA EN FRANCE (25.06.2014, παρ. 28), M.9952 – PKN ORLEN/PGNiG (παρ. 14).

¹⁶⁸ Βλ. σχετικά Hancher κ.ά., EU Energy Law, Vol. II, ό.π., σελ. 13, παρ. 2.22 καθώς και αποφάσεις Ε.Επ. COMP/M.5911 TENNET/ELIA/GASUNIE/APX-ENDEX (15.09.2010, παρ. 21) και COMP/M.7131 COMPAL ELECTRONICS/TOSHIBA TELEVISION CENTRAL EUROPE (22.01.2014, παρ. 29).

¹⁶⁹ Βλ. M.8855 - OTARY / ENECO / ELECTRABEL / JV, COMP/M.7927 – EPH/ENEL/SE, παρ. 9-12, COMP/M.6984 – EPH/Stredoslovenska Energetika, παρ. 15, M.3268 – Sydkraft/Graninge, παρ. 19-20, COMP/M.8660 – Fortum/Uniper, παρ. 18-21.

¹⁷⁰ Βλ. αποφάσεις ΕΑ 339/V/2007, 389/V/2008, 446/V/2009, 577/VII/2013, 621/2015, 666/2018 και 649/2019.

¹⁷¹ Βλ. σελ. 45 του Εντύπου Γνωστοποίησης.

¹⁷² Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5249/2008 - Edison / Hellenic Petroleum / JV, M.493/1994 - TRACTEBEL / DISTRIGAZ (II) και M.1853/2001 - EDF / EnBW.

¹⁷³ Βλ. αποφάσεις ΕΑ 446/V/2009 (ΔΕΗ και Χαλυβουργική) και 339/V/2007 (IBERDROLA ENERGIAS RENOVABLES S.A.U. και Χ.ΡΟΚΑΣ Α.Ε.).

¹⁷⁴ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 458/V/2009, 577/VII//2013, 621/2015 και 666/2018.

¹⁷⁵ Βλ. απόφαση Ε.Επ. της 05.03.2008 για τα δικαιώματα χρήσης λιγνίτη από τη ΔΕΗ Α.Ε.

επίπεδο χονδρικής μπορεί να διαχωριστεί περαιτέρω σε δύο επιμέρους αγορές που αφορούν στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα (ΔΣ) και Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα (ΜΔΣ). Στο ΔΣ περιλαμβάνεται η ηπειρωτική Ελλάδα και ένα μέρος των νησιών, ενώ στο ΜΔΣ περιλαμβάνεται το σύνολο σχεδόν των νησιών της χώρας (Ρόδος, Κρήτη, Λέσβος, Σάμος, κ.λπ.), τα οποία δεν συμμετέχουν στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό και βασίζονται σε αυτόνομους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ΑΠΕ. Εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έχουν υπάρξει, έως σήμερα, ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των δύο συστημάτων και σε συνδυασμό με το ότι οι συνθήκες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο ΜΔΣ της χώρας¹⁷⁶ διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με την ηπειρωτική Ελλάδα και τα διασυνδεδεμένα νησιά, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι το κάθε ένα σύστημα εξυπηρετεί διαφορετική σχετική γεωγραφική αγορά. Ωστόσο η ως άνω κατάσταση αναμένεται να αλλάξει δεδομένου του έργου υποδομής που υλοποιείται από τον ΑΔΜΗΕ και περιλαμβάνει την εκτεταμένη διασύνδεση των νήσων τόσο μεταξύ τους όσο και με την ηπειρωτική χώρα¹⁷⁷.

116. Με την ανωτέρω άποψη συμφωνούν και τα Μέρη, ωστόσο, αναφέρουν ότι καθώς η σκοπούμενη συγκέντρωση αφορά σε σταθμούς ΑΠΕ που θα αναπτυχθούν τόσο επί του ΔΣ (Μέθανα) όσο και επί των μη διασυνδεδεμένων νήσων (Λέσβος, Μήλος, Κίμωλος, Νίσυρος) για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης η αγορά πρέπει να οριστεί ευρύτερα και να καταλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, ήτοι το ΔΣ και τα ΜΔΝ. Ο ανωτέρω ισχυρισμός ενισχύεται από το επιχείρημα των Μερών ότι υπάρχει το ως άνω συγκεκριμένο πλάνο του ΑΔΜΗΕ για διασύνδεση των νησιών, το οποίο μέχρι στιγμής τηρείται, καθώς ο βασικός σκοπός της διασύνδεσης είναι η τροφοδότηση του συστήματος με ΑΠΕ από τα νησιά, προς την ηπειρωτική χώρα όσο και η σταθερότητα του φορτίου των νήσων αντιστρόφως και προσθέτουν ότι για τον ορισμό της αγοράς θα πρέπει να θεωρηθεί κρίσιμη η εικόνα της αγοράς κατά τον εκτιμώμενο χρόνο έναρξης της λειτουργίας των σταθμών. Κατά τις εκτιμήσεις των Μερών τότε θα έχουν διασυνδεθεί ή θα είναι κοντά στη διασύνδεση τα νησιά στα οποία αφορά η συγκέντρωση με την ηπειρωτική χώρα.
117. Επιπλέον, κατά την άποψή τους η ΕΑ θα πρέπει να λάβει υπ' όψιν ότι η υπό κρίση πράξη πραγματοποιείται με ορίζοντα την ένταξη των έργων στο ΔΣ, ακόμη κι αν κάποια από τα έργα λειτουργήσουν τα πρώτα δύο με τρία (2-3) χρόνια χωρίς διασύνδεση, διότι ο ορίζοντας ζωής των συγκεκριμένων έργων είναι πολύ μακρύτερος¹⁷⁸. Σε κάθε περίπτωση, τα Μέρη θεωρούν ότι το ζήτημα

¹⁷⁶ Ήτοι διαφορετικές διαδικασίες αδειοδότησης για κατασκευή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, απουσία ανταγωνισμού στην αγορά της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

¹⁷⁷ Βλ. <https://www.admie.gr/erga/erga-diasyndeseis/diasyndesi-kykladon-d-fasi-santorini-folegandros-milos-serifos>. Η Διασύνδεση των Δυτικών και Νότιων Κυκλάδων με το Λαύριο δημιουργεί έναν πρόσθετο ισχυρό δρόμο τροφοδότησης του συγκροτήματος των Κυκλάδων από το ΕΣΜΗΕ (Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας). Λόγω της αυξημένης μεταφορικής ικανότητας ενισχύεται σημαντικά η δυνατότητα ανάπτυξης ΑΠΕ επί των διασυνδεδεμένων νησιών. Το έργο θα συνεισφέρει δραστικά στην ολική ή μερική επίλυση της πλειοψηφίας των ζητημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα το σύστημα ηλεκτροπαραγωγής των Νοτίων και Δυτικών Κυκλάδων, που συνοψίζονται στα εξής: α) Στο μεταβλητό κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω της χρήσης πετρελαίου στους σταθμούς παραγωγής β) Στο μεγάλο ετήσιο ρυθμό αύξησης του φορτίου των νήσων, γ) Στα προβλήματα ευστάθειας που μπορεί να δημιουργήσει η διείσδυση ΑΠΕ και στο χαμηλό επίπεδο αξιοπιστίας τροφοδότησης, ειδικά σε περιπτώσεις βλαβών στο σύστημα παραγωγής. Ενώ η ηλεκτρική διασύνδεση της Λέσβου με το ΕΣΜΗΕ περιλαμβάνεται στο ευρύτερο σχέδιο διασύνδεσης των νησιών του Βορειοανατολικού Αιγαίου και συγκεκριμένα της ομάδας των Νήσων η οποία περιλαμβάνει τα αυτόνομα ηλεκτρικά συστήματα των Μη Διασυνδεδεμένων Νήσων Λήμνου, Σκύρου, Λέσβου, Χίου (Ψαρών), Σάμου (Φούρνων - Θύμαιας), Ικαρίας και Αγαθονησίου.

¹⁷⁸ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 61-62.

του ορισμού της γεωγραφικής αγοράς στην υπό κρίση πράξη μπορεί να παραμείνει ανοικτό, καθόσον αυτό δεν αναμένεται να ασκήσει επιρροή στην ουσιαστική αξιολόγηση της συγκέντρωσης, είτε η γεωγραφική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οριστεί ως ευρύτερη αγορά (ολόκληρη η ελληνική επικράτεια) είτε ως στενότερη (Διασυνδεδεμένο Σύστημα-Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα)¹⁷⁹.

118. Ενόψει των ανωτέρω, για τους σκοπούς εξέτασης της παρούσας συγκέντρωσης ορίζεται η αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής (χωρίς διάκριση σε μονάδες συμβατικές και ΑΠΕ) σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας και διακρίνεται σε Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, δεδομένου ότι η Εταιρεία – Στόχος πρόκειται να δραστηριοποιηθεί και στα δύο συστήματα. Σημειωτέον δε ότι ακόμα και εάν ληφθεί υπόψη ο οποιοσδήποτε ορισμός της αγοράς όπως αναφέρουν τα Μέρη ανωτέρω, η αξιολόγηση της υπό κρίση πράξης δεν μεταβάλλεται, καθώς τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών κατόπιν της ολοκλήρωσης της υπό κρίση πράξης είναι σε κάθε περίπτωση, ακόμα και υπό αυτή τη θεώρηση (ήτοι, εάν ήθελε θεωρηθεί ως σχετική αγορά η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής από ΑΠΕ και ως σχετική γεωγραφική αγορά σύνολο της ελληνικής επικράτειας, συνολικά δηλαδή το ΔΣ και τα ΜΔΣ) χαμηλά, και συγκεκριμένα σε μερίδιο 0,65% για τη ΔΕΗ ΑΝ και 0,33% για την ΕΛΛΑΚΤΩΡ¹⁸⁰.

Μερίδια αγοράς

119. Στον Πίνακα 13 εμφανίζεται η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας των συμμετεχουσών εταιρειών, σε απόλυτες τιμές (GWh) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020, όπως προσκομίστηκαν από τα Μέρη:

Πίνακας 13: Παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής σε επίπεδο χονδρικής (συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών) των συμμετεχουσών εταιρειών σε απόλυτες τιμές (GWh) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020							
Εταιρεία	*Διασυνδεδεμένο		Μη διασυνδεδεμένο		Σύνολο Επικράτειας		
	GWh	(%)	GWh	(%)	GWh	(%)	
2018	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	[45-55]%	[...]	[75-85]%	[...]	[45-55]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ. μονάδες)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές μονάδες)	[...]	[10-15]%	[...]	[0-5]%	[...]	[10-15]%
	ΣΥΝΟΛΟ (συμβ. μονάδες)	35.025	62,33%	4.586	82,17%	39.611	64,12%
	ΔΕΗ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (ΑΠΕ)	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
	ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)	10.195	18,14%	995	17,83%	11.190	18,11%
	ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	[45-55]%	[...]	[75-85]%	[...]	[45-55]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ.+ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	[25-35]%	[...]	[15-25]%	[...]	[25-35]%
	ΣΥΝΟΛΟ (συμβ.+ΑΠΕ)	45.220	80,47%	5.581	100,00%	50.801	82,23%
	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (Συνολικές)	10.976	19,53%	-	-	10.976	17,77%
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	56.196	100,00%	5.581	100,00%	61.777	100,00%
2019	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	[35-45]%	[...]	[75-85]%	[...]	[45-55]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ. μονάδες)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές)	[...]	[10-15]%	[...]	[0-5]%	[...]	[10-15]%

¹⁷⁹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 62 (παρ. 176).

¹⁸⁰ Βλ. Πίνακα 13 της παρούσας.

Πίνακας 13: Παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής σε επίπεδο χονδρικής (συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών) των συμμετεχουσών εταιρειών σε απόλυτες τιμές (GWh) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020

Εταιρεία	*Διασυνδεδεμένο		Μη διασυνδεδεμένο		Σύνολο Επικράτειας		
	GWh	(%)	GWh	(%)	GWh	(%)	
ΣΥΝΟΛΟ (συμβ. μονάδες)	30.885	56,34%	4.595	82,57%	[...]	58,75%	
ΔΕΗ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	
ΛΟΙΠΟΙ (ΑΠΕ)	[...]	[15-25]%	[...]	[10-15]%	[...]	[15-25]%	
ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)	11.417	20,83%	970	17,43%	12.387	20,51%	
ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠ)	[...]	[35-45]%	[...]	[75-85]%	[...]	[45-55]%	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ+ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	
ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	[25-35]%	[...]	[10-15]%	[...]	[25-35]%	
ΣΥΝΟΛΟ (συμβ.+ΑΠΕ)	42.302	77,16%	5.565	100,00%	47.866	79,27%	
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (Συνολικές)	12.521	22,84%	-	-	12.521	20,73%	
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	54.823	100,00%	5.565	100,00%	60.387	100,00%	
2020	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	[35-45]%	[...]	[75-85]%	[...]	[35-45]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ. μονάδες)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές)	[...]	[15-25]%	[...]	[0-5]%	[...]	[10-15]%
	ΣΥΝΟΛΟ (συμβ. μονάδες)	27.307	52,74%	3.832	79,65%	31.139	55,02%
	ΔΕΗ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (ΑΠΕ)	[...]	[25-35]%	[...]	[15-25]%	[...]	[25-35]%
	ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)	13.780	26,61%	979	20,35%	14.758	26,08%
	ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	[35-45]%	[...]	[75-85]%	[...]	[35-45]%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβ.+ΑΠΕ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
	ΛΟΙΠΟΙ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	[35-45]%	[...]	[15-25]%	[...]	[35-45]%
	ΣΥΝΟΛΟ (συμβ.+ΑΠΕ)	41.087	79,35%	4.811	100,00%	45.897	81,10%
	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ (Συνολικές)	10.695	20,65%	-	-	[...]	[15-25]%
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	51.782	100,00%	4.811	100,00%	56.592	100,00%

*Στα ποσοστά των εταιρειών ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ περιλαμβάνονται οι εισαγωγές

**ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ= Συμβατικοί Τύποι Τεχνολογίας+Τεχνολογίες ΑΠΕ+Εισαγωγές

Πηγή: Πίνακες 2 και 3.1 της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολής των Γνωστοποιούντων Μερών.

120. Από τον ανωτέρω Πίνακα 13 προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα για το έτος 2020 (σε ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) είναι [35-45] % και το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5]%. Επιπροσθέτως, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα για το έτος 2020 (σε ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) είναι [75-85] %, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5] %. Στο σύνολο της αγοράς παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής (συνολική ενέργεια που εγχύθηκε στο ΔΣ και ΜΔΣ) για το έτος 2020 το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ είναι [35-45] % και του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5] %. Σημειώνεται η συνεχής πτώση του συνολικού μεριδίου της ΔΕΗ τα έτη 2018 -2020 που οφείλεται στην εδραίωση ιδιωτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ και η ΜΟΤΟΡ ΟΪΑ.

121. Στον Πίνακα 14 εμφανίζεται η εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των συμμετεχουσών εταιρειών, σε απόλυτες τιμές (MW) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020:

Πίνακας 14: Εγκατεστημένη ισχύς στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών, σε απόλυτες τιμές (MW) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020							
Έτος	Εταιρεία	Διασυνδεδεμένο		Μη διασυνδεδεμένο		Σύνολο Επικράτειας	
		MW	%	MW	%	MW	%
2018	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	45-55%	[...]	75-85%	[...]	45-55%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές μονάδες)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές μονάδες)	[...]	10-15%	[...]	0-5%	[...]	10-15%
	ΣΥΝΟΛΟ (Συμβ. Τύπ. Τεχν.)	11.975	68,93%	1.608	77,64%	13.583	69,86%
	ΔΕΗ (ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (ΑΠΕ)	[...]	25-35%	[...]	15-25%	[...]	25-35%
	ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)	5.397	31,07%	463	22,36%	5.860	30,14%
	ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	54,62%	[...]	75-85%	[...]	55-65%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	35-45%	[...]	15-25%	[...]	35-45%
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	17.372	100,00%	2.071	100,00%	19.443	100,00%
	2019	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	45-55%	[...]	75-85%	[...]
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές μονάδες)		[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές μονάδες)		[...]	10-15%	[...]	0-5%	[...]	10-15%
ΣΥΝΟΛΟ (συμβατικές μονάδες)		11.975	65,51%	1.757	79,03%	13.732	66,98%
ΔΕΗ (ΑΠΕ)		[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)		[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (ΑΠΕ)		[...]	25-35%	[...]	15-25%	[...]	25-35%
ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)		6.304	34,49%	466	20,97%	6.770	33,02%
ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠΕ)		[...]	45-55%	[...]	75-85%	[...]	55-65%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές+ΑΠΕ)		[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές+ΑΠΕ)		[...]	45,71%	[...]	15-25%	[...]	35-45%
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	18.279	100,00%	2.223	100,00%	20.502	100,00%	
2020	ΔΕΗ (συμβατικές μονάδες)	[...]	45-55%	[...]	75-85%	[...]	45-55%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές μονάδες)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές μονάδες)	[...]	10-15%	[...]	0-5%	[...]	5-10%
	ΣΥΝΟΛΟ (συμβατικές μονάδες)	12.286	62,77%	1.753	78,85%	14.039	64,41%
	ΔΕΗ (ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (ΑΠΕ)	[...]	25-35%	[...]	15-25%	[...]	25-35%
	ΣΥΝΟΛΟ (ΑΠΕ)	7.286	37,23%	470	21,15%	7.756	35,59%
	ΔΕΗ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	45-55%	[...]	75-85%	[...]	55-65%
	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	0-5%	[...]	0-5%	[...]	0-5%
	ΛΟΠΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (συμβατικές+ΑΠΕ)	[...]	35-45%	[...]	15-25%	[...]	35-45%
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	19.572	100,00%	2.223	100,00%	21.795	100,00%	

Πηγή: Πίνακες 4.1, 4.2 και 4.3 της υπ' αριθ. 4991/07.06.2021 των Μερών

122. Από τον ανωτέρω Πίνακα 14 προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο διασυνδεδεμένο σύστημα για το έτος 2020 (σε δυναμικότητα) είναι [45-55] % και το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5] %. Επιπροσθέτως, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο μη διασυνδεδεμένο

σύστημα για το έτος 2020 (σε δυναμικότητα) είναι [75-85] % ενώ το αντίστοιχο μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5]%. Αντίστοιχα, στο σύνολο της αγοράς παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής (σε δυναμικότητα) για το έτος 2020 το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ είναι [55-65] % και του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι [0-5] %.

123. Όπως αναφέρεται ανωτέρω υπό παρ. 4, η συνολική εκτιμώμενη εγκατεστημένη ισχύς, μετά την ολοκλήρωση των πρώτων έργων, αναμένεται να είναι 28 MW (5 MW στην Μήλο, 5 MW στα Μέθανα, 8 MW στη Λέσβο και 10 MW στη Νίσυρο) ενώ από τις περαιτέρω ενέργειες θα προσδιοριστεί η περαιτέρω δυνατότητα αύξησης αυτής. Συνεπώς, καθώς το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, μετά τη λειτουργία της Εταιρείας – Στόχου θα αυξηθεί κατά 28 MW, η εγκατεστημένη ισχύς της ΔΕΗ ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συναλλαγής θα αυξηθεί κατά 13,72 MW και η εγκατεστημένη ισχύς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα αυξηθεί κατά 14,28 MW¹⁸¹, τα μερίδια αγοράς των εταιρειών ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα, παρουσιάζοντας σχεδόν μηδενική επαύξηση¹⁸² στο σύνολο της επικράτειας. Ενδεχομένως η αύξηση είναι μεγαλύτερη στα ΜΔΣ της Μήλου και της Λέσβου υπό τον όρο επίτευξης του μέγιστου εκμεταλλεύσιμου δυναμικού μετά την ολοκλήρωση της γεωτρητικής έρευνας¹⁸³, ωστόσο και σε αυτή την περίπτωση τα μερίδια των εταιρειών θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα, με το επαυξητικό μερίδιο του Ομίλου ΔΕΗ στην ουσία να παραμένει αμετάβλητο, αύξηση [0-5] % στο σύνολο του ΜΔΣ, λόγω μείωσης του ποσοστού της ΔΕΗ ΑΝ στην Εταιρεία-Στόχο, με συνέπεια να μην δημιουργούνται προβληματισμοί, όπως αναλύεται κατωτέρω.

V.3 Η ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προϊοντική και γεωγραφική αγορά

124. Σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ε.Επ.,¹⁸⁴ και της ΕΑ,¹⁸⁵ η αγορά της κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί διακριτή αγορά. Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο η ΕΛΛΑΚΤΩΡ.
125. Σύμφωνα με τις αποφάσεις της ΕΑ¹⁸⁶ η γεωγραφική αγορά για την αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Με την άποψη αυτή συμφωνούν και τα Μέρη, προσθέτοντας ότι δεδομένης της περιορισμένης δραστηριότητας του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ και της μη δραστηριοποίησης του Ομίλου

¹⁸¹ Το οποίο αντιστοιχεί σε μία αύξηση κατά 0,02 μονάδες και ειδικότερα από 0,33% που ήταν πριν από την υπό κρίση πράξη σε 0,35% μετά την πραγματοποίησή της.

¹⁸² Ισχύς που αντιστοιχεί στο 49% και 51% της εγκατεστημένης ισχύος της Εταιρείας-Στόχου, καθώς υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο μερίδιο αγοράς μιας Εταιρείας προστίθεται το ποσοστό συμμετοχής της σε άλλες εταιρείες, εφόσον η συμμετοχή αυτή συνοδεύεται από κοινό έλεγχο, Βλ. απόφαση ΕΕπ Μ. 8855 – OTARY/ ENECO/ ELECTRABEL/ JV, σκ. 37 καθώς και την απόφαση ΕΑ 694/2019 παρ. 203, υποσ. 325.

¹⁸³ Βάσει παλαιότερων μελετών η συνολική δυναμική μπορεί να είναι δυνητικά μεγαλύτερη. Παρόλα αυτά οι εκτιμήσεις, σύμφωνα με τα Μέρη. Βλ. σχετικά την υπ' αριθ. πρωτ. 4783/31.05.2021 επιστολή παροχής στοιχείων των Μερών.

¹⁸⁴ Βλ. Αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.5445 – MYTILINEOS/MOTOR OIL/CORINTHOS POWER, σκ. 28, 30, 39-40, COMP/M. 3653 – SIEMENS/VATech, σκ. 13- 20 και COMP/M.6350 – SIEMENS/NEMHOLDING, (Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 63, υποσ. 33).

¹⁸⁵ Βλ. Απόφαση ΕΑ 577/IV/2013 και 694/2019 (Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 63, υποσ. 34).

¹⁸⁶ Βλ. Απόφαση ΕΑ 577/2013, παρ. 53.

ΔΕΗ στη συγκεκριμένη αγορά, το ζήτημα του εύρους της γεωγραφικής αγοράς μπορεί να παραμείνει ανοικτό καθώς δεν επηρεάζει την υπό κρίση πράξη¹⁸⁷.

Μερίδια αγοράς

126. Οι Γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι στην αγορά αυτή δεν υπάρχει κατά τα τελευταία έτη αξιοσημείωτη δραστηριότητα στην κατασκευή θερμικών μονάδων και μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών (ΜΥΗΣ), ενώ και οι κλάδοι κατασκευής ΑΠΕ είναι ιδιαίτερα κατακερματισμένοι¹⁸⁸, ενώ όπως καταδεικνύεται από τους ισολογισμούς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, η δραστηριοποίησή του στην Ελλάδα είναι περιορισμένη¹⁸⁹. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατασκευάζει έργα για ίδια χρήση μέσω των θυγατρικών του (επένδυση) και επομένως δεν εγγράφει στα λογιστικά βιβλία του κύκλο εργασιών από το κατασκευαστικό αντικείμενο του κάτι που συνεπάγεται πως από τα έργα αυτά δεν προκύπτει κύκλος εργασιών¹⁹⁰. Αναφορικά με την κατασκευή μονάδων παραγωγής ενέργειας για τρίτους, η δραστηριότητα του Ομίλου περιορίζεται στην κατασκευή μικρού αριθμού Φ/Β πάρκων, ενώ δεν έχει λάβει μέρος σε κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από γεωθερμία¹⁹¹.
127. Επομένως, από τα στοιχεία που προσκόμισαν τα Μέρη δεν προκύπτει το μέγεθος της συνολικής αγοράς κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ωστόσο το μερίδιο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ είναι πολύ χαμηλό ή και μηδενικό, δεδομένου ότι δεν έχει κατασκευάσει καμία συμβατική μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Στον Πίνακα 15, παρατίθεται εκτίμηση των Μερών σχετικά με την κατασκευή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε ποσότητα και αξία, σε απόλυτες τιμές (MW και €) και ποσοστά (%) για την περίοδο 2018-2020:

Πίνακας 15: Στοιχεία για την Αγορά Κατασκευής Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ σε μονάδες ισχύος και αξίας για το χρονικό διάστημα 2018-2020						
	2018	%	2019	%	2020	%
Συνολική ισχύς των έργων που υλοποίησε η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ¹⁹²	[...]	[25-35]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Συνολική ισχύς νέων έργων ΑΠΕ (σε MW) ¹⁹³	[...]	[95-100]%	[...]	[95-100]%	[...]	[95-100]%
Συνολική αξία των έργων που υλοποίησε η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ¹⁹⁴	[...]	[25-35]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

¹⁸⁷ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 64 (παρ.186).

¹⁸⁸ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 63 (παρ. 181).

¹⁸⁹ Βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 64 (παρ. 182).

¹⁹⁰ Ειδικά αναφορικά με τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα και αιολική ενέργεια, βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 64 (παρ. 182).

¹⁹¹ Έντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 64 (παρ. 182).

¹⁹² Αφορά έργα που κατασκευάστηκαν για τρίτους: Το 2018 κατασκευάστηκαν 4 Φ/Β σταθμοί, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 52 MWe, το 2019 κατασκευάστηκε 1 Φ/Β σταθμός εγκατεστημένης ισχύος 52,00 MWe και τα υπόλοιπα έργα (7) αφορούν αιολικούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος 58,84 MWe (Βλ. σημείωση 1 του Πίνακα 1, συν. της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολής των Γνωστοποιούντων Μερών).

¹⁹³ Αφορά το διασυνδεδεμένο δίκτυο και όλες τις τεχνολογίες ΑΠΕ (Βλ. σημείωση 2 του Πίνακα 1, συν. της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Γνωστοποιούντων Μερών).

¹⁹⁴ Θεωρώντας ότι το μέσο συνολικό ειδικό κόστος (χιλ €/MWe) είναι για τους αιολικούς σταθμούς: 1.270 χιλ. €/MWe, για τους Φ/Β σταθμούς 750 χιλ. €/MWe. Σχετικά με την υλοποίηση αιολικών και Φ/Β σταθμών για το έτος 2020, οι νέοι αιολικοί σταθμοί αγγίζουν τα 509 MWe/έτος, οι νέοι Φ/Β σταθμοί αγγίζουν τα 442 MWe/έτος, το σύνολο νέων αιολικών & Φ/Β σταθμών αγγίζει τα 951 MWe ενώ το σύνολο των έργων ΑΠΕ αγγίζει τα 965,15

Πίνακας 15: Στοιχεία για την Αγορά Κατασκευής Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ σε μονάδες ισχύος και αξίας για το χρονικό διάστημα 2018-2020						
	2018	%	2019	%	2020	%
Συνολική αξία νέων έργων (σε χιλ. €) ^{195,196}	[...]	[95-100]%	[...]	[95-100]%	[...]	[95-100]%
Έργα που υλοποίησε η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ¹⁹⁷	[...]		[...]		[...]	

Πηγή: Η υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Μερών.

128. Από τα στοιχεία του Πίνακα 15 προκύπτει ότι το 2020 το μερίδιο αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην κατασκευή μονάδων παραγωγής Η/Ε από ΑΠΕ είναι μηδενικό, το 2019 ήταν ασήμαντο και το 2018 ήταν [35-45] %.

V.4 Η ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Προϊοντική αγορά και γεωγραφική αγορά

129. Σύμφωνα με την ενωσιακή και ελληνική πρακτική η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές (λιανική) διακρίνεται ως ξεχωριστή σχετική αγορά προϊόντος. Περαιτέρω διαχωρισμός μπορεί να γίνει σε επίπεδο τελικών καταναλωτών, με αποτέλεσμα να διακρίνονται δύο επιμέρους υπο-αγορές που αφορούν στους μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες (Πελάτες Υψηλής Τάσης) και τους μικρούς βιομηχανικούς/εμπορικούς και οικιακούς πελάτες (Πελάτες Μέσης και Χαμηλής Τάσης).
130. Για τους σκοπούς της υπό κρίση συγκέντρωσης, βάσει των σχετικών κριτηρίων και της υπάρχουσας νομολογίας, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής ορίζεται ως διακριτή σχετική αγορά προϊόντος στην οποία δραστηριοποιείται εκ των Μερών μόνο η ΔΕΗ, η μητρική της ΔΕΗ ΑΝ.
131. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις πρακτικές της Ε.Επ. και της ΕΑ, η γεωγραφική αγορά για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής καλύπτει ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού, άποψη με την οποία συμφωνούν και τα Μέρη.¹⁹⁸
132. Με βάση τα ανωτέρω και για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, η αγορά της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής είναι μια διακριτή αγορά, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Μερίδια αγοράς

133. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα μερίδια αγοράς των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο και στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα σε

MWe/έτος (βλ. σημείωση 4 του Πίνακα 1, συν. της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Γνωστοποιούντων Μερών).

¹⁹⁵ Αιολικών και Φ/Β σταθμών (αποτελούν >95% των έργων ΑΠΕ για τα έτη 2018-2020, βλ. σημείωση 3 του Πίνακα 1, συν. της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Γνωστοποιούντων Μερών).

¹⁹⁶ Βλ. υποσημείωση 199.

¹⁹⁷ Βλ. υποσημείωση 197.

¹⁹⁸ Βλ. απόφαση ΕΑ 389/V/2009, παρ. 3.1 (Εντυπο Γνωστοποίησης, σελ. 64, υποσ. 35). Επίσης, αποφάσεις ΕΑ 577/VII/ 2013 (παρ. 55), 389/V/2008 (παρ. 3.1 σελ. 8). Επίσης και αποφάσεις της Ε. Επ. COMP/M.3868-DONG/Elsam/Energi E2, (14.03.2006, παρ. 272), COMP/39.386 (17.03.2010, παρ. 23-24 με περαιτέρω παραπομπές), COMP/ M.4180 GAZ DE FRANCE / SUEZ.

επίπεδο λιανικής (σε MWh), κατά την περίοδο 2018-2020.

Πίνακας 16: Μεριδία αγοράς στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο και στο μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα σε επίπεδο λιανικής (όγκος σε MWh)						
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2018		2019		2020	
	ΔΣ %	ΜΔΣ %	ΔΣ %	ΜΔΣ %	ΔΣ %	ΜΔΣ %
ΔΕΗ ¹⁹⁹	[75-85]%	[75-85]%	[65-75]%	[75-85]%	[65-75]%	[65-75]%
ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ HOLDING	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[5-10]%
ELPEDISON A.E.	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	5,94%	[0-5]%	[5-10]%
WATT AND VOLT A.E.	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
NRG TRADING HOUSE S.A.	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΙ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	[85-95]%	[85-95]%	[85-95]%	[85-95]%	[85-95]%	[85-95]%
ΛΟΙΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πηγή: Πίνακας 5 της υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολής των Γνωστοποιούντων Μερών.

134. Από την ανωτέρω ανάλυση προκύπτει ότι το 2020 το μερίδιο της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα είναι [65-75] % και το μερίδιο αγοράς της στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα είναι [65-75] %. Τα Μέρη αναφέρουν επίσης ότι το μέσο μερίδιο της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής μειώθηκε σε [65-75] % το 2020 από [75-85]% που ήταν το έτος 2019. Ειδικότερα, οι Γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι το μέσο μερίδιο αγοράς στο Διασυνδεδεμένο σύστημα περιορίστηκε σε [65-75] % τον Δεκέμβριο του 2020 από [65-75] % που ήταν τον Δεκέμβριο του 2019²⁰⁰.

V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ²⁰¹

135. Σύμφωνα με τα ανωτέρω οι επηρεαζόμενες αγορές από την εξεταζόμενη πράξη είναι οι εξής:

Οριζόντια επηρεαζόμενες αγορές

136. Η αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα καθώς σε αυτή δραστηριοποιούνται όλα τα συμμετέχοντα Μέρη και το αθροιστικό μερίδιο των Μερών για το έτος 2020 σε ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα είναι [35-

¹⁹⁹ Οι πωλήσεις της ΔΕΗ σε MWh για το 2018 ήταν 40.921.000 MWh, για το έτος 2019 ήταν 38.410.000 MWh και για το έτος 2020 ήταν 32.853.000 MWh. Αντίστοιχα οι αξία πωλήσεων της ΔΕΗ σε (χιλ. €) ήταν 4.741.900 για το έτος 2018, 4.931.600 για το έτος 2019 και 4.649.300 για το έτος 2020 (βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 4991/07.06.2021 επιστολή των Μερών).

²⁰⁰ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 5329/17.06.2021 ηλεκτρονικό μήνυμα των Γνωστοποιούντων Μερών.

²⁰¹ Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) Κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).

45]²⁰² ([35-45] % για τον Όμιλο ΔΕΗ και 0,33% για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ), ενώ σε όρους εγκατεστημένης ισχύος το αθροιστικό μερίδιο αγοράς είναι [55-65]²⁰³ ([45-55] % για τον Όμιλο ΔΕΗ και [0-5] % για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ). Βάσει των ανωτέρω, τα μερίδια αγοράς των Μερών υπερβαίνουν το όριο του 15% των οριζοντίως επηρεαζόμενων αγορών. Το επαυξητικό μερίδιο αγοράς (σε όρους εγκατεστημένης ισχύος) στο ΔΣ που θα επέλθει από τη συγκέντρωση και αντιστοιχεί στο μερίδιο αγοράς της Εταιρείας-Στόχου είναι [0-5] %²⁰⁴.

137. **Η αγορά της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα**, καθώς σε αυτή δραστηριοποιούνται όλα τα συμμετέχοντα Μέρη και το αθροιστικό μερίδιο των Μερών για το έτος 2020 σε ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα είναι [75-85] ([75-85] για τον Όμιλο ΔΕΗ και [0-5] % για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ), ενώ σε όρους εγκατεστημένης ισχύος το αθροιστικό μερίδιο αγοράς είναι [75-85]% ([75-85]% για τον Όμιλο ΔΕΗ και [0-5] για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ). Βάσει των ανωτέρω, τα μερίδια αγοράς των Μερών υπερβαίνουν το όριο του 15% των οριζοντίως επηρεαζόμενων αγορών. Το επαυξητικό μερίδιο αγοράς (σε όρους εγκατεστημένης ισχύος) στο ΜΔΣ που θα επέλθει από τη συγκέντρωση και αντιστοιχεί στο μερίδιο αγοράς της Εταιρείας-Στόχου) είναι [0-5] %.

Κάθετα επηρεαζόμενες αγορές

138. **Η αγορά της κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας** συνιστά διακριτή επηρεαζόμενη αγορά (κάθετη σχέση), καθέτως συνδεδεμένη με την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής. Και τούτο διότι το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ στην αγορά του επόμενου σταδίου της παραγωγικής διαδικασίας του προϊόντος (παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής) το 2020, υπερβαίνει σαφώς το όριο του 25% (ανέρχεται σε [35-45] % στο σύνολο της ενέργειας που εγχύθηκε στο σύστημα σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας).
139. **Η αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής** συνιστά διακριτή επηρεαζόμενη αγορά (κάθετη σχέση), καθέτως συνδεδεμένη με την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής. Και τούτο διότι στην αγορά λιανικής (κατάντη), το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ υπερβαίνει σαφώς το όριο του 25%²⁰⁵, ομοίως, δε, και στην αγορά χονδρικής (ανάντη) και τούτο υπό την υπόθεση ότι υφίσταται άμεσα κάθετη σχέση μεταξύ τους και δεν ατονεί λόγω της μεσολάβησης της ΕΧΕ και του ΔΑΠΕΕΠ.

²⁰² Ακόμα και στην περίπτωση που θεωρούνταν η γεωγραφική αγορά συνολικά ΔΣ και ΜΔΣ (σύνολο ελληνικής επικράτειας), το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι 41,29% (40,96% για τον Όμιλο ΔΕΗ ΑΝ και 0,33% για τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ), το οποίο υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό το 15% που είναι το κατώτατο όριο αξιολόγησης για την ύπαρξη οριζόντιας επηρεαζόμενης αγοράς.

²⁰³ Ακόμα και στην περίπτωση που θεωρούνταν η γεωγραφική αγορά συνολικά ΔΣ και ΜΔΣ (σύνολο ελληνικής επικράτειας), το αθροιστικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι 58,31%, το οποίο υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό το 15% που είναι το κατώτατο όριο αξιολόγησης για την ύπαρξη οριζόντιας επηρεαζόμενης αγοράς.

²⁰⁴ Ακόμα και στην περίπτωση που θεωρούνταν η γεωγραφική αγορά συνολικά ΔΣ και ΜΔΣ (σύνολο ελληνικής επικράτειας), το επαυξητικό μερίδιο αγοράς (σε όρους εγκατεστημένης ισχύος) της Εταιρείας-Στόχου μετά την πραγματοποίηση της συναλλαγής είναι 0,13%.

²⁰⁵ Βλ. Πίνακα 16 για το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής.

VI. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

140. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011²⁰⁶, η ΕΑ, εφόσον διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, που εκδίδεται εντός ενός μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3959/2011²⁰⁷, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης, στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Επιπλέον, έμφαση αποδίδεται στις άμεσες και ευθείες αντιανταγωνιστικές συνέπειες μιας συγκέντρωσης, οι οποίες συνδέονται αιτιωδώς με τη γνωστοποιηθείσα συναλλαγή²⁰⁸.
141. Η αξιολόγηση αφορά εκείνες εκ των σχετικών αγορών οι οποίες είναι επηρεαζόμενες²⁰⁹.
142. Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε²¹⁰, ως εκ της παρούσας συγκέντρωσης δημιουργούνται δύο (2) οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές και δύο (2) καθέτως επηρεαζόμενες αγορές και συγκεκριμένα:
- α) Οριζοντίως επηρεαζόμενες αγορές θεωρούνται
- (i) η αγορά της παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, καθώς στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται και ο Όμιλος ΔΕΗ και ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ και η Εταιρεία – Στόχος και η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο αγοράς άνω του 15%²¹¹. Ειδικότερα, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της Εταιρείας-Στόχου) κατά το έτος 2020 ανέρχεται στο [35-45] % (σε συνολική ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) και σε [45-55] % (σε δυναμικότητα) ενώ το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά το έτος 2020 ανέρχεται στο 0,33% (σε συνολική ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) και [0-5] % (σε δυναμικότητα). Συνεπώς το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών στην εν λόγω αγορά ανέρχεται περίπου σε [55-65] % (σε δυναμικότητα)²¹² και

²⁰⁶ Κατά το άρθρο 8 παρ. 3 Ν. 3959/2011: «Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση εγκρίνει τη συγκέντρωση».

²⁰⁷ Κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3959/2011: «Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης». Στην παρ. 2 συγκεκριμενοποιούνται τα κριτήρια που λαμβάνει υπόψη της η ΕΑ κατά την αξιολόγησή της.

²⁰⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 21. Πρβλ. Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις υποθέσεις COMP/M.2333 - DeBeers/LVMH, παρ. 112 και COMP/M.3177 - BASF / GLON-SANDERS / JV, παρ. 11-16 και Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 9 και 13

²⁰⁹ Βλ. ΕΑ 626/2016 παρ. 206 με περαιτέρω παραπομπές, συναφώς και ΕΑ 615/2015 παρ. 55, ΕΑ 634/2016 παρ. 14.

²¹⁰ Βλ. την Ενότητα V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ανωτέρω.

²¹¹ Βλ. και την Ενότητα V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ανωτέρω.

²¹² Σημειώνεται ότι, καίτοι οι δύο μητρικές εταιρείες δεν συγκεντρώνονται μεταξύ τους, τα μερίδια αγοράς τους αθροίζονται ώστε να ληφθεί υπόψιν το δυσμενέστερο σενάριο της ευθυγράμμισης της συμπεριφοράς των δύο εταιρειών μεταξύ τους με αυτήν της κοινής. Παρ' όλα αυτά, δεδομένου ότι οι δύο μητρικές εταιρείες συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται ανεξάρτητα στις αγορές και η Εταιρεία – Στόχος δραστηριοποιείται σε πολύ συγκεκριμένο αντικείμενο (γεωθερμία) δεν κρίνεται πιθανό το ενδεχόμενο ευθυγράμμισης της συμπεριφοράς των μητρικών με την

(ii) η αγορά της παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, καθώς στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται και η Εταιρεία – Στόχος και ο Όμιλος ΔΕΗ, και ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ και η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο αγοράς άνω 15%²¹³. Ειδικότερα, το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΔΕΗ (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της Εταιρείας-Στόχου) κατά το έτος 2020 ανέρχεται στο [75-85] % (σε συνολική ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) και [75-85] % (σε δυναμικότητα) ενώ το μερίδιο αγοράς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά το έτος 2020 ανέρχεται στο [0-5] % (σε συνολική ενέργεια που εγχύθηκε στο σύστημα) και [0-5] % (σε δυναμικότητα). Συνεπώς το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των Μερών στην εν λόγω αγορά ανέρχεται περίπου σε [75-85] % (σε δυναμικότητα²¹⁴).

β) Καθέτως επηρεαζόμενες αγορές θεωρούνται

Η αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω της δραστηριοποίησης στην εν λόγω αγορά του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ και της δραστηριοποίησης της ΔΕΗ στην αγορά επόμενου σταδίου, η οποία είναι η αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, στην οποία όπως αναφέρθηκε και αμέσως ανωτέρω, το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ κατά το έτος 2020 ανέρχεται σε [35-45] % (στο σύνολο της ενέργειας που εγχύθηκε στο σύστημα σε επίπεδο Επικράτειας)²¹⁵ και

143. Η αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο λιανικής, λόγω της δραστηριοποίησης του Ομίλου ΔΕΗ σε αυτήν με ποσοστό που υπερβαίνει σημαντικά το 25% για το έτος 2020 και ως αγορά επόμενου σταδίου σε σχέση με την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, στην οποία το μερίδιο αγοράς της ΔΕΗ υπερβαίνει σαφώς το 25%, ανερχόμενο σε [35-45] % στο σύνολο της ενέργειας που εγχύθηκε στο σύστημα σε επίπεδο Επικράτειας. Οι αγορές αυτές εξετάζονται κατωτέρω. Περαιτέρω αξιολογούνται οι επιπτώσεις της συγκέντρωσης από τον ενδεχόμενο συντονισμό της συμπεριφοράς των μητρικών της Εταιρείας - Στόχου.

VI.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

144. Οριζόντιες είναι οι συγκεντρώσεις στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές²¹⁶. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης: (α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς), (β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό: μια συγκέντρωση μπορεί

Εταιρεία-Στόχο. Επιπλέον, όπως εξηγείται παρακάτω, το πραγματικό επαυξητικό μερίδιο της συγκέντρωσης είναι πολύ περιορισμένο, ενώ για τους λόγους που αναφέρονται εδώ, ο επηρεασμός της συγκέντρωσης στη δομή της αγοράς είναι έτι πιο περιορισμένος από αυτό που καταδεικνύουν τα αθροιστικά μερίδια αγοράς των μητρικών εταιρειών (βλ. σχετικά COMP/M.3729 [2005], EDF/AEM/Edison, παρ. 49).

²¹³ Βλ. και την Ενότητα V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ανωτέρω.

²¹⁴ Βλ. και στην Ενότητα V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ανωτέρω.

²¹⁵ Βλ. και στην Ενότητα V.5 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ανωτέρω.

²¹⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05.02.2004 για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 5.

επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)²¹⁷.

145. Ειδικότερα και επί της κατά τα ανωτέρω αναφερόμενης οριζοντίως επηρεαζόμενης αγοράς:

VI.1.1 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣ/ΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

146. Κατά τα ανωτέρω, στην αγορά αυτή δραστηριοποιούνται τόσο τα Μέρη όσο και η Εταιρεία-Στόχος. Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, μετά τη λειτουργία της Εταιρείας – Στόχου, θα αυξηθεί κατά 5 MW (δυναμικότητα του γεωθερμικού πεδίου στα Μέθανα), το οποίο αντιστοιχεί σε μερίδιο αγοράς της Εταιρείας-Στόχου [0-5] %. Αντίστοιχα η εγκατεστημένη ισχύς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής θα αυξηθεί κατά 2,55 MW²¹⁸, και άρα το μερίδιο αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα παραμείνει σχεδόν στα ίδια επίπεδα, παρουσιάζοντας σχεδόν μηδενική επαύξηση²¹⁹. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος ΔΕΗ, προ της συγκέντρωσης, είχε ούτως ή άλλως κατά αποκλειστικότητα πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια που θα παραγόταν στο γεωθερμικό πεδίο Μεθάνων, ενώ συνεπεία της συγκέντρωσης, το μερίδιο του στην παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια επιμερίζεται με εκείνο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ.
147. Ως εκ τούτου, το πρόσθετο και επαυξητικό μερίδιο που συνδέεται με την εξεταζόμενη συγκέντρωση είναι στην πραγματικότητα σχεδόν αμελητέο σε σχέση με αυτό που καταδεικνύουν τα ως άνω αθροιστικά μερίδια αγοράς των μητρικών εταιρειών. Συνεπώς δεν επέρχεται καμία ουσιαστική αλλαγή στη δομή της αγοράς συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής, και ως εκ τούτου παρέλκει η περαιτέρω εξέταση τυχόν οριζοντίων επιπτώσεων συντονισμένης ή μη συντονισμένης συμπεριφοράς.
148. Σημειώνεται, δε, ότι δεν προκύπτει καμία ένδειξη ότι η υπό κρίση συγκέντρωση καταργεί σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, δεδομένου του κατά τα ανωτέρω αμελητέου μεριδίου της Εταιρείας-Στόχου και του πολύ χαμηλού μεριδίου του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην εν λόγω αγορά αλλά και της ύπαρξης σημαντικών ανταγωνιστών δραστηριοποιούμενων στην εν λόγω αγορά και μάλιστα με υψηλότερα από την

²¹⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05.02.2004 για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 25.

²¹⁸ Ισχύς που αντιστοιχεί στο 51% της εγκατεστημένης ισχύος της Εταιρείας – Στόχου στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα με το υπόλοιπο 49% της εγκατεστημένης ισχύος της Εταιρείας-Στόχου να αποδίδεται στη ΔΕΗ. Σύμφωνα με την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τον υπολογισμό του πραγματικού επαυξητικού μεριδίου αγοράς συνεπεία μίας συγκέντρωσης προστίθεται στην αποκτώσα εταιρεία το μερίδιο αγοράς της αποκτώμενης εταιρείας κατά το ποσοστό συμμετοχής της αποκτώσας στην αποκτώμενη εταιρεία και εφόσον η συμμετοχή αυτή συνοδεύεται από έλεγχο, βλ. Απόφαση ΕΕπ Μ. 8855 – OTARY/ ENECO/ ELECTRABEL/ JV, σκ. 37.

²¹⁹ Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ελληνική Επιτροπή, επαυξητικό μερίδιο αγοράς (συνεπεία συγκέντρωσης) μεταξύ 0% και 5% θεωρείται κατ' αρχάς «οριακό» ή «αμελητέο». Βλ. Αποφάσεις ΕΕπ IV/M.057 DIGITAL/KIENZLE σκ. 21, M.1932 BASF/AHP σκ. 53, M.2337 NESTLE/RALSTON PURINA σκ. 38, M.2517 BRISTOL MYERS SQUIBB/DU PONT 28-32, M.2495 HANIEL/FELS, M. 4155 BNP PARIBAS/BNL σκ. 30-31, M.4844 - FORTIS/ABN AMRO ASSETS σκ. 137-140, 155-156, M. 5384 BNP PARIBAS/FORTIS σκ. 95-96, M.5717 THESTANLEYWORKS/ THEBLACK&DECKERCORPORATION σκ. 32, 37, 46 και 59, M.6132 CARGILL/KVB σκ. 52-53, 60, M.6704 REWETOURISTIKGMBH/FERIDNASR/ECIMHOLDINGSA σκ. 30-33 και 39, M.7178 SUNTORY / BEAM σκ. 44, 48, M.7978 VODAFONE/LIBERTY GLOBAL/DUTCH JV σκ. 380, M.8486 3M COMPANY / SCOTT SAFETY σκ. 153, M.8549 - GROUPE LACTALIS / OMIRA σκ. 26-27 και ΕΑ 549/VII/2012, ΕΑ 694/2019 σκ. 203, ΕΑ 712/2020 σκ. 428, 433.

ΕΛΛΑΚΤΩΡ μερίδια αγοράς, ενδεικτικά όπως οι ΤΕΡΝΑ, Elpedison ή ο Όμιλος Μυτιληναίου.

VI.1.2 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

149. Κατά τα ανωτέρω, στην αγορά αυτή δραστηριοποιούνται τόσο τα Μέρη όσο και η Εταιρεία-Στόχος. Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, μετά τη λειτουργία της Εταιρείας – Στόχου, θα αυξηθεί κατά 23 MW (αθροιστική δυναμικότητα των γεωθερμικών πεδίων στη Μήλο-5MW, Νίσυρο-10MW και Λέσβο-8MW), το οποίο αντιστοιχεί σε μερίδιο αγοράς της Εταιρείας-Στόχου [0-5] Αντίστοιχα η εγκατεστημένη ισχύς του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής θα αυξηθεί κατά [...]MW²²⁰, και άρα το μερίδιο αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ θα παραμείνει σε παρόμοιο με πριν επίπεδο, παρουσιάζοντας σχεδόν μηδενική επαύξηση²²¹. Τονίζεται ότι ο Όμιλος ΔΕΗ, προ της συγκέντρωσης, είχε ούτως η άλλως την κατά αποκλειστικότητα πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια που θα παραγόταν στα εν λόγω γεωθερμικά πεδία, ενώ συνεπεία της συγκέντρωσης, το μερίδιο του στην παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια επιμερίζεται πλέον με εκείνο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Ως εκ τούτου, το επαυξητικό μερίδιο συνεπεία της εξεταζόμενης συγκέντρωσης, κατά ουσία μειώνεται για την ΔΕΗ ΑΝ για τις υπό εξέταση νήσους, ενώ είναι στην πραγματικότητα είναι σχεδόν αμελητέο σε σχέση με αυτό που καταδεικνύουν τα ως άνω αθροιστικά μερίδια αγοράς των μητρικών εταιρειών. Συνεπώς δεν επέρχεται καμία ουσιαστική αλλαγή στη δομή της αγοράς συνεπεία της υπό κρίση συναλλαγής, και ως εκ τούτου παρέλκει η περαιτέρω εξέταση τυχόν οριζοντίων επιπτώσεων συντονισμένης ή μη συντονισμένης συμπεριφοράς.
150. Σημειώνεται ότι δεν προκύπτει καμία ένδειξη ότι η υπό κρίση συγκέντρωση καταργεί σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, δεδομένου του κατά τα ανωτέρω αμελητέου μεριδίου της Εταιρείας-Στόχου και του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην εν λόγω αγορά.

VI.2 ΚΑΘΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

151. Στις συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού υφίστανται καθέτως επηρεαζόμενες αγορές²²². Οι συγκεντρώσεις αυτές δεν συνιστούν απειλή για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, εκτός αν η επιχείρηση που προκύπτει από

²²⁰ Ισχύς που αντιστοιχεί στο 51% της εγκατεστημένης ισχύος της Εταιρείας – Στόχου στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα με το υπόλοιπο 49% της εγκατεστημένης ισχύος της Εταιρείας-Στόχου να αποδίδεται στη ΔΕΗ. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τον υπολογισμό του πραγματικού επαυξητικού μεριδίου αγοράς συνεπεία μίας συγκέντρωσης προστίθεται στην αποκτώσα εταιρεία το μερίδιο αγοράς της αποκτώμενης εταιρείας κατά το ποσοστό συμμετοχής της αποκτώσας στην αποκτώμενη εταιρεία και εφόσον η συμμετοχή αυτή συνοδεύεται από έλεγχο, βλ. απόφαση ΕΕπ Μ. 8855 – OTARY/ ENECO/ ELECTRABEL/ JV, σκ. 37. ²²¹ Βλ. υποσημείωση 165 ανωτέρω.

²²¹ Βλ. υποσημείωση 165 ανωτέρω.

²²² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των μη οριζοντίων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ C 265/6 της 18.10.2008) (εφεξής και Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζοντίων συγκεντρώσεων), παρ. 4. Οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις περιλαμβάνουν τόσο τις κάθετες όσο και τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων ετερογενών δραστηριοτήτων (ή άλλως διαγώνιες). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 6 της ως άνω Ανακοίνωσης κατά την αξιολόγηση των μη οριζοντίων συγκεντρώσεων εφαρμόζονται και οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις.

τη συγκέντρωση διαθέτει σημαντική ισχύ σε μία τουλάχιστον από τις σχετικές αγορές²²³. Μη συντονισμένα αποτελέσματα ενδέχεται κυρίως να προκύψουν όταν η συγκέντρωση έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό ανταγωνιστών από την πρόσβαση είτε σε εισροές είτε σε πελάτες²²⁴. Αποκλεισμός από την πρόσβαση σε εισροές (“input foreclosure”) υπάρχει, όταν, μετά τη συγκέντρωση, η νέα οντότητα ενδέχεται να περιορίσει την πρόσβαση στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες τα οποία θα παρείχε σε περίπτωση που δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό το κόστος των ανταγωνιστών της που δραστηριοποιούνται σε αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας και καθιστώντας δυσχερέστερη γι’ αυτούς την προμήθεια εισροών υπό παρεμφερείς τιμές και συνθήκες με εκείνες που ίσχυαν πριν από τη συγκέντρωση. Αποκλεισμός από την πρόσβαση σε πελάτες (“customer foreclosure”) ενδέχεται να προκύψει, όταν ένας προμηθευτής προβαίνει σε συγκέντρωση με ένα σημαντικό πελάτη στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας. Λόγω της παρουσίας στην αγορά αυτή η νέα οντότητα ενδέχεται να αποκλείσει την πρόσβαση των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών της στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας σε επαρκή πελατειακή βάση και να μειώσει την ικανότητα ή τα κίνητρά τους να ανταγωνιστούν. Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση των καθέτων επιπτώσεων μιας συγκέντρωσης συνεκτιμάται η δυνατότητα αποκλεισμού από πρόσβαση σε εισροές ή σε πελάτες, το κίνητρο της επιχείρησης να προβεί στον αποκλεισμό αυτό και η αιτιώδης συνάφεια της δυνατότητας αποκλεισμού με την υπό εξέταση συγκέντρωση.

152. Ειδικότερα και επί της ανωτέρω αναφερόμενης καθέτως επηρεαζόμενης αγοράς:

VI.3 ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

153. Όπως προαναφέρθηκε, στην αγορά αυτή δραστηριοποιείται ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ σε επίπεδο ΑΠΕ και δεν έχει δραστηριοποιηθεί μέχρι στιγμής σε κατασκευή μονάδων παραγωγής ενέργειας από συμβατικές πηγές. Η αγορά δε αυτή αποτελεί καθέτως επηρεαζόμενη αγορά λόγω της δραστηριοποίησης της ΔΕΗ στην αγορά επόμενου σταδίου, την αγορά παραγωγής και προμήθειας

²²³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 23. Επίσης, βλ. απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.1157, Skanska/Scancem, παρ. 69, 78, όπου η εξέταση των τυχόν κάθετων αποτελεσμάτων της συγκέντρωσης εκκίνησε από το γεγονός ότι η εταιρεία Scancem κατείχε μερίδιο αγοράς στην αγορά παραγωγής τσιμέντου περίπου 80-90%, ενώ η μοναδική ανταγωνίστρια εταιρεία που εισήγαγε τσιμέντο από το εξωτερικό, η Embra, κατείχε μερίδιο αγοράς κάτω του 10% (βλ. ιδίως σημείο 75). Επίσης, βλ. απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.4314, Johnson/Pfizer, παρ. 122-123, όπου το μερίδιο αγοράς (περίπου 50%) του προμηθευτή σε συνδυασμό με το γεγονός ότι αυτός παρείχε τα σχετικά προϊόντα NRT με μακροχρόνιες συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας, μεταξύ των άλλων, και στον κύριο ανταγωνιστή του στη κάθετη συναφή αγορά GSK, θεωρήθηκε εκκίνηση δημιουργίας κάθετων προβλημάτων (βλ. και σημείο 125). Βλ. και απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.5005, Galp/Exxonmobil, παρ. 62, όπου μερίδιο αγοράς στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας ύψους περίπου 90-100% οδήγούσε σε τεκμήριο δημιουργίας αντιανταγωνιστικών κάθετων πρακτικών (τελικά η συγκεκριμένη υπόθεση λύθηκε με δεσμεύσεις), υπόθ. M.4494, παρ. 94, 97, όπου θεωρήθηκε ότι μερίδιο αγοράς περίπου 40-50% στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας θεωρήθηκε επαρκές για την έναρξη εξέτασης κάθετων επιπτώσεων της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. αντίθετα απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.3943, S.Gobain/BPB, παρ. 45, 48, όπου ο μεν προμηθευτής BPB των προϊόντων plasterboard κατείχε μερίδιο αγοράς περίπου 40-50%, ενώ στην κάθετη συναφή αγορά της διανομής οικοδομικών υλικών στη Γαλλία ο διανομέας S. Gobain διέθετε μερίδιο κάτω από 25%, θεωρήθηκε δε ότι σε καμία αγορά -ούτε στην upstream ούτε στη downstream- δεν υπήρχε σημαντική ισχύς κάποιων εκ των δύο, με αποτέλεσμα στην αγορά προηγούμενης βαθμίδας-προμήθειας να υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός μεγάλων διεθνών ομίλων, στους οποίους σε περίπτωση άρνησης πώλησης εκ μέρους της BPB, θα μπορούσαν να στραφούν οι πελάτες (βλ. παρ. 55-57, 59, 65). Στην απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.3231, Preem/Scandinaviska, παρ. 24-25, θεωρήθηκε ότι τα χαμηλά μερίδια αγοράς σε όλες τις σχετικές αγορές (κάτω του 25%) οδήγούσαν στη μη δημιουργία κάθετων επιπτώσεων εκ της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. επίσης και απόφαση Ε.Επ., υπόθ. M.4723, Eni/Exxon Mobil, παρ. 30.

²²⁴ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων, παρ. 30.

ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, σε ποσοστό που υπερβαίνει κατά πολύ το 25%, όπως προαναφέρθηκε.

154. Η δραστηριοποίηση στην Ελλάδα του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην εν λόγω αγορά κατασκευής είναι πολύ μικρή (κατά το 2020 δε, μηδενική)²²⁵, συνεπώς δεν υφίσταται δυνατότητα αποκλεισμού από την πρόσβαση στις υπηρεσίες κατασκευής έργων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι, όπως αναφέρθηκε και κατά την ανάλυση των οριζοντίων επιπτώσεων της συγκέντρωσης, δεν μεταβάλλεται η δομή της αγοράς παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας – Στόχου (σε δυναμικότητα) είναι ανεπαίσθητο και το μερίδιο αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ παραμένει πολύ χαμηλό ακόμα και μετά τη συγκέντρωση.
155. Συμπερασματικά, δεν υφίσταται δυνατότητα αποκλεισμού εκ μέρους της ΕΛΛΑΚΤΩΡ (“input foreclosure”) και η όποια δυνατότητα αποκλεισμού εκ μέρους της ΔΕΗ (“customer foreclosure”) είναι προϋφιστάμενη (δεν επέρχεται συνεπεία της παρούσας συναλλαγής), ήτοι δεν συνδέεται αιτιωδώς με την παρούσα συναλλαγή, και παρέλκει περαιτέρω εξέταση τυχόν κάθετων επιπτώσεων της υπό κρίση συγκέντρωσης στις αγορές αυτές.

VI.4 ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

156. Παρότι στην αλυσίδα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας η αγορά παραγωγής βρίσκεται σε προηγούμενο στάδιο σε σχέση με αυτήν της λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω της ύπαρξης του συστήματος υποχρεωτικής προ-ημερήσιας αγοράς (mandatory pool system) που μεσολαβεί μεταξύ της μίας και της άλλης αγοράς καθώς και λόγω της μεσολάβησης της ΕΧΕ και του ΔΑΠΕΕΠ στους οποίους πωλεί ο παραγωγός και από τους οποίους αγοράζει ο λιανέμπορος, ατονεί κατά πολύ η κάθετη σύνδεση μεταξύ των δύο αγορών, με την έννοια ότι ο παραγωγός δεν δύναται να καθορίσει σε ποιους λιανεμπόρους θα πωλείται η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται (“input foreclosure”) και ο λιανέμπορος δεν δύναται να καθορίσει από ποιον παραγωγό θα αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια (“customer foreclosure”). Αν δεχθούμε ωστόσο ότι υπάρχει κάθετη σχέση μεταξύ των δύο ως άνω αγορών, και υπό αυτή την εκδοχή η υπό κρίση συγκέντρωση δεν δημιουργεί πρόβλημα στην υποτιθέμενη «κάθετα» επηρεαζόμενη αγορά.
157. Επισημαίνεται ότι, όπως αναφέρθηκε και κατά την ανάλυση των οριζοντίων επιπτώσεων της συγκέντρωσης, δεν μεταβάλλεται η δομή της αγοράς παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας – Στόχου (σε δυναμικότητα) είναι ανεπαίσθητο και το μερίδιο αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ παραμένει πολύ χαμηλό ακόμα και μετά τη συγκέντρωση.
158. Συναφώς, λόγω του πολύ χαμηλού μεριδίου αγοράς της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην αγορά «προηγούμενου» οικονομικού σταδίου και λόγω του προϋφιστάμενου υψηλού μεριδίου αγοράς της ΔΕΗ στην κατάντη αγορά, θεωρείται ότι είτε δεν υφίσταται δυνατότητα αποκλεισμού των ανταγωνιστών στη λιανική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους της ΕΛΛΑΚΤΩΡ (“input foreclosure”). Επιπλέον, η όποια δυνατότητα αποκλεισμού των ανταγωνιστών στην παραγωγή και χονδρική προμήθεια εκ μέρους της ΔΕΗ από την πρόσβαση σε πελάτες/ λιανεμπόρους (“customer foreclosure”) είναι προϋφιστάμενη,

---

²²⁵ Βλ. Πίνακα 15 της παρούσας.

δεν επέρχεται συνεπεία της παρούσας συναλλαγής, ως εκ τούτου δεν συνδέεται αιτιωδώς με την παρούσα συναλλαγή. Με βάση τα ανωτέρω, παρέλκει περαιτέρω εξέταση τυχόν κάθετων επιπτώσεων της υπό κρίση συγκέντρωσης στις αγορές αυτές.

VI.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΩΝ

ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (SPILL-OVER EFFECT) (κατ' άρθρο 7, παρ. 3 του Ν. 3959/2011)

159. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 του Ν. 3959/2011: «Στο μέτρο που η δημιουργία κοινής επιχείρησης έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 1». Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη ιδίως: α) αν δύο ή περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις ασκούν, σε σημαντικό βαθμό, δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επόμενων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή, και β) εάν ο συντονισμός, ο οποίος απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης, παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους.
160. Εφόσον δεν φαίνεται η δημιουργία της κοινής επιχείρησης να έχει ως αντικείμενο τον συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς των μητρικών της εταιρειών, πρέπει να διερευνηθεί εάν η δημιουργία μιας κοινής επιχείρησης έχει ως αποτέλεσμα τον συντονισμό αυτό, και συγκεκριμένα εάν εκ της δημιουργίας αυτής οι μητρικές επιχειρήσεις αποκτούν κίνητρο²²⁶ να συντονίσουν τη μελλοντική τους συμπεριφορά, πέραν και εκτός της κοινής επιχείρησης. Όπως για παράδειγμα μπορεί να συμβαίνει όταν οι μητρικές ασκούν δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση, και άρα είναι άμεσες ανταγωνίστριες η μία της άλλης, ή όταν οι μητρικές ασκούν δραστηριότητες σε αγορά προηγούμενου ή επόμενου σταδίου από αυτήν της κοινής επιχείρησης, καθώς και κατά πόσον ο συντονισμός αυτός καθίσταται πιθανός και οι επιπτώσεις του σημαντικές²²⁷.
161. Η πιθανότητα συντονισμού ενισχύεται όταν παρατηρείται συμμετρία των μεριδίων αγοράς και των δραστηριοτήτων των μητρικών επιχειρήσεων ή έλλειψη ισχυρών ανεξάρτητων ανταγωνιστών στην αγορά²²⁸. Αντίστοιχα, ο συντονισμός θα έχει σημαντικές επιπτώσεις παρέχοντας στις μητρικές της κοινής επιχείρησης εταιρείες τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους, αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις έχουν, ατομικά, έκαστη ή όλες μαζί, επαρκή ισχύ ώστε να καθιστούν τον συντονισμό επικερδή²²⁹. Ενδείξεις σε σχέση με την εκτίμηση της ισχύος των συμμετεχουσών συνιστούν, μεταξύ άλλων, η κατοχή υψηλών μεριδίων αγοράς, η ωριμότητα της αγοράς, η αντισταθμιστική ισχύς μεγάλων πελατών (εάν υπάρχουν)²³⁰, η ύπαρξη εμποδίων εισόδου²³¹, και η σημασία της κοινής επιχείρησης σε σχέση με την επιχειρηματική δραστηριότητα των μητρικών

²²⁶ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής JV.48-Vodafone/ Vivendi/Canal Plus, παρ.87.

²²⁷ Βλ. N. Levy, *European Merger Control Law: a guide to the merger regulation*, Lexis Nexis, 2013, Κεφάλαιο 16, υπό κεφάλαιο 16.04.

²²⁸ Βλ. αποφάσεις Ε.Επ. Μ.2851, Intracom/Siemens/STT, παρ. 43 και JV.3, Beiselen,/ Bay Wa/Chemag, παρ.28.

²²⁹ Βλ. απόφαση Ε. Επ. IV/JV.21, Skandia/ Storebrand/ Pohjola, παρ. 37.

²³⁰ Βλ. αποφάσεις Ε. Επ. JV.42, παρ. 19-23, JV.44, παρ.37, Μ.2075, παρ.19, Μ.2712, παρ. 25-26.

²³¹ Βλ. απόφαση Ε.Επ. JV.14, παρ. 32.

της. Κατά την αξιολόγηση του κινδύνου συντονισμού σύμφωνα με τα ανωτέρω λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, και το επίπεδο ροής πληροφοριών μεταξύ των μητρικών, και ειδικότερα το ενδεχόμενο χρησιμοποίησης της κοινής επιχείρησης από τις μητρικές της ως μέσου ανταλλαγής πληροφοριών²³². Πάντως, όπως προκύπτει από τη διατύπωση της παρ. 3 σημ. β' του άρθρου 7 του Ν. 3959/2011, σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του συντονισμού και της δημιουργίας της κοινής επιχείρησης²³³. Εξάλλου, σε περίπτωση που αξιολογηθεί ότι υφίσταται κίνδυνος συντονισμού μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων, πρέπει να διερευνείται τυχόν εφαρμογή επ' αυτού των άρθρων 1 παρ. 1 και 3 του Ν. 3959/2011 ή/και 101 παρ. 1 και 3 ΣΛΕΕ.

162. Εν προκειμένω, δεν υφίσταται καμία ένδειξη ότι η αλλαγή από αποκλειστικό σε κοινό έλεγχο επί της Εταιρείας - Στόχου έχει ως αντικείμενο τον συντονισμό της συμπεριφοράς των μητρικών τους, ΔΕΗ ΑΝ και ΗΛΕΚΤΩΡ μέσω του οχήματος ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ και των απώτατων μητρικών (Όμιλος ΔΕΗ και Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ). Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο η εν λόγω αλλαγή να έχει ως κίνητρο και ως αποτέλεσμα τον συντονισμό αυτό.
163. Προς αυτή την κατεύθυνση, συνεκτιμάται το γεγονός ότι οι ΔΕΗ ΑΝ (και ακολούθως ο Όμιλος ΔΕΗ) και ΗΛΕΚΤΩΡ (και ακολούθως ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ) διατηρούν τις δραστηριότητές τους στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής. Συνεπώς, εκτιμάται ότι οι ως άνω εταιρείες έχουν κίνητρο να προβούν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους στην εν λόγω αγορά. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν πιθανολογείται η εν λόγω συγκέντρωση να έχει ως αποτέλεσμα τον συντονισμό αυτό.
164. Ως προς την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής (Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα), δεδομένου ότι ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ δραστηριοποιείται μόνο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, η εξέταση της πιθανότητας τυχόν συντονισμού μεταξύ των μητρικών εστιάζει μεν στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, λαμβάνει δε υπόψιν στοιχεία που αφορούν εν γένει την αγορά παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
165. Συγκεκριμένα, λαμβάνεται επίσης υπόψιν ότι υφίσταται απόλυτη ασυμμετρία μεταξύ των μεριδίων αγοράς των ομίλων ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής συνολικά στην ελληνική επικράτεια (π.χ. το 2020, [...] % ΔΕΗ έναντι [...] % ΕΛΛΑΚΤΩΡ), το οποίο αποτυπώνει μεταξύ άλλων και τη διαφορά των δύο ομίλων ως προς την παραγωγή και την εγκατεστημένη ισχύ. Αναφορικά, δε, με τις επιμέρους γεωγραφικές αγορές του Διασυνδεδεμένου και του Μη Διασυνδεδεμένου Συστήματος, όπως αναλύεται και ανωτέρω, το 2020, η ΔΕΗ και η ΕΛΛΑΚΤΩΡ διέθεταν εγκατεστημένη ισχύ στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα [...] MW και [...] MW, αντίστοιχα, και εγκατεστημένη ισχύ στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα, [...] MW και [...] MW, αντίστοιχα. Η προπεριγραφείσα ασυμμετρία ενδεχομένως να δυσχεραίνει τον συντονισμό μεταξύ των μητρικών, υπό την έννοια ότι, μεταξύ άλλων, ενδεχομένως να μειώνει το ενδιαφέρον, ιδίως από την πλευρά της ΔΕΗ να συντονιστεί με την ανταγωνίστριά της, ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Συμπληρωματικά, αναφέρεται ότι η ισχύς της μίας μητρικής (Όμιλος ΔΕΗ) είναι μεν σημαντική, ως δραστηριοποιούμενη (η μητρική) σε σημαντικό βαθμό

²³² Βλ. Rosenthal/Thomas, *European Merger Control*, Verlag C.H.Beck, Munchen 2010, σελ. 227-229 και N. Levy, *European Merger Control Law: a guide to the merger regulation*, Lexis Nexis, 2013, Κεφάλαιο 16 "Spill-over effects of joint ventures", υπό-κεφάλαιο 16.04[1]. Βλ. και αποφάσεις Ε. Επ. Μ.5066, Eurogate/APMM, παρ. 42 και Μ.4170, LSG Lufthansa Service Holding/Gate Gourmet Switzerland, παρ. 51-53.

²³³ Βλ. απόφαση Ε. Επ. JV.37, BSKyB/ Kirch Pay TV, παρ. 91.

στην ίδια αγορά με την Εταιρεία—Στόχο, αλλά δεν μεταβάλλεται καθόλου συνεπεία της συγκέντρωσης, δεδομένου ότι προϋπήρχε. Επίσης, η ισχύς της έτερης μητρικής (Ομίλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ) στην εν λόγω αγορά προ και μετά τη συγκέντρωση δεν δύναται να θεωρηθεί σημαντική.

166. Τα τελευταία χρόνια η ανταγωνιστικότητα στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ αυξάνεται δεδομένου ότι πολλοί παραγωγοί ΑΠΕ έχουν εισέλθει στην εν λόγω αγορά. Σχετικά σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει ανοδική τάση της ισχύος των ΑΠΕ που είναι σε λειτουργία και θα συνεχίσει να υπάρχει ανοδική τάση²³⁴, γεγονός που σημαίνει ότι η εν λόγω αγορά δεν είναι σε καμία περίπτωση κορεσμένη/ώριμη.
167. Το ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την πώληση στον ΗΕΠ της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, καθιστά το συντονισμό μεταξύ των μητρικών εταιρειών ακόμα λιγότερο πιθανό. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι οι παραγωγοί ΑΠΕ – ανά μονάδα παραγωγής - συνάπτουν μακροχρόνιες συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με τον ΔΑΠΕΕΠ (διάρκειας είκοσι ετών), η τιμή πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας προς τον ΔΑΠΕΕΠ είναι σταθερή και μπορεί να αλλάξει μετά από την πάροδο των είκοσι ετών όταν η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας λυθεί. Τούτο σημαίνει ότι για να συντονιστούν οι μητρικές εταιρείες/όμιλοι μεταξύ τους που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ΑΠΕ της ΡΑΕ, θα πρέπει να συμπέσει χρονικά η λήξη των συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με τον ΔΑΠΕΕΠ του ενός και του άλλου ομίλου, και να επιλέξουν να συμμετάσχουν αυτές οι μονάδες παραγωγής στην ίδια ανταγωνιστική διαδικασία της ΡΑΕ.
168. Τα Μέρη έχουν λάβει μέτρα ώστε να μην χρησιμοποιείται η Εταιρεία - Στόχος από τη μία μητρική σαν όχημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με την εμπορική δραστηριότητα της έτερης μητρικής στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Συμφωνητικό Μετόχων, η ΔΕΗ ΑΝ και η ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, προκειμένου να αποτρέψουν την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών μεταξύ των μητρικών, μέσω της Εταιρείας - Στόχου, συμφωνούν ότι το κάθε μέλος ΔΣ που θα υποδεικνύεται από τους Μετόχους θα προστατεύει την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών της μίας μητρικής εταιρείας που τυχόν έρχονται σε γνώση του, λόγω της ιδιότητας του ως μέλος ΔΣ, και δεν θα τις κοινοποιεί στην άλλη μητρική εταιρεία²³⁵.
169. Προς αυτό το σκοπό, τα Μέρη υποχρεούνται να εφαρμόσουν όλες τις απαραίτητες διαδικασίες για να παρεμποδιστεί κάθε μη εξουσιοδοτημένη χρήση και μετάδοση εμπιστευτικών πληροφοριών, όπως π.χ. μέσω ατομικών συμβάσεων εχεμύθειας δια των οποίων θα εξασφαλιστεί ότι τα μέλη ΔΣ τηρούν τις ως άνω υποχρεώσεις τους και δεν αποκαλύπτουν ούτε χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που τίθενται υπόψιν τους, λόγω της ιδιότητας τους ως μέλη ΔΣ, για σκοπούς άλλους πλην της εκτέλεσης των καθηκόντων τους²³⁶.
170. Επίσης η γνωστοποιούσα, απέστειλε στην ΕΑ σχέδιο²³⁷ της πολιτικής διαχείρισης Εμπιστευτικών Πληροφοριών της Εταιρείας Γεωθερμικός Στόχος II σε συμμόρφωση με τους ελληνικούς και ενωσιακούς κανόνες ανταγωνισμού, το οποίο αποσκοπεί στην παροχή των απαραίτητων οδηγιών στα μέλη ΔΣ και τα

²³⁴ Βλ. ενδεικτικά δημοσίευμα στο διαδίκτυο για τα έτη 2020-2030 <https://energypress.gr/news/stis-28-ioynioy-i-proti-synedriasis-epitropis-gia-neo-esek-pano-10-gw-neon-ape-os-2030>.

²³⁵ Βλ. άρθρο 13.1 και 13.2 του Συμφωνητικού Μετόχων.

²³⁶ Βλ. παρ. 355 της Γνωστοποίησης.

²³⁷ Το οποίο είχε εγκριθεί από τις Νομικές Διευθύνσεις των εταιρειών ΔΕΗ ΑΝ και ΗΛΕΚΤΩΡ και επίκειται να υποβληθεί προς έγκριση προς το ΔΣ της ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ II, μετά την λήψη όλων των σχετικών εγκρίσεων από τις Εποπτικές Αρχές και την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

διευθυντικά στελέχη της εταιρείας ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος διάχυσης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικών με την δραστηριότητα των μητρικών εταιρειών της. Ενδεικτικά, δεν πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συζήτησης θέματα που αφορούν στην εμπορική και τιμολογιακή πολιτική των μητρικών εταιρειών και εκφεύγουν των απολύτως απαραίτητων πληροφοριών για την ορθή διοίκηση και λειτουργία της εταιρείας. Ως ευαίσθητες πληροφορίες που δεν θα πρέπει να διαχέονται αναφέρονται η τρέχουσα και η μελλοντική τιμολογιακή πολιτική, συμπεριλαμβανομένων εκπωτικών πολιτικών και πολιτικών προσφορών ή εγγυήσεων, καταλόγους πελατών, στοιχεία κόστους, όγκος παραγωγής, φύση προσφερόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και πωλήσεις²³⁸.

171. Άρα, από τα ανωτέρω συνάγεται ότι δεν υφίσταται πιθανότητα συντονισμού μεταξύ των ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής στο Διασυνδεδεμένο και Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα ως αποτέλεσμα της μετατροπής του ελέγχου επί της Εταιρείας - Στόχου από αποκλειστικό σε κοινό.

172. Όσον αφορά στην αγορά λιανικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί

²³⁸ Το Σχέδιο είχε ως ακολούθως : «Πολιτική διαχείρισης Εμπιστευτικών Πληροφοριών της Εταιρείας Γεωθερμικός Στόχος II σε συμμόρφωση με τους Ελληνικούς και Ενωσιακούς κανόνες Ανταγωνισμού

1.1. Σκοπός της Πολιτικής διαχείρισης Εμπιστευτικών Πληροφοριών

Η παρούσα πολιτική αποσκοπεί στην παροχή των απαραίτητων οδηγιών στα μέλη ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΔΥΟ II ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ («Γεωθερμικός Στόχος II») («Εταιρεία»), ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος διάχυσης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών σχετικών με την δραστηριότητα των Μητρικών Εταιρειών της, ήτοι Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας («ΔΕΗ ΑΝ») και ΗΛΕΚΤΩΡ Ανώνυμη Εταιρεία Ενεργειακών και Περιβαλλοντικών Εφαρμογών («ΗΛΕΚΤΩΡ») (από κοινού «Μέτοχοι»). Ειδικότερα, τα υποκείμενα των διατάξεων του παρόντος δεσμεύονται να μην κοινοποιούν προς την Μητρική τους (ή και προς τις μητρικές αυτών εταιρείες ΔΕΗ και ΕΛΛΑΚΤΩΡ αντίστοιχα) εμπιστευτικές πληροφορίες της έτερης Μητρικής Εταιρείας, οι οποίες περιέχονται σε γνώση τους, να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια ως προς τα θέματα που τίθενται υπόψη τους κατά την ή επ' ευκαιρία της άσκησης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, και να μην αποκαλύπτουν, ούτε να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που τίθενται υπόψη τους, λόγω της ιδιότητάς τους, για σκοπούς άλλους πλην της εκτέλεσης των ανατεθειμένων σε αυτά καθηκόντων.

1.2. Υποκείμενα στις διατάξεις του παρόντος πρόσωπα/όργανα

Η παρούσα πολιτική δεσμεύει και πρέπει να τηρείται αυστηρά από:

- Όλα τα μέλη ΔΣ της Γεωθερμικός Στόχος II κατά την οποιαδήποτε συμμετοχή και δραστηριότητα τους.
- Όλα τα διευθυντικά στελέχη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους στην Εταιρεία Γεωθερμικός Στόχος II.

1.3 Ανταλλαγή πληροφοριών

Η ανταλλαγή πληροφοριών που εξυπηρετεί τους λειτουργικούς σκοπούς μιας κοινής επιχείρησης είναι θεμιτή και απαραίτητη. Αντίθετα, η ανταλλαγή πληροφοριών απαγορεύεται, όταν μέσω αυτής δίνεται η δυνατότητα στους ανταγωνιστές να προγραμματίσουν και να συντονίσουν τις εμπορικές ενέργειές τους.

Ειδικότερα, για τους σκοπούς της παρούσης πολιτικής διαχείρισης, ως «Εμπιστευτικές Πληροφορίες» νοούνται όλες οι πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που γνωστοποιούνται με οποιοδήποτε μέσο από κάποιον Μέτοχο ή για λογαριασμό αυτού σε οποιονδήποτε άλλον Μέτοχο και περιλαμβάνει τις πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που γνωστοποιούνται από ή προς την Εταιρεία. Ενδεικτικά, δεν πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συζήτησης θέματα που αφορούν στην εμπορική και τιμολογιακή πολιτική των Μητρικών Εταιρειών και εκφεύγουν των απολύτως απαραίτητων πληροφοριών για την ορθή διοίκηση και λειτουργία της Εταιρείας. Ο εν λόγω περιορισμός δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση πληροφοριών που έχουν γενικό χαρακτήρα, ή έχουν ήδη καταστεί δημοσίως προσιτές, ή πρόκειται για δεδομένα που είναι ιστορικά. Επιπλέον, η εν λόγω απαγόρευση δεν εφαρμόζεται για τη γνωστοποίηση των εμπιστευτικών πληροφοριών, εάν και στο μέτρο που: (i) απαιτείται εκ του νόμου, (ii) απαιτείται από οποιαδήποτε αρμόδια ρυθμιστική αρχή.

Για τη συμμόρφωση με τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες περί Ελεύθερου Ανταγωνισμού, λαμβάνεται κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αποφεύγεται οποιαδήποτε πιθανή ανταλλαγή ευαίσθητων από άποψη ανταγωνισμού πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων σχετικά με την εμπορική συμπεριφορά και στρατηγική της κάθε εταιρείας-μετόχου στις αντίστοιχες αγορές (παραγωγής και χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας) στις οποίες δραστηριοποιούνται.

1.4 Εφαρμογή

Τα μέλη ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Γεωθερμικός Στόχος II θα δηλώνουν κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους ότι έχουν λάβει γνώση των ανωτέρω κανόνων, καθώς και των αστικών, διοικητικών και ποινικών κυρώσεων που ενδέχεται να συνεπάγεται η παράβασή τους τόσο για την Εταιρεία Γεωθερμικός Στόχος II, τις Μητρικές Εταιρείες όσο και για αυτούς ατομικά.

Αθήνα – Ιούλιος 2021»

αγορά επόμενου σταδίου σε σχέση με την αγορά παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής, δεν εξετάζεται το ενδεχόμενο συντονισμού μεταξύ των μητρικών εταιρειών διότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο ο Όμιλος ΔΕΗ.

173. Τέλος, όσον αφορά στην καθέτως επηρεαζόμενη αγορά κατασκευής μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δεν εξετάζεται το ενδεχόμενο συντονισμού μεταξύ των μητρικών εταιρειών διότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ.
174. Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω στοιχείων, δεν προκύπτει ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού στις ανωτέρω αγορές θα μεταβληθούν σημαντικά ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συναλλαγής και η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να οδηγήσει σε σημαντικό περιορισμό του σε αυτές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα ομόφωνα κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, την από 13.05.2021 (υπ' αριθ. πρωτ. 4183) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση κοινού ελέγχου από τις εταιρείες ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ και ΓΕΩΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, επί της εταιρείας ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΙΙ, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες, ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά..

Η ανωτέρω απόφαση καταχωρήθηκε στο βιβλίο των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που τηρείται στην Υπηρεσία μας την **14^η Ιουλίου 2021** και έλαβε τον αριθμό **740/2021**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Λιανός

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Ιωάννης Στεφάτος

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα